

Sosiaali- ja terveysministeriön tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2025

Sosiaali- ja
terveysministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön
RAPORTEJA JA MUISTIOITA | 2026:10

Sosiaali- ja terveysministeriön tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2025

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Sosiaali- ja terveysministeriö
CC BY-NC-SA 4.0

ISBN pdf: 978-952-00-7518-7
ISSN pdf: 2242-0037

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2026

Sosiaali- ja terveysministeriön tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2025

Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2026:10

Julkaisija	Sosiaali- ja terveysministeriö		
Yhteisötekijä	Sosiaali- ja terveysministeriö		
Kieli	suomi	Sivumäärä	122

Tiivistelmä

Sosiaali- ja terveysministeriö -kirjanpitoyksikön vuoden 2025 tilinpäätös koostuu toimintakertomuksesta, talousarvion toteutumista kuvaavista toteutumataskelmista, tuottoja ja kuluja kuvaavasta tuotto- ja kululaskelmasta, tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavasta taseesta ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista. Tilinpäätökseen sisältyvä toimintakertomus sisältää johdon katsauksen toimintaan sekä raportoinnin ministeriön toiminnan yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta, kuvauksen toiminnallisesta tehokkuudesta, tuotoksista ja laadunhallinnasta sekä henkisten voimavarojen hallinnasta. Toimintakertomus sisältää myös sisäisen valvonnan arviointilausuman, kokonaisarviointien tulokset ja yhteenvedot väärinkäytöksistä.

Asiasanat	tilinpäätös, toimintakertomukset, talous, sosiaali- ja terveysministeriö		
ISBN PDF	978-952-00-7518-7	ISSN PDF	2242-0037
Asianumero	VN/36944/2025	Hankenumero	-
Julkaisun osoite	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-7518-7		

Social- och hälsovårdsministeriets bokslut och verksamhetsberättelse för 2025

Social- och hälsovårdsministeriets rapporter och promemorior 2026:10

Utgivare Social- och hälsovårdsministeriet

Utarbetad av Social- och hälsovårdsministeriet

Språk finska

Sidantal 122

Referat

Bokslutet för året 2025 för bokföringsenheten Social- och hälsovårdsministeriet består av en verksamhetsberättelse, utfallskalkyler som redogör för utfallet av budgeten, en intäkts- och kostnadskalkyl som redogör för intäkterna och kostnaderna, en balansräkning som redogör för den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och uppgifter som lämnas i bilagor. Den verksamhetsberättelse som ingår i bokslutet innehåller ledningens verksamhetsrapport, en rapport över de samhälleliga verkningarna av ministeriets verksamhet, en beskrivning av den funktionella effektiviteten, avkastningen och kvalitetsledningen samt om hanteringen av mänskliga resurser. Verksamhetsberättelsen innehåller också ett utlåtande om bedömningen av den interna kontrollen, resultaten av helhetsbedömningarna och sammanfattningar av oegentligheter.

Nyckelord bokslut, verksamhetsberättelse, ekonomi, social- och hälsovårdsministeriet

ISBN PDF 978-952-00-7518-7

Ärendenummer VN/36944/2025

ISSN PDF 2242-0037

Projektnummer -

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-7518-7>

Sisältö

1	Johdon katsaus	7
2	Tuloksellisuus	10
2.1	Turvaamme väestön hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden kaikissa tilanteissa	10
2.2	Varmistamme vaikuttavat etuudet ja palvelut kestäväällä tavalla	15
2.3	Ehkäisemme ja vähennämme ihmisten eriarvoistumista	27
2.4	Edistämme sukupuolten tasa-arvon toteutumista	28
2.5	Parannamme elin- ja työympäristön terveyttä ja turvallisuutta	31
2.6	Vaikuttavuustavoitteita tukeva muu toiminta	33
2.7	Lainsäädäntö	36
3	Vaikuttavuus	37
3.1	Toiminnan vaikuttavuus	37
3.2	Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus	50
4	Toiminnan tehokkuus	54
4.1	Toiminnan tuottavuus	54
4.2	Toiminnan taloudellisuus	56
4.3	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	58
4.4	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	61
5	Tuotokset ja laadunhallinta	63
5.1	Tuotokset ja laadunhallinta	63
5.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	64
6	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	67
7	Tilinpäätösanalyysi	72
7.1	Rahoituksen rakenne	72
7.2	Talousarvion toteutuminen	73
7.3	Tuotto- ja kululaskelma	78
7.4	Tase	81
8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	83
9	Arvioinnin tulokset	86

10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	87
10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot	87
10.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot.....	87
11 Talousarvion toteutumalaskelma.....	88
12 Tuotto- ja kululaskelma.....	102
13 Tase	104
14 Liitteet	106
Liite 1 Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta	106
Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot.....	110
Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset	111
Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat	111
Liite 5: Henkilöstökulujen erittely.....	112
Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset.....	113
Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot	113
Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut.....	114
Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat.....	114
Liite 10: Arvopaperit ja muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset.....	115
Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat	116
Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut	117
Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	120
Liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat	120
Liite 15: Velan muutokset.....	120
Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio	120
Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot	120
Liite 18: Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista.....	120
15 Allekirjoitukset	121

1 Johdon katsaus

Vuosi 2025 oli sosiaali- ja terveysministeriölle vaativa. Hallinnonala vastasi keskeisesti valtiontalouden tasapainottamisesta sekä sopeutustoimien valmistelusta ja toimeenpanosta. Säädösvalmistelu ja strategisen ohjauksen kehittäminen etenivät rinnakkain tiiviissä yhteistyössä virastojen ja hyvinvointialueiden kanssa. Työ kohdistui sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuuden parantamiseen, sosiaaliturvan ja eläkejärjestelmien uudistamiseen sekä hyvinvointialueiden ohjauksen vahvistamiseen.

Hallitusohjelman ja kevään kehysriihen linjausten toimeenpano edellytti laajaa lainsäädäntötyötä: vuoden aikana valmisteltiin 29 hallituksen esitystä ja 30 valtioneuvoston asetusta sekä useita ministeriön asetuksia. Vaikutusarvioinnit saivat pääosin myönteisen arvion lainsäädännön arviointineuvostolta.

Hyvinvointialueuudistusta vietiin eteenpäin säädös- ja toimeenpanotason muutoksilla. Lasten ja nuorten terapiatakuu tuli voimaan, lastensuojelun kokonaisuudistus eteni ja neuvola- sekä kouluterveydenhuollon sääntelyä ajantasaistettiin. Ikääntyneiden palvelujen henkilöstömitoitusta tarkennettiin, omaishoitajien asemaa vahvistettiin ja vammaispalvelulakiin lisättiin elämänvaiheita koskeva säännös. Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon työnjakoa täsmennettiin, leikkaustoiminnan edellytyksiä koskeva asetus tuli voimaan ja hoidon jatkuvuutta vahvistettiin Omalääkäri-ohjelmalla. Kela-korvausten muutoksilla tuettiin palvelujen saatavuutta ja valinnanvapautta. Sosiaalihuollon uudistus käynnistyi tavoitteena asiakaslähtöisempi rakenne, alueellisten erityispiirteiden parempi huomiointi ja pitkällä aikavälillä 100 miljoonan euron vuotuiset säästöt.

Hyvinvointialueet vahvistivat digitalisaatiota laajentamalla digipalveluja ja hyödyntämällä tekoälyä. Kansalliset yksikkökustannukset otettiin osaksi valtakunnallista ohjausta ja uusi Seurannan, arvioinnin ja ohjauksen ydintiedot -raportointipalvelu lisäsi toiminnan läpinäkyvyyttä. Tutkimus, kehittäminen, koulutus, innovaatiot ja osaaminen kytkettiin vahvemmin tiedolla johtamiseen. Yhteistyötä yliopistotasoisien tutkimuksen kanssa syvennettiin ja rahoitusta kohdennettiin vaikuttavuusperustaiseen tutkimukseen, erityisesti sosiaalihuollossa.

Sosiaaliturvan kokonaisuudistuksessa yleistuen ensimmäinen vaihe ja toimeentulotuen uudistus etenivät eduskuntaan. Uudistus selkeyttää järjestelmää, vahvistaa viimesijaisen tuen roolia ja ehkäisee pitkittyvää etuusriippuvuutta. Muutosten yhteisvaikutuksista julkaistiin arviointimuistiot. Työeläkejärjestelmän uudistusta vietiin eteenpäin työmarkkinajärjestöjen sopimuksen pohjalta, ja yrittäjien eläkelain uudistuksen valmistelu käynnistyi vuoropuhelussa yrittäjäjärjestöjen kanssa. Lääke- ja apteekkitalouden uudistusta jatkettiin muun muassa Lääketietovaranto-hankkeessa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon varautumista vahvistettiin uudistamalla järjestämislain varautumissääntelyä ja asettamalla kansallinen valmiusryhmä vakaviin häiriötilanteisiin. Nato-yhteensopivuutta kehitettiin yhteistyössä Puolustusvoimien ja hyvinvointialueiden kanssa.

Tasa-arvo-ohjelmassa vahvistettiin sukupuolitietoista budjetointia ja tasa-arvo-vaikutusten arviointia sekä ehkäistiin naisiin kohdistuvaa ja lähisuhdeväkivaltaa muun muassa turvakotiverkostoa vahvistamalla. Työelämän kehittämisessä painotettiin työkyvyn ja mielenterveyden tukemista sekä työperäisen hyväksikäytön torjuntaa. Palkka-avoimuusdirektiivin toimeenpano eteni, ja työkyvyttömyyseläkkeen ja työansioden joustomallin valmistelu käynnistettiin. Väestöpoliittisen ohjelman pohjalta rahoitettiin perheiden hyvinvointia tukevia hankkeita.

Ministeriön Sote2040-visio linjasi palvelujen pitkäjänteistä parlamentaarista kehittämistä, ja konsernistrategia päivitettiin vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä. Hyvinvointialueiden ohjausta kehitettiin valtiosihteeri Erholan työn pohjalta, ja väliarviointi korosti kansallisen ohjauksen selkeyttämisen tarvetta. Ministeriö osallistui aktiivisesti myös valtiovarainministeriön erillismenettelyihin. Kansainvälisessä ja EU-yhteistyössä painottuivat kokonaisturvallisuus, hyvinvointitalous, tasa-arvo ja digitalisaatio, ja Suomi edisti näitä teemoja Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajakaudella.

Ministeriö osallistui uuden Lupa- ja valvontaviraston (LVV) valmisteluun. Opintotuen muutoksenhakulautakunta siirrettiin osaksi sosiaaliturva-asoiden muutoksenhakulautakuntaa ministeriön hallinnonalalle.

Hallinnonalan keskeiset riskit

Hallinnonalan keskeiset riskit liittyvät väestön hyvinvoinnin ja terveyden eri-arvoistumiseen, palvelujärjestelmän kantokyvyn heikkenemiseen sekä julkisen talouden kiristyvään tilanteeseen. Sosioekonomiset ja alueelliset hyvinvointierot

ovat edelleen merkittäviä, ja elinkustannusten nousu yhdessä sosiaaliturvan säästötoimien kanssa heikentää erityisesti pienituloisten, monilapsisten ja ulkomaalais-taustaisten perheiden asemaa. Väestöllinen huoltosuhde heikkenee nopeasti syntyvyyden historiallisen alentumisen ja väestön ikääntymisen vuoksi, mikä lisää palvelutarvetta ja paineita julkiselle taloudelle.

Palvelujärjestelmää kuormittavat myös rakenteelliset ja henkilöstöön liittyvät riskit. Hyvinvointialueilla on edelleen haasteita henkilöstön saatavuudessa ja talouden sopeuttamisessa, mikä voi vaikuttaa peruspalvelujen yhdenvertaiseen saatavuuteen ja palvelurakenteiden kehittämiseen. Työvoiman ikääntyminen ja osaavan henkilöstön puute erityisesti kasvukeskusten ulkopuolella korostavat rekrytoinnin ja osaamisen turvaamisen haasteita. Lisäksi toimeenpanon onnistumista heikentää riski siitä, että uudistuksia ei kaikilla alueilla kyetä toteuttamaan annetuissa aikatauluissa tai käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Julkisen talouden velkataso ja tasapainottamistarpeet lisäävät epävarmuutta hallinnonalan resurssien riittävydestä.

Toimintaympäristön turvallisuusriskit ovat kasvaneet. Ukrainan sodan ja muuttuneen turvallisuuspoliittisen tilanteen seurauksena Suomen kokonaisturvallisuuden liittyvät epävarmuudet ovat lisääntyneet, mikä vaikuttaa myös sosiaali- ja terveydenhuollon jatkuvuuteen ja kriisinsietokykyyn. Erityisesti terveydenhuollon toimitusvarmuuteen, lääkehuollon valmiuteen ja kansainvälisiin häiriötilanteisiin liittyvät riskit korostuvat. Digitalisaation laajeneminen lisää riippuvuutta kriittisistä tietojärjestelmistä ja altistaa palvelut kyberturvallisuushille, jotka voivat häiritä palveluiden toimintaa ja heikentää luottamusta järjestelmään.

2 Tuloksellisuus

Toimintakertomuksessa ministeriön tuloksellisuutta on kuvattu hallinnonalan viiden strategisen vaikuttavuustavoitteen ja niiden alaisten tulostavoitteiden mukaisesti. Petteri Orpon hallitusohjelman tavoitteet on kytketty tulostavoitteisiin. Suoraan hallitusohjelman toimintasuunnitelmasta johdettujen asioiden lisäksi ministeriössä tehdään muita merkittäviä hankkeita.

Ministeriön toimintaa tarkastellaan vaikuttavuusketjun mukaisesti lyhyemmällä ja pidemmällä aikavälillä. Perustana on hallinnonalan viisi yhteistä vaikuttavuustavoitetta (luvut 2.1–2.5), jotka ovat pidemmän aikavälin strategisia tavoitteita. Vaikuttavuustavoitteisiin kiinnittyvät noin hallituskauden mittaiset 20 tulostavoitetta ovat puolestaan toimeenpanoon liittyviä, mitattavissa olevia strategisesti tärkeitä asioita tai niissä haluttuja muutoksia. Yksittäiset konkreettiset tavoitetasot tukevat sitä muutosta, jota tulostavoitteiden saavuttaminen edellyttää.

Toiminnan säännöllinen seuranta ja raportointi tapahtuu myös vaikutusketjun mukaisesti. Vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden näkökulmasta seurataan muutoksen suuntaa myös vuosittain vaikuttavuustavoitteiden indikaattoreiden ja mittarien avulla.

2.1 Turvaamme väestön hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden kaikissa tilanteissa

Tietoperustainen yhteiskuntapolitiikka varmistaa hyvinvointitalouden toteutumisen politiikkatoimissa ja päätöksenteossa

Hyvinvointitalouden poikkihallinnollista toimintaohjelmaa toteutettiin, kestävyysajattelua edistettiin sekä hallinnonalan konsernin tietopohjaista päätöksentekoa vahvistettiin tukemalla päätöksentekijöitä keskeisissä, konsernille tärkeissä yhteiskunnallisissa ja yhteiskuntapoliittisissa kysymyksissä.

THL asetti loppuvuonna laaja-alaisen hyvinvointitalouden yhteistyöryhmän (2026–2027), jonka tehtävänä on hyvinvointitaloudellisen näkökulman edistäminen päätöksenteossa. Kansainvälisesti hyvinvointitalouskokonaisuus ja tematiikka oli vahvasti esillä ja eteni kertomusvuonna.

Hallitusohjelman mukaista väestöpoliittista ohjelmaa vietiin eteenpäin. Työryhmän ehdottamasta viidestäkymmenestä toimenpiteestä neljän toimeenpanoon myönnettiin rahoitus vuosille 2026–2029. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos sai toimeenpantavaksi kolme toimenpidettä: synnytys- ja perhevalmennuksen sisältöjen kehittäminen, keskenmenon ja raskaudenkeskeytyksen kokeneiden tuen ja avun saamisen tarjoaminen sekä synnytyspelkoisten tuen vahvistaminen ja synnytyskokemuksen seuranta. Lisäksi rahoitusta myönnettiin munasolun luovuttajien haittakorvauksen indeksikorotukseen, joka tulee voimaan 1.1.2026. Seitsemän muuta toimenpide-ehdotusta etenee muiden hankkeiden puitteissa. Työryhmä päätti työnsä ja hankkeen koordinaatiotyö päättyi.

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta sekä osaamisen vahvistaminen toteutuvat nykyistä tehokkaammin

Ministeriö asetti asiantuntijaryhmän tukemaan hyvinvointialueiden tutkimus-, koulutus- kehittämis-, innovaatio- ja osaamisen (TKKIO) kehittämistoiminnan organisoitumista, arvioimaan toiminnan rahoitus- ja henkilöstöressurssiselvityksen johtopäätöksiä ja jatkotoimenpiteitä sekä vahvistamaan toiminnan tiedolla johtamista. Asiantuntijaryhmä priorisoi toimenpidesuosituksia ja valmisti niiden kansallista toimeenpanosuunnitelmaa. Hyvinvointialueiden TKKIO-toiminnan kansallisen mittariston valmistelutyössä kehitettiin alustava mittariston ja tiedolla johtamisen viitekehys.

Ministeriö antoi asetukset yliopistotasaisen terveys- ja sosiaalityön tutkimuksen rahoituksesta. Valtion tutkimusrahoituksen painopisteet määritettiin vahvistamaan palvelujärjestelmälähtöistä, palveluiden vaikuttavuutta ja kustannusvaikuttavuutta tukevaa tutkimustoimintaa. Tutkimusrahoitus jaettiin näiden painopisteiden mukaisesti hyvinvointialueille ja tutkimusorganisaatioille. Vuotuisesta tutkimusrahoituksesta viidesosa kohdennettiin sosiaalihuollon tutkimukseen.

Asetusmuutos sosiaalialan osaamiskeskustoiminnasta tuli voimaan. Muutoksen myötä keskuksat uudistettiin hyvinvointialueiden yhteistoiminta-alueiden laajuuksiksi, millä turvattiin toiminnan rakenteita ja työtä.

Toisiolain ja muun sote-alan tutkimustoimintaa koskevan lainsäädännön korjaaminen kokonaisuuden selkiyttämiseksi etenivät suunnitellusti. Hallituksen esitys toisiolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi annettiin eduskunnalle ja lait vahvistettiin. Muun sote-alan tutkimustoimintaa koskevan lainsäädännön selkiyttämistä koskeva hallituksen esitysluonnos lähti lausuntokierrokselle joulukuussa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekuva, valmius ja varautuminen on parantunut sekä väestön ja toimialan kriisinkestävyys on vahvistunut

Poikkeusolojen sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunta aloitti uuden toimikauden.

Valmiuslain kokonaisuudistusta valmisteltiin ministeriön taustaryhmässä erityisesti evakuointien vastuiden osalta. Rahoitushakemus Pohjoismaiden ja Baltian maiden yhteisen sosiaali- ja terveydenhuollon evakuointisuunnittelun käynnistämiseksi valmisteltiin Pohjoismaiselle ministerineuvostolle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain varautumista koskevan sääntelyn muutokset tulivat voimaan. Muutosten myötä valtioneuvosto asetti kansallisen sosiaali- ja terveydenhuollon valmiusryhmän. Muutoksilla parannettiin sekä alueellista että kansallista johtamista normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Hyvinvointialueen voimavarat ylittävissä häiriötilanteissa on jatkossa mahdollista saada tukea ensisijaisesti oman yhteistyöalueen (YTA) muilta hyvinvointialueilta. Mikäli häiriötilanne ylittää yhteistyöalueen rajat, voi STM nimetä jonkin hyvinvointialueista johtamaan tilannetta tai erityisen vakavissa tilanteissa ottaa johtovastuun itselleen. Sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskukset, jotka ovat viidellä yliopistosairaalaa ylläpitävällä hyvinvointialueella, ohjaavat jatkossa sosiaali- ja terveydenhuollon valmiussuunnittelua valtakunnallisten yhtenäisten periaatteiden mukaisesti. Sote-järjestämislain muutos, jolla vahvistetaan hyvinvointialueiden ja Puolustusvoimien yhteistyötä, tuli voimaan. Yhteistyöhön myönnettiin 104,3 miljoonan euron rahoitus.

Lääkkeiden velvoitevarastointilain ja asetuksen uudistusta valmisteltiin sidosryhmiä kuullen. Lakimuutoksia lääkkeitä koskevasta kansainvälisestä avusta valmisteltiin.

Lääkärihelikopteritoiminnan operatiivisen toiminnan aloittamista kahdeksan-nessa tukikohdassa valmisteltiin. Utin tukikohdassa Kouvolassa aloitetaan toiminta heti vuoden 2026 alussa. Valtio-omistajan strategia lääkärihelikopteritoiminnasta valmistui.

EU:n kemikaaliasetus REACH:n lyijyn ammuskäytön rajoitusehdotukseen vaikutettiin voimakkaasti maanpuolustuksen kannalta välttämättömän käytön turvaamiseksi.

Ihmis- ja perusoikeuksien sekä osallisuuden toteutumisen edellytyksiä on vahvistettu

Itsemääräämisoikeuden toteutumiseen liittyvän oppaan, ns. IMO-oppaan valmistelu käynnistyi. Valmistelussa kartoitetaan aiemmin julkaistuja oppaita, muuta tietoa sekä hyviksi osoitettuja käytäntöjä, jotka tukevat itsemääräämisoikeuden toteutumista ja vähentävät rajoitustoimien käyttöä sosiaali- ja terveydenhuollossa. Opas valmistuu vuoden 2026 loppuun mennessä.

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta (VANE) jatkoi YK:n vammaisyleissopimuksen toimeenpanon seurantaa. Erityistä huomiota kiinnitettiin YK:n vammaiskomitean Suomelle syksyllä 2025 antamiin suosituksiin.

EU- ja globaalin vaikuttamisen vahvistaminen

Kansainvälisissä ja EU-asioissa painottuivat horisontaaliset kokonaisuudet – erityisesti kokonaisturvallisuus, hyvinvointitalous, sukupuolten tasa-arvo ja yhdenvertaisuus sekä digitaalisuus. Suomi edisti teemoja poikkileikkaavasti kansainvälisillä foorumeilla. Haastava kansainvälinen turvallisuus- ja toimintaympäristö vaikutti yhteistyöhön.

Pohjoismaiden ministerineuvoston Suomen puheenjohtajuuskaudella ministeriö edisti onnistuneesti yhteistyötä prioriteettialueilla, joita olivat sosiaali- ja terveyssektorilla Pohjoismaiden varautuminen häiriötilanteisiin, digitalisaatio, vammaisten henkilöiden oikeudet sekä sosiaalinen luottamus ja yhteiskuntien koheesio. Valmius- ja varautumisyhteistyötä tiivistettiin ja kehitettiin muun muassa Svalbard-ryhmän puitteissa. Sukupuolten tasa-arvoon sekä seksuaali- ja sukupuoli-vähemmistöihin keskittyvällä sektorilla huomioitiin YK:n Pekingin toimintaohjelman 30-vuotisjuhlavuosi ja vastustettiin yhteispohjoismaisesti anti-gender-liikettä. Lisäksi painotettiin sukupuolittuneen väkivallan ehkäisyä, samapalkkaisuutta, miehiä ja maskuliinisuutta sekä HLBTI-ihmisten hyvinvointia. Hallinnonalan pohjoismaiset ministeri-, virkamieskomitea- ja työryhmäkokoukset sekä puheenjohtajuuskauden hankkeet toteutettiin suunnitelmien mukaisesti.

Komissio antoi vuoden 2025 työohjelmansa helmikuussa ja vuoden 2026 työohjelmansa lokakuussa sekä näiden puitteissa useita keskeisiä aloitteita. STM painotti vaikuttamistyössä EU:n varautumista ja kokonaisturvallisuutta, sukupuolten tasa-arvoa, sosiaalisten oikeuksien pilaria ja terveys- ja bioteknologiaa. Suomi osallistui aktiivisesti ja saavutti keskeiset tavoitteensa EU-lääkelaainsäädännön kokonaisuudistuksen ja kriittisten lääkkeiden asetuksen sekä syöpädirektiivin päivityksen neuvotteluissa. Suomi osallistui Porton kokoukseen sosiaalisten oikeuksien pilarin tulevaisuudesta.

Suomi osallistui YK:n sosiaalihiippukokouksen valmisteluun ja kokoukseen Dohassa, ja edisti sen tavoitetta kestävän kehityksen agendan sosiaalisen ulottuvuuden vahvistamiseksi. Suomi oli kiinteästi mukana OECD:n ja WHO:n hyvinvointitaloustyössä.

Suomi jatkoi yhteistyötä ja vaikuttamista globaalissa terveystaloudessa. YK:n HIV/AIDS-ohjelman UNAIDS:n ohjelmakomiteassa Suomi painotti hyvää hallintoa ja ihmisoikeuslähtöisyyttä. YK:n korkean tason kokouksessa tarttumattomista taudeista Suomi painotti mielenterveyttä ja ikääntymistä osana kestäviä terveysjärjestelmiä. Suomi edisti kantojaan osana EU:ta WHO:n pandemiasopimusneuvotteluissa. Sopimus hyväksyttiin toukokuun yleiskokouksessa ja sen liitteen neuvottelut jatkuvat vuonna 2026. Suomi jatkoi yhteistyötä EU:n roolin vahvistamiseksi globaalissa terveydessä.

Suomi jatkoi Ukraina-yhteistyötä terveysalan yhteistyöasiakirjan puitteissa. Sosiaali- ja terveysministeri osallistui sosiaalipolitiikkaa käsitelleeseen korkean tason kokoukseen Lvivissä.

Hallituksen esitys vakuutus- ja jälleenvakuutustoiminnan aloittamista ja harjoittamista koskevan Solvenssi II -direktiivin kansallisesta täytäntöönpanosta lähetettiin lausunnoille marraskuussa. Muutosten tavoitteena on parantaa sääntelyn oikeasuhtaisuutta, valvonnan laatua ja vakuutettujen etujen suojaa. Lakien on tarkoitus tulla voimaan pääosin tammikuussa 2027. Valmisteltiin vakuutusyhtiöiden elvytys- ja kriisinsäätödirektiivin kansallista täytäntöönpanoa.

2.2 Varmistamme vaikuttavat etuudet ja palvelut kestäväällä tavalla

Palvelureformin toimeenpano on käynnissä ja sosiaali- ja terveydenhuolto toteutuu mahdollisimman yhdenvertaisesti, laadukkaasti, yhteen toimivasti ja kustannusvaikuttavasti koko maassa

Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluvalikoiman periaatteiden säätämistä valmistettiin osallistamalla väestöä ja sidosryhmiä poikkeuksellisen laajasti mm. kyselyillä ja sidosryhmätilaisuuksilla lausuntokierroksen lisäksi. Lisäksi käynnistettiin parlamentaarisen seurantar ryhmän työ. Hallituksen esitys annetaan keväällä 2026.

Ministeriö käynnisti sosiaalihuollon palvelu-uudistuksen valmistelun. Tavoitteena on antaa ehdotus sosiaalihuollon palvelujen uudistamiseksi siten, että se tuottaa edellytetyt 100 miljoonan euron säästöt. Tehtävänä on myös antaa ehdotus sosiaalihuollon työllistymistä edistävien palvelujen uudistamisesta.

Sairaaloiden leikkaus- ja päivystystoimintaa koskevat muutokset tulivat voimaan ja annettiin asetus päiväkirurgisten leikkausten sekä tiettyjen toimenpiteiden toteuttamisen edellytyksistä, jotka koskevat myös hyvinvointialueiden hankkimia leikkauksia.

Terveys huollon sisältöohjauksen toteuttamiseksi käynnistettiin yhtenäisten hoidon perusteiden päivittäminen sekä kansallisen ensihoitostrategian ja robottikirurgiaohjelman valmistelu.

Hallituksen esitys laittomasti maassa oleskelevien oikeudesta saada terveydenhuollon palveluja annettiin ja lakimuutos vahvistettiin. Vuoden 2026 alusta alkaen hyvinvointialueilla, Helsingin kaupungilla ja HUS-yhtymällä ei enää ole pääsääntöisesti lakisääteistä velvoitetta järjestää kiireellisen hoidon lisäksi välttämättömiksi arvioituja kiireettömiä terveydenhuollon palveluja laittomasti maassa oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille. Yksilölliseen lääketieteelliseen tarpeen arviointiin perustuva välttämätön kiireetön hoito tulisi kuitenkin järjestää, mikäli sen epääminen olisi ilmeisen kohtuutonta henkilön terveydentilan tai vamman vuoksi.

Uuden asiakas- ja potilasturvallisuustyön strategian 2027–2031 valmistelu käynnistettiin. Asiakas- ja potilasturvallisuustyön edellytyksiä vahvistetaan turvaamalla Asiakas- ja potilasturvallisuuskeskuksen toimintaedellytyksiä sekä ohjaamalla sen tehtäviä. Käynnistettiin valmistelu vaaratapahtumien ilmoitus- ja oppimismenettelyiden kansalliseksi vahvistamiseksi sekä jatkettiin asiakas- ja potilasturvallisuutta

koskevan osaamisen kehittämistä. Palveluiden järjestämistehtävän tukemiseksi sosiaali- ja terveydenhuollon valvontaa kohdennettiin edelleen tehokkaan oma-valvonnan luomiseen ja toimeenpanoon.

Ministeriö osallistui uuden Lupa- ja valvontaviraston (LVV) organisoinnin valmisteluun. Virasto aloittaa toimintansa vuoden 2026 alussa.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa korotettiin käyttämättä jätetyn palvelun asiakasmaksua. Muutoksella parannetaan julkisen talouden kestävyyttä ja hyvinvointialueiden taloudellisia edellytyksiä turvata nykyistä paremmin sosiaali- ja terveystaloudet. Samanaikaisesti valmisteltiin ambulanssikuljetusten ja ensihoitopalveluun sisältyvien kuljetusten järjestämis- ja rahoitusvastuun uudistamista ja asiakasmaksu-muutoksia koskevaa lainsäädäntöä.

Suomen kestävä kasvun ohjelman (RRP) toimeenpano päättyi. Rahoitetut hankkeet edistivät palveluiden saatavuutta ja niihin pääsyä kehittämällä toimintamalleja ja monikanavaisuutta. Hyvinvointialueilla kehitettiin ja käyttöönotettiin ratkaisuja hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi, rakennettiin monialaisia palveluita sekä kohdennettiin palveluita haavoittuville ihmisryhmille. Ohjelman avulla vahvistettiin sosiaali- ja terveydenhuollon tietopohjaa ja digitaalisten palvelujen käyttö lisääntyi merkittävästi.

Digitaalinen sosiaali- ja terveydenhuolto-ohjelman toimeenpano jatkui. Tekoälyn käytön vauhdittamiseksi toteutettiin kymmenen hyvinvointialueen kokeiluhanketta sekä muodostettiin sosiaali- ja terveydenhuollon tekoälyvisio. Digitaalisten palveluiden vaikuttavuutta selvitettiin mm. tutkimuksella digiklinikoiden käytöstä Pohjanmaan hyvinvointialueella. Sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan lainsäädäntöä kehitettiin tukemaan teknologian ja terveystietojen hyödyntämistä sosiaali- ja terveystaloudissa. Hyvinvointialueet laajensivat digitaalisten sote-keskusten saatavuutta: digitaalinen asiointikanava oli 4,3 miljoonan suomalaisen käytettävissä. Perusterveydenhuollon etäasioinnin osuus kasvoi kaikilla hyvinvointialueilla vähintään 29 %.

Ohjelma kansallisen sote-tietojohdattamisen ja vaikuttavuuden lisäämiseksi jatkui kertomusvuonna. Yhdeksästä vaikuttavuustoimenpiteestä päätettiin resurssisysteistä jättää toteuttamatta vaikuttavuusperustaiset hankinnat. Vaikuttavuusperustaisen ohjausjärjestelmän uudistaminen yhdistettiin osaksi alivaltiosihteerin Erholan selvitystyötä. Vaikuttavuuden edistämiseksi myönnettiin valtionavustusta Vaa-san asiakas- ja potilasturvallisuuskeskukselle haitta- ja vaaratapahtumatietojen tietotuotannon tiekartan laatimiseen sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle kansansairauksien ennakoinnin ja vaikuttavuusarvioinnin ratkaisun kehittämiseen.

Terveysthuollon arviointitoimijoita koskeva loppuraportti julkaistaan tammi-kuussa 2026. Lääkkeet ja apteekkitaloushankkeessa julkaistiin loppuraportti avo- ja sairaalalääkkeiden arviointitoiminnasta. Kolmantena kokonaisuutena käynnistyivät sosiaalihuollon sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen arviointi- ja suositustoimijoiden selvitykset.

Suomalainen Lääkäri-seura Duodecim jatkoi Käypä hoito ja Vältä viisaasti -suositusten tuottamista erikoislääkäriyhdistysten kanssa. Vuoden lopussa julkaistuna oli 105 Käypä hoito -suositusta. Vältä viisaasti -suosituksia oli 106 yhteensä 60 aihealueelta. Suositusten laadintaa rahoitetaan valtion talousarviosta ja ne ovat maksuttomasti saatavilla verkossa.

Hoitotyön tutkimussäätiö (Hotus) jatkoi näyttöön perustuvan hoitotyön edistämistä. Toiminnan painopiste oli hoitotyön tarpeisiin kohdentuvan tutkimusnäytön tiivistämisessä, levittämisessä ja käyttöönoton tukemisessa sekä näyttöön perustuvan hoitotyön toteutumisen seurannassa. Vuoden aikana julkaistiin viisi Hotus-hoitosuositusta, useita ruotsin- ja englanninkielisiä käännöksiä, ja valmistelussa oli yli 30 suositusta. Lisäksi kehitettiin suositustyötä tukevia rakenteita, kuten työryhmien koulutuksia, tukitoimintaa ja tekoälyn hyödyntämisen pilotointia, sekä käynnistettiin työsuositusten kattavuuden arvioimiseksi. Hotus julkaisi myös kaksi kansalaisuositusta ja 13 Näyttövinkkiä. Tutkimusnäytön käyttöönottoa edistettiin julkaisemalla FinYHKÄ-käsikirjan lyhennelmä ja sen englanninkielisen versio sekä raportti kansallisesta näyttöön perustuvaa hoitotyötä arvioineesta kyselystä. FinYHKÄ-toimintamallin tavoitteena on edistää näyttöön perustuvan hoitotyön toteutumista sekä tukea näyttöön perustuvien yhtenäisten käytäntöjen kehittämistä ja käyttöönottoa kansallisesti, alueellisesti sekä toimintayksiköiden tasolla.

Terveysthuollon menetelmien arvioinnin ja päätöksenteon organisoitumismalleista käynnistettiin selvitys. Tavoitteena on kansallisen terveysthuollon menetelmien arviointitoiminnan ja organisoitumisen rakenteiden uudistaminen. Osaraportti Suomen nykytilasta ja toinen kansainvälisistä esimerkeistä julkaistiin. Hankkeen loppuraportti kolmesta vaihtoehtoisesta mallista valmistuu helmikuussa 2026.

Sosiaali- ja terveysthuollon sisällöllisten vaikuttavuustavoitteiden laatimista pilotoitiin STM:n osastojen kanssa.

Tietojohdamisen toimenpiteitä toteuttaa pääosin THL. Kertomusvuonna valittiin geneeriseksi aikuisväestölle tarkoitetuksi itsearviointimittariksi, ns. PROM-mittariksi (Patient-Reported Outcome Measure) EQ-5D-5L. Käyttöönoton tueksi valmisteltiin koulutusmateriaalia ja hyvinvointialueet saivat ilmoittautua mukaan käyttöönoton tukiryhmään. Tietotuotantoa kehitettiin hoitoon pääsyn, päivystyksen,

sosiaalihuollon, henkilöstötietojen, haitta- ja vaaratapahtumatietojen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tietojen osalta. Lisäksi ohjelmassa uudistettiin Innokylä -palvelun vaikuttavien menetelmien hakutoimintoja. Sosiaali- ja terveydenhuollon yksikkökustannukset julkaistiin perusterveydenhuollon, asuminen- ja laitospalvelujen osalta vuoden 2023 ja 2024 aineistoilla Menetelmäopas sosiaali- ja terveydenhuollon yksikkökustannuslaskentaan julkaistiin. Tietotuotantoa kehitettiin seurannan, arvioinnin ja ohjauksen raportoinnin osalta, mikä mahdollisti ensimmäisen hyvinvointialueiden ohjaukseen kehitetyn raportointipalvelun julkaisemisen lokakuussa. Tietotuotantoa kehitetään myös uudistamalla toisiokäytön tietovarastointia henkilökeskeisen tietomallin mukaisesti, jolloin saadaan johtamisen ja ohjauksen tarvitsemat tiedot.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakiin valmisteltiin muutokset hyvinvointialueiden vähimmäistietovelvoitteesta ja hallituksen esitys henkilötietojen lisäyksestä. Lisäksi aloitettiin vähimmäistietoasetuksen valmistelu.

Perusterveydenhuollon palvelujen saatavuutta parannettiin kehittämällä Kela-korvauksia. Kela-korvausten valinnanvapauskokeilussa 65 vuotta täyttäneet pääsivät yksityiselle lääkärille julkisen terveydenhuollon asiakasmaksun suuruisella omavastuulla 1.9.2025 alkaen. Korvauksen voi saada yksityisen lääkärin vastaanottokäynneistä ja tutkimuksista enintään kolme kertaa kalenterivuodessa. Kokeilu kestää vuoden 2027 loppuun saakka.

Kela-korvausten uudistamista jatkettiin myös laajentamalla Kela-korvaukset suuhygienistin ja fysioterapeutin suoravastaanottoihin. Gynekologien vastaanotokäyntien, hammashoidon ja mielenterveyspalvelujen korvaustaksoja korotettiin. Yksityisessä terveydenhuollossa tehdyt hedelmöityshoidot palautettiin Kela-korvausten piiriin korotettuina. Lisäksi Kelan korvaamien taksimatkojen nykyinen määräaikainen enimmäishintasääntely muutettiin toistaiseksi voimassa olevaksi vuoden 2027 alusta.

Hyvinvointialueiden (HVA) ohjausjärjestelmän kehittämistä koskevan sääntelykokonaisuuden valmistelu viivästyi hyvinvointialueiden valmiutta ja varautumista koskevan sote-järjestämislain muutoksen valmistelun vuoksi. Valmistelun ensimmäinen osa monituottajuuteen kytkeytyvästä ohjausjärjestelmän muutoksista annettiin eduskunnalle syksyllä ja jälkimmäisen osan valmistelu keskittyy vuodelle 2026. Ensimmäisen osan sisältämät muutokset tuleva voimaan vuoden 2026 alusta. YTA-sääntelyn (yhteistoiminta-alue), ml. YTA-sopimusasetuksen muuttamista tarkastellaan laajempaan kokonaisuuteen vuoden 2026 aikana.

Hyvinvointialueiden ohjausta yhtenäistettiin ja yhteensovitettiin. Hyvinvointialue-neuvottelukunta aloitti toimintansa ja vahvisti hyvinvointialueiden vuoro-vaikutuksellista ohjausrakennetta. Kertomusvuonna järjestettiin lakisääteiset hyvinvointialuekohtaiset neuvottelut järjestämisvastuullisten hyvinvointialueiden kanssa. Yhteistyöaluneuvottelut järjestettiin tammikuussa. Maaliskuussa julkaistiin selvitys hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun toteutumisesta 2024. Valtioneuvosto vahvisti toukokuussa valtakunnalliset tavoitteet sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä nelivuotiskaudelle 2025–2029.

Marina Erhola nimitettiin määräaikaiseksi alivaltiosihteeriksi vastaamaan hyvinvointialueiden kansallisen ohjauksen kehittämistä. Tavoitteena oli luoda edellytykset uudistuksen etenemiselle ja vauhdittamiselle siten, että kansalaisille turvataan riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut valtion rahoituksen puitteissa. Laajan haastatteluaineiston pohjalta koottiin ehdotus hyvinvointialueuudistuksen etene-
misen ja ohjauksen kehittämiseksi. Keväällä julkaistussa loppuraportissa todettiin, että ohjaavien ministeriöiden on vahvistettava sekä sisäistä että keskinäistä yhteistyötä. Kehittämistyö käynnistettiin välittömästi ja toimeenpano jatkuu vuonna 2026. Joulukuussa julkaistiin hyvinvointialueuudistuksen väliarviointi, jossa todettiin yksimielisesti hyvinvointialueiden ohjauskokonaisuuden olevan vielä hajanaista.

Asiakkaan palvelukokonaisuus on tarpeisiin perustuva sekä asiakkaan palvelu- ja etuuspolkujen yhteen toimivuutta ja oikea-aikaisuutta on parannettu

Ennaltaehkäisevien palvelujen näkökulmaa vahvistettiin useilla toimenpiteillä. Hyvinvointialueita tuettiin ravitsemushoidon ja ravitsemusterveyden, elintapa-ohjauksen ja liikuntaneuvonnan alueilla. Terveystyö -ohjelman alueelliset hankkeet kohdentuivat ennaltaehkäisyn vahvistamiseen hyvinvointialueiden, kuntien ja järjestöjen yhteistyönä 12 hyvinvointialueella. Lisäksi ohjelmassa jatkui lihavuuden stigmaa vähentävän työryhmän työ eettisten viestintäohjeiden ja koulutus-kriteerien parissa sekä Suun terveys osaksi hoivatyötä -työryhmän työ suun terveyden juurruttamiseksi hoivapalveluihin.

Omaishoidon tuen vähimmäispalkkion korottamista sekä perhehoitajan taloudellista turvaa perhehoitosuhteen irtisanomistilanteissa parantava hallituksen esitys valmisteltiin ja lait tulevat voimaan vuoden 2026 alussa. Kansallista ohjausta omaishoidon tuen myöntämisperusteiden yhtenäistämiseksi ja muiden käytäntöjen kehittämiseksi jatkettiin sekä valmisteltiin omaishoidon tuen opasta.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen saatavuutta ja vaikuttavuutta kehitettiin hyvinvointialueilla Suomen kestävä kasvun ohjelman rahoituksella (RRP). Ohjelman rahoituksella toteutettiin myös Työkykyohjelman laajennus uusille alueille ja vahvistettiin työkyvyn ja työllistymisen tukea sosiaali- ja terveystaloudissa. Mielenterveyden häiriöön sairastuneiden henkilöiden IPS-työhönvalmennusmallia laajennettiin uusille hyvinvointialueille Terveystalouds-ohjelmassa. THL tuki hyvinvointialueita mielenterveyslainsäädännön toimeenpanossa. Ministeriö osallistui ehkäisevän päihdetyön ja päihde- ja riippuvuuspalvelujenlaatusuositusten valmisteluun.

Lasten ja nuorten terapiatukea koskeva lainsäädäntö tuli voimaan. Lasten ja alle 23-vuotiaiden nuorten tulee päästä tiettyihin mielenterveyspalveluihin viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun tarve on todettu. Ministeriö tuki toimeenpanoa hyvinvointialueiden ohjauksella ja seurannalla.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden osalta valmisteltiin neuvoloiden ja koulu- ja opiskeluterveydenhuollon säännösten uudistamista. Jatkossa opiskeluterveydenhuollon toisen asteen terveystarkastus ja kutsuntojen ennakkoterveystarkastus yhdistetään ja käyttöön otetaan sähköinen terveystarkastus. Muutokset tulevat voimaan 1.1.2026. Terveystalouds-ohjelmassa täsmäntävä neuvola, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon ja suun tervetystalouds-ohjelmassa asetukset valmisteltiin. Valtioneuvoston asetus neuvolapalveluista sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta annetaan vuoden 2026 alussa. Selvitys opiskeluhuollosta valmisteltiin syksyn budjettiriiheen poikkialuehallinnollisesti.

Hallituksen esitys lastensuojelulain muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista annettiin eduskunnalle. Kyseessä on lastensuojelulainsäädännön kokonaisuudistuksen ensimmäisen vaiheen esitys.

Muutos iäkkäiden ympärivuorokautisen palveluasumisen vähimmäishenkilöstömitoituksen väljentämisestä 0,65 työntekijästä 0,6 työntekijään asiakasta kohden tuli voimaan vuoden alusta. Hallituksen esitys teknologian hyödyntämisestä sosiaalihuollon palveluissa ja iäkkäiden ympärivuorokautisen palveluasumisen henkilöstömitoituksen laskennassa annettiin syksyllä ja laki tulee voimaan kevään 2026 aikana.

Uusi vammaispalvelulaki ja sen tarkennettu soveltamisala tulivat voimaan vuoden alussa. Uuden lainsäädännön toimeenpano alkoi ja seurantahanke vuosille 2025–2027 käynnistettiin. Vammaispalvelulain tarkennettuun soveltamisalaan valmisteltiin täsmäntäminen elämäntalouds-ohjelmassa liittyvästä arvioinnista ja laki tulee voimaan 1.1.2026.

Sosiaali- ja terveysministeriön ja valtionvarainministeriön käynnistämän Oma-lääkäri-ohjelman toimeenpano jatkui. Tavoitteena on parantaa hoidon jatkuvuutta ja saatavuutta perusterveydenhuollossa sekä edistää hoidon jatkuvuusmallien käyttöönottoa hyvinvointialueilla.

Kuntoutuksen uudistamiskomitean ehdotusten toimeenpanoa jatkettiin. Suunnitelmaa kuntoutuksen uudistamisesta vuosille 2026–2030 valmisteltiin ja se on tarkoitus julkaista alkuvuodesta 2026.

Sote-henkilöstön riittävyden, saatavuuden ja pysyvyyden varmistamiseen on luotu edellytykset

Hyvän työn ohjelman toteutusta jatkettiin. Sote-henkilöstön tietopohjan vahvistamiseksi valmisteltiin sotejärjestämislakiin säädösmuutos, jonka mukaan hyvinvointialueet ovat velvollisia seuraamaan ja raportoimaan myös henkilöstötiedoista. Muutos astuu voimaan 1.1.2026. Hyvinvointialueiden henkilöstötiedon yhtenäistämistä valmisteltiin ja projekti toteutetaan vuonna 2026. Tietopohjan vahvistamistyötä jatketaan yhteistyössä Tilastokeskuksen ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa.

Ammattihenkilölainsäädännön uudistaminen eteni suunnitellusti. Hyvinvointialueille toteutettiin laaja kehittämis- ja valmennuskokonaisuus henkilöstön työkyvyn ja veto- ja pitovoiman lisäämiseksi sekä pilotoitiin uudenlaisia työnjaon ja tehtävärakenteen malleja eri ammattiryhmien välillä. Sosiaali- ja terveysalan sekä pelastustoimen veto- ja pitovoima tuettiin painotetuilla toimenpiteillä, esimerkiksi yläasteikäisten tietoisuuden lisääminen sote-alasta yhteistyössä Nuorten Akatemian kanssa.

Hoitohenkilöstön ammattien perus- ja erikoisosaamisen tarpeista hyvinvointialueilla sekä erikoistumiskoulutuksen järjestämisen malleista laadittiin ehdotuksia. Ministeriö arvioi yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa terveydenhoitaja-, ensihoitaja- ja kättilökoulutuksen sujuvoittamisen edellyttämiä muutostarpeita sekä osallistui opetus- ja kulttuuriministeriön koulutusmäärien ennakointiin ja arviointiin.

Sosiaaliturva- ja eläkejärjestelmää on uudistettu taloudellisesti kestävällä pohjalla selkeäksi, työllisyyttä ja osallisuutta tukevaksi

Sosiaaliturvaa uudistettiin useilla hallituksen hankkeilla ja samanaikaisesti parlamentaarinen sosiaaliturvakomitea jatkoi toisen kauden työskentelyään. Sosiaaliturvan muutosten tavoitteena on tasapainottaa julkista taloutta sekä tehdä etuusjärjestelmästä entistä selkeämpi ja kannustavampi.

Kertomusvuonna toteutettiin yleistuen ensimmäinen vaihe, jossa työmarkkinatuki ja peruspäiväraha korvattiin työttömän yleistuella. Yleistuki on tarveharkintainen etuus, joka on suuruudeltaan työmarkkinatuen, työttömän peruspäivärahan ja ansiopäivärahan perusosan tasoinen. Yleistukeen liittyy myös aktivointijakso, jonka tarkoituksena on estää työttömyyden pitkittymistä ja ehkäistä syrjäytymistä. Yleistukea koskevan lainsäädäntö tulee voimaan 1.5.2026. Sosiaaliturvan uudistamista jatketaan yhdenmukaistamalla sosiaaliturvaetuuksia.

Toimeentulotukea uudistettiin vahvistamalla tuen saajan velvoitteita hakea kokoajatöitä ja ensisijaisia etuuksia. Tavoitteena on selkiyttää toimeentulotuen luonnetta viimesijaisena ja väliaikaisena tukimuotona sekä ehkäistä nuorten syrjäytymistä ja vahvistaa julkista taloutta. Lait tulevat voimaan pääosin 1.2.2026.

Eduskunnan päätöksenteon tueksi ministeriö julkaisi syksyn budjettilakien antamisen aikaan kolme muistioita, joissa arvioidaan hallituksen sosiaaliturvamutosten yhteisvaikutuksia vaalikauden aikana. Arvioinneissa keskityttiin erityisesti toimeentulotuen kokonaisuudistuksen vaikutuksiin.

Kansaneläkelaitoksesta, Valtiontalouden tarkastusvirastosta sekä tulotietojärjestelmästä annettuihin lakeihin tehtiin muutoksia. Muutokset päivittävät Kelan hallintoa ja toiminnan valvontaa koskevat säännökset ajantasaisiksi, edistävät tiedon liikkuvuutta julkishallinnossa sekä edistävät Kelan etuusjärjestelmien ja Kelan toiminnan kehittämistä palvelevaa tutkimusta. Lait tulevat voimaan vuoden 2026 alussa.

Opintotuen muutoksenhakulautakunta siirrettiin osaksi sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakuntaa. Lautakuntien yhdistämisen myötä opintoetuuksien muutoksenhaku siirtyy sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalle 1.1.2026. Muutosten tavoitteena on tehostaa ja yhdenmukaistaa muutoksenhakua, parantaa opintoetuuksien muutoksenhaun tiedonhallintaa sekä selkeyttää muutoksenhakulautakuntia koskevaa lainsäädäntöä.

Hallituksen esitys, jonka tavoitteena on ehkäistä sosiaaliturvan tahallista väärinkäyttöä ja vähentää sosiaaliturvan virheellisiä maksuja sekä edistää Kelan tiedonvaihtoa lähetettiin lausunnolle joulukuussa. Jatkossa Kela voisi asiakkaan luvalla saada tiedon hänen taloudellisesta tilanteestaan suoraan pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmän kautta. Lisäksi muutoksilla helpotettaisiin etuuden hakijoiden asiointia Kelassa sekä tehostettaisiin ja nopeutettaisiin etuuskäsittelyä. Uudistuksella tavoitellaan viiden miljoonan euron vuosittaisia säästöjä julkiselle taloudelle. Lakien on tarkoitus tulla voimaan pääosin 1.3.2027.

Puoliväliriiheen valmisteltiin ehdotukset universaalien ansiosidonnaisen ja yhdistelmävakuutuksen malleista sekä selvitys työttömyysturvan keston lineaarimallista suhteessa työssäoloeseen. Yhdistelmävakuutuksen mallin tavoitteena on, että työttömyyspäivärahassa olisi mahdollista yhdistää palkkatyötä ja yritystoimintaa sekä työskentelyapurahaa ja perhehoitajan palkkiota. Hallituksen esitys annetaan keväällä 2026.

Sosiaali- ja terveysministeriö asetti työryhmän selvittämään Työllisyysrahaston roolia suhdannepolitiikan toteuttamisessa. Työryhmä tarkastelee muun muassa Työllisyysrahaston tekemisiin ennakkoarvioihin ja maksuesityksiin liittyviä prosesseja sekä työttömyysvakuutusmaksujen tasoon vaikuttavia tekijöitä. Selvityshankkeen toimikausi päättyy 30.4.2026.

Elatustukijärjestelmän uudistamista pohtinut työryhmä sai valmiiksi loppumietintönsä. Työryhmän mukaan pelkkä elatustukilainsäädännön muuttaminen ei riitä järjestelmän keskeisten ongelmien ratkaisemiseen, ja työryhmä ehdotti lapsen elatusjärjestelmän kokonaisuudistusta.

Elatustukilakiin, lapsen elatuksesta annettuun lakiin sekä tulotietojärjestelmästä annettuun lakiin tehtiin muutoksia, jotka astuvat voimaan 1.1.2026. Uudella säänteilyllä pyritään varmistamaan, että oikeus Kelan maksamaan elatustukeen perustuu elatusvelvollisen vanhemman todelliseen elatuskykyyn.

Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen asetti kaksi selvityshenkilöä tekemään esityksiä lapsilisäjärjestelmän uudistamiseksi. Tavoitteena on edistää syntyvyyttä ja suomalaisen yhteiskunnan lapsi- ja perhemyönteisyyttä. Selvityshenkilöiksi nimitettiin ylijohtaja Liisa Siika-aho sosiaali- ja terveysministeriöstä ja pääjohtaja Lasse Lehtonen Kansaneläkelaitokselta. Selvityshenkilöiden tulee arvioida vaihtoehtoja erityisesti lapsiperheiden toimeentulon turvaamisen, syntyvyyden ja suomalaisen yhteiskunnan perhemyönteisyyden edistämisen sekä monimuotoisten perherakenteiden huomioimisen näkökulmista. Selvityshenkilöiden ja asiantuntijaryhmän toimikausi päättyy 30.4.2026.

Äitiysavustusta korotettiin 170 eurosta 210 euroon. Lisäksi sairausvakuutuslakiin ja eräisiin muihin lakeihin tehtiin muutoksia, joista keskeisimmät koskevat erityisraskausrahaa, luovutuspäivärahaa ja erityishoitorahaa. Lait tulevat voimaan 1.1.2026. Yksityisen hoidon tuen hoitorahan korottamista koskeva hanke ei edistynyt rahoituksen puuttuessa.

Luonnos hallituksen esityksestä lapsen erityishoitorahan ikärajan nostamisesta 18 vuoteen, vammaisuuksien menettelysäännösten muuttamisesta sekä ehdotus lapsen keliakian perusteella maksettavasta perusvammainen tuesta lähetettiin lausunnolle joulukuussa. Esityksen tavoitteena on parantaa 16–17-vuotiaiden lasten vanhempien mahdollisuutta osallistua lapsensa hoitoon tai kuntoutukseen, keventää vammaisuuksien hakemisprosessia sekä parantaa ja vahvistaa sosiaalista oikeudenmukaisuutta. Muutosten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2027 alussa.

Hallituksen esitys niin sanotusta kotihoidontuen Norjan mallista lähetettiin lausunnoille lokakuussa. Esiitettyjen muutosten jälkeen kotihoidon tukea saisi jatkossa vasta asuttuaan Suomessa vähintään kolme vuotta. Hallituksen esitys on määrä antaa eduskunnalle vuonna 2026.

Lainsäädäntöä uudesta kotoutumistuesta valmisteltiin ja se lähetetään lausunkierrokselle vuoden 2026 alussa. Esityksen tarkoitus on porrastaa työttömyyden ajalta maksettavan etuuden suuruus Suomessa työskentelemisen tai asumisen keston mukaan sekä luoda etuusjärjestelmään kannustin oppia kotimaista kieltä ja edistää maahan muuttaneiden osallistumista työmarkkinoille. Muutosten on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2027.

Suomi ja Uruguay allekirjoittivat maiden välisen sosiaaliturvasopimuksen lokakuussa. Maiden välisen liikkuvuuden lisääntyessä tarve yhteiselle sosiaaliturvasopimukselle on kasvanut. Suomen osalta sopimus koskee työeläkejärjestelmää ja Uruguayn osalta työntekijöiden eläkejärjestelmiä. Sopimus tulee voimaan, kun se on ratifioitu molemmissa maissa.

Sosiaaliturvakomitea keskusteli kertomusvuoden aikana etuuksien yhdistelmistä, asumisen tukemisen eri vaihtoehtoista, perusturvan ja viimesijaisen turvan suhteesta, lasten ja lapsiperheiden sosiaaliturvan tavoitteista sekä lapsilisäjärjestelmän tulevaisuudesta. Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön ja Erätauko-säätiön järjestämät sosiaaliturvadialogit nostivat esiin laajan kirjon kansalaisten ajatuksia ja kehittämisehdotuksia tulevaisuuden sosiaaliturvasta. Sosiaaliturvakomitean loppumietintö julkaistaan vuoden 2026 lopulla.

Työeläkeuudistus eteni neuvotteluvaiheesta hallituksen esityksen valmisteluun. Hallituksen esitys työeläkejärjestelmän muutoksista lähetettiin lausuntokierrokselle joulukuussa. Uudistus perustuu työmarkkinoiden keskusjärjestöjen tammikuussa 2025 solmimaan sopimukseen. Muutokset mahdollistavat yksityisalojen työeläkejärjestelmän paremman sijoitustuottojen tavoittelun, rajoittavat työeläkeindeksillä tehtäviä indeksitarkistuksia ja lisäävät vanhuuseläkkeiden rahastointia. Lait tulevat voimaan porrastetusti 1.7.2026 alkaen.

Yrittäjien eläkejärjestelmän kehittämistä jatkettiin. Yrittäjien eläkelain (YEL) voimaantulosäännökseen tehtiin työtulon tarkistuksia koskeva määräaikainen muutos, jonka myötä vuosina 2023–2025 aloittaneita yrittäjiä koskee YEL-työtulon tarkistuksessa sama 4000 euron enimmäismäärä kuin ennen vuotta 2023 aloittaneilla yrittäjillä. Muutoksen tavoitteena on parantaa yrittämisen edellytyksiä.

Selvityshenkilö Jukka Rantalan raportti yrittäjien eläkejärjestelmän kehittämistarpeista julkaistiin joulukuussa. Raportissa annetaan ehdotuksia yrittäjän eläkemaksun ja eläkkeen perustana olevan työtulon määrittämisestä sekä yrittäjän eläkejärjestelmän kehittämisestä. Hallituksen esitys yrittäjän eläkelain YEL-työtuloa koskevan säännöksen tarkentamisesta annetaan syksyllä 2026. Esityksen valmistelun tueksi ministeriö aloitti vuoropuhelun yrittäjäjärjestöjen kanssa.

Joustomallia työkyvyttömyyseläkkeen ja työansioden yhteensovittamiseksi valmisteltiin ja lakiesitys annetaan eduskunnalle keväällä 2026. Työkyvyttömyyseläkkeen lepäämislakia jatketaan määräaikaisena vuoden 2027 loppuun, kunnes joustomallia koskeva lainsäädäntö astuu voimaan.

Työeläkevakuutusyhtiöistä annettuun lakiin tehtiin muutoksia, joiden tarkoituksena on ajantasaistaa ja lisätä työeläkevakuutusyhtiöiden hallinnon ja toimivan johdon pätevyys- ja kelpoisuusvaatimuksia. Lainsäädäntö tulee voimaan vuoden 2026 alussa.

Lakisääteistä eläkevakuuttamista harjoittavien eläkesäätiöiden ja eläkekassojen toimintojen ulkoistamiseen liittyviä oikeudellisia kysymyksiä koskevaa lainsäädäntöä valmisteltiin ja hallituksen esitys annetaan vuonna 2026.

Urheilijoiden eläke- ja tapaturmavakuutusta koskevan lainsäädännön uudistaminen aloitettiin kuulemalla urheilutoimijoita ja aloitettiin hallituksen esityksen valmistelu. Vuonna 2026 annetaan kaksi hallituksen esitystä.

Kela käynnisti kolmivuotisen kokeilun, jossa pienituloiset voivat saada korotonta lääkeluottoa vuosiomavastuun maksamiseen. Lääkeluotto jakaa lääkekaton pienempiin osiin, mikä helpottaa suurten kertaostosten maksamista ja turvaa läkehoidon jatkuvuutta.

Läakehuollon ja -hoidon kustannusvaikuttavuutta on kehitetty varmistaen asiakkaiden lääkitysturvallisuus ja neuvonta sekä palveluiden sujuvuus, saatavuus ja saavutettavuus

Hallituksen esitys apteekkitalouden uudistamisesta hyväksyttiin. Apteekkivero uudistettiin ja 30 miljoonan euron säästötoimi kohdennettiin alentamalla lääketaksaa. Esitys sisälsi myös toimenpiteet apteekkitoiminnan sujuvoittamisesta. Rajatun itsehoitolääkevalikoiman myynti vapautetaan apteekkien ulkopuolelle vuoden 2027 alusta. Sairausvakuutuksen sairaanhoitokorvauksen rahoitusperiaatetta muutettiin kohdentamalla lääkekorvausten ehdollisen korvattavuuden palautusmaksut täysimääräisesti valtion rahoitusosuuteen. Muutoksella toteutettiin vuoden 2024 kehysriihessä päätetty 10 miljoonan euron lääkekorvaussäästö ja vuoden 2025 budjettiriihessä päätetty lisäsäästötavoite.

Läaketietovarannon kehittämistyö eteni ja lääkityslistan hallitusohjelmakirjausten toteuttaminen jatkui. Valmisteltiin Kanta-lääkityslistan 3. vaiheen muutoksia, joilla edistetään moniammatillista työtä potilaan lääkeshoidon kokonaisuuden hallitsemiseksi ja parannetaan tiedonkulkua läakehoitoon osallistuvien toimijoiden välillä. Muutoksista annetaan hallituksen esitys vuonna 2026.

Läakkeiden arviointitoiminnan yhtenäistämistä valmistelevan työryhmän antoi ehdotuksensa. Ehdotusten mukaan tavoitteita tulisi edistää vaiheittain ja aloittaa valmistelu avo- ja sairaalaläakkeiden arviointikriteerien ja -prosessien yhtenäistämiseksi siten, että hallituksen esitys olisi annettavissa hallituskauden aikana. Lisäksi tavoitteena on käynnistää pidemmän aikavälin selvitystyö lääkkeiden arviointia ja päätöksenvalmistelua koskevien tehtävien kokoamiseksi yhdelle toimijalle. Sairausvakuutuksen ehdollisen korvattavuuden sisällöllisiä kehittämistarpeita arvioitiin erillisessä työryhmässä ja ehdotukset valmistuvat helmikuussa 2026.

Vuonna 2010 ja sen jälkeen myyntiluvan saaneiden korvattavien lääkevalmisteiden vahvistettuja kohtuullisia tukkuhintoja alennettiin 1,5 prosentilla maaliskuun alusta alkaen.

2.3 Ehkäisemme ja vähennämme ihmisten eriarvoistumista

Eriarvoistumiskehitys sekä hyvinvoinnin ja terveyserojen kasvu on käännetty laskuun

Kansallista terveys ja hyvinvointiohjelmaa, Terveysteksi-ohjelmaa, toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Ohjelman tavoitteena on vähentää kansansairauksien aiheuttamaa tautitaakkaa ja hyvinvointivajetta, lisätä työ- ja toimintakykyä sekä kaventaa terveys- ja hyvinvointieroja. Hankkeita suunnataan erityisesti tuen tarpeessa oleville, esimerkiksi elintapaohjaukseen tai työllistymisen tukeen työikäisille mielenterveyden häiriöihin sairastuneille. Ohjelmassa käynnistettiin yksinäisyyden vähentämiseen tähtääviä yhteisötoimintoja sekä toimia nuorten terveyden lukutaidon ja tunnetaitojen kehittämiseen. Hankkeilla tavoitellaan hyvinvoinnin ja terveyserojen vähentämistä erityisesti nuorten ja ikääntyneiden keskuudessa.

Terveyden edistämisen hankekokonaisuuksia valmisteltiin ikääntyvien kotona selviämiseen ja omaishoitajien tukemiseen sekä nuorten katuväkivallan ehkäisyyn ja turvallisuuden edistämiseen.

Ruoka-avun rahoitus vakinaistettiin ja pysyvistä valtionavustuksista säädettiin asetuksella. Samalla asetuksen mukaisissa valtionavustuksissa valtionapuviranomaiseksi määritettiin Terveysteksin ja hyvinvoinnin laitos.

Suomen kestävä kasvun ohjelman (RRP) rahoituksella toteutettiin Työkyky-ohjelman laajennus, jolla vahvistetaan työkyvyn ja työllistymisen tukea sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä parannetaan osatyökykyisten työttömien ja vammaisten henkilöiden työllistymisen edellytyksiä, työ- ja toimintakykyä ja osallisuutta.

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointi on parantunut monialaisella tuella ja toimilla

Kansallisen lapsistrategian toimeenpanossa vahvistettiin lasten ja nuorten osallistumista ja vaikuttamista, erityisesti valtioneuvoston toiminnassa yhdessä oikeusministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Lapsen oikeuksien verkkokoulutuskokonaisuutta täydennettiin. Eurooppalaisen lapsitakuun kansallista toimintasuunnitelmaa edistettiin osana lapsistrategiaa ja toinen seurantaraportti toimitetaan maaliskuussa 2026.

Työ- ja toimintakyky on parantunut kaikissa väestöryhmissä ja työurat ovat pidentyneet

Hallitusohjelman työkykyä ja työhyvinvointia edistävät ohjelmat etenivät suunnitellusti. Työterveyshuollon pitkän aikavälin linjausten valmistelu jatkui virkatyönä. TYÖ2030-ohjelma eteni toimeenpanosuunnitelman ja aikataulun mukaisesti. Työelämän kehittämisstrategian valmistelu käynnistettiin ohjelman tukemana. Myös vuoden 2026 Työelämäfoorumin valmistelu käynnistettiin. Työkykyinen Suomi -ohjelman toimenpiteet käynnistettiin ja ensimmäisen seurantakierroksen perusteella ohjelma etenee suunnitellusti. Alkuvuodesta tehdyn eläkesopimuksen osana käynnistettiin kolmikantainen selvitys keinoista, joilla voidaan edistää erityisesti työikäisten mielenterveysongelmien ehkäisyä ja hoitoa. Selvityshenkilöt toimittavat raporttinsa työryhmälle 28.2.2026 mennessä.

Suomen kestävän kasvun ohjelman investoinnilla ”Mielenterveys ja työkyky työllisyyden ja tuottavuuden edellytyksenä” ja Työelämän mielenterveysohjelman puitteissa toteutetut hankkeet päättyivät vuoden lopussa. Ohjelmalle asetetut keskeiset tavoitteet ylitettiin.

2.4 Edistämme sukupuolten tasa-arvon toteutumista

Sukupuolten tasa-arvon edistäminen toteutuu valtioneuvoston päätöksenteossa ja avainprosesseissa

Hallituksen tasa-arvo-ohjelma hyväksyttiin ja poikkihallinnollinen seurantatyöryhmä asetettiin toimikaudelle 1.4.2025–30.4.2027. Ohjelma koordinoi hallituksen toimia sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi hallitusohjelman ja Pekingin toimintaohjelman mukaisesti. Ohjelmassa on kuusi teemaa: koulutus, työelämä, osallisuus ja päätöksenteko, väkivalta, kansainvälinen yhteistyö ja tasa-arvopolitiikan rakenteet. Ohjelmassa on huomioitu myös sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen valtioneuvostotasolla. Kertomusvuonna käynnistettiin selvitys miesten ja poikien syrjäytymisestä sekä seksuaalisen häirinnän vastainen verkosto.

Ministeriöiden ylemmälle ja keskijohdolle tarjottiin koulutusta tasa-arvon valtavirtaistamisesta sekä osallistuttiin ministeriöiden toiminnallisten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien arviointiin. THL:ssa lakkautetun tasa-arvotiedon keskuksen toimintojen jatkoa suunniteltiin.

Naisiin kohdistuva ja lähisuhdeväkivalta on vähentynyt

Väkivallattoman lapsuuden turvaamiseksi tehtävää työtä jatkettiin ja uuden toimintakauden 2026–2033 suunnitelma julkaistiin. Suunnitelmaan yhdistettiin aiemmin erilliset Väkivallaton lapsuuden suunnitelma, Lanzaroten sopimuksen toimeenpanosuunnitelma ja Barnahus-työn kansallinen ohjaus.

Nuorten katu- ja jengiväkivallan vastaisessa työssä toteutettiin THL:n Turvalliset kadut hanketta valtioneuvoston periaatepäätöksen sekä terveyden edistämisen määrärahalla.

Lapseen kohdistuvassa seksuaaliväkivallassa vakiinnutettiin lapsen edun mukaista tutkintaa ja monialaista tukea sekä kansallisella että yhteistyöaluetasolla. Viranomaisten yhteistyössä käytetään ns. Barnahus-mallia, jossa lapseen kohdistuvaa väkivaltaepäilyä selvitetään monialaisesti ja lapsen etu ohjaa moniammatillista yhteistyötä. Kehittämistyön vakiinnuttamiseksi valmisteltiin lainsäädännön uudistusta ja lakiluonnos oli loppuvuodesta lausuntokierroksella.

Perhe- ja lähisuhdeväkivallan sekä naisiin kohdistuvan väkivallan ennaltaehkäisyä ja tunnistamista vahvistettiin edistämällä Istanbulin sopimuksen toimeenpanoa. Toteutettiin Istanbulin sopimuksen toimeenpanosuunnitelmaa sekä valmisteltiin uusi toimeenpanosuunnitelma 2026–2033.

Turvakotipalveluiden saavutettavuutta parannettiin turvakotien kehittämisohjelmassa sekä varmistettiin turvakotien riittävä rahoitustaso.

Kansallinen verkosto ja THL tukivat seksuaalista väkivaltaa kohdanneiden tukiyksiköiden, Seri-tukikeskusten, toimintaa. Toiminnan vakiinnuttaminen on osa NKV-direktiivin toimeenpanoa, joka koskee naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumista.

Kunniaan liittyvän väkivallan (KLV) tunnistamista ja torjumista vahvistettiin muun muassa jakamalla tietoa ilmiöstä eri alojen ammattilaisille ja asiakkaille. Tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisen estämisen toimintaohjelman toimeenpanoa jatkettiin.

Ihmiskaupan vastaista työtä tehtiin hallinnonalalla muun muassa kansallisen ihmiskaupan uhrien koordinaattorin ja Itämeren maiden neuvoston (CBSS, Council of the Baltic Sea States) yhteistyönä.

Perhe- ja lähisuhdeväkivallan sovittelusta luovuttiin pääsääntöisesti vuoden alusta alkaen.

Työelämässä sukupuoleen liittyvä syrjintä on vähentynyt, tasa-arvo lisääntynyt ja palkkaerot ovat kaventuneet

Palkka-avoimuusdirektiivin täytäntöönpano jatkui ja kolmikantainen työryhmä kuuli laajasti eri teemojen asiantuntijoita ja työryhmän jäsenten näkemyksiä. Työryhmä esitti muutoksia tasa-arvolakiin, lakiin tasa-arvoaltuutetusta, lakiin tilastokeskuksesta, lakiin tulotietojärjestelmästä ja lakiin sakon täytäntöönpanosta. Hallituksen esitys lähetettiin lausuntokierrokselle joulukuussa.

Työelämän tasa-arvo- ja perhevapaat-työryhmän toimikausi päättyi ja työryhmä antoi ehdotuksia muun muassa tasa-arvolain täsmentämiseksi. Lakimuutoksia valmisteltiin kolmikantaisessa työryhmässä ja hallituksen esitys lähetettiin lausunnoille joulukuussa.

Samapalkkaisuusohjelman toimeenpano jatkui kolmikantaisessa asiantuntijaryhmässä. Toimeenpanosuunnitelma aikatauluineen laadittiin vuosille 2025–2027.

Sukupuolten välisen palkkaeron muutokset Suomessa -tutkimushanke käynnistyi kesäkuussa. Hanke on mukana Valtioneuvoston päätöksentekoa tukevassa tutkimustoiminnassa (VN Tutkiva).

Edistämme sukupuolten tasa-arvon toteutumista

Selvitys tasa-arvolain toimivuudesta viivästyi suunnitellusta aikataulusta resurssisyistä ja käynnistyy vuonna 2026. Selvitys antaa pohjaa tasa-arvolain kokonaisuudistukselle.

Kansainvälinen tasa-arvopalkinto (IGEP) jaettiin ukrainalaiselle Masha Foundation -järjestölle. Järjestö auttaa ukrainalaisia naisia selviämään sodan ja muun väkivallan psykologisista seurauksista.

2.5 Parannamme elin- ja työympäristön terveyttä ja turvallisuutta

Työllisyyden edistäminen ja työelämän kehittäminen

Osana harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaa jatkettiin poliisin, verohallinnon ja työsuojeluviranomaisten yhteistyötä pysyvien rakenteiden kehittämiseksi. Jatkettiin Pohjoismaiden ja Baltian maiden yhteistä projektia, jonka tavoitteena on lisätä työsuojeluvalvonnan rajat ylittäviä yhteistarkastuksia sekä yhteistyötä viranomais- ja työmarkkinajärjestöjen kanssa. Toteutettiin kokonaisuuden viestinnällisiä toimenpiteitä, muun muassa laadittiin eri kielisiä tiivistelmiä yleissitovien TES:ien keskeisistä määräyksistä yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa.

Ihmisten ja ympäristön yhteistä terveyttä on edistetty poikkihallinnollisesti

EU-rahoitteisten rescEU -valmiusvarastojen ylläpito ja kehittäminen jatkuivat edelleen. Varastokapasiteetit täydentyivät merkittävästi ja erityisesti lääkevalmisteiden osalta hankinnoissa saavutettiin lähes 100 % kapasiteetti. Hyvinvointialueiden asiantuntijoiden koulutukset jatkuivat CBRN-asioissa (kemiallisten (C), biologisten (B), säteilyn (R) ja ydinaineiden (N) aiheuttamiin uhkiin varautuminen).

Lähetysvalmiuden prosesseja kehitettiin edelleen ja järjestettiin kaksi kansainvälistä valmiusharjoitusta. Varastot aktivoitiin komission toimesta vuoden aikana kahdesti. Molemmilla kerroilla materiaalia toimitettiin Ukrainaan.

Lisäksi osallistuttiin THL:n koordinoimaan EU-rahoitteiseen Joint Action Stockpile -hankkeeseen, jonka toimeenpano jatkuu myös vuonna 2026.

Kansainvälisen avun vastaanoton ja antamisen lainsäädännön muuttamista valmisteltiin. Kriittisimmiksi on tunnistettu laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä, josta annettiin hallituksen esitys, ja lääkelaki, jonka valmistelu aloitettiin.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintojen yhteensopivuutta NATOn jäsenyysohjeiden kanssa kehitettiin yhdessä puolustusministeriön, Puolustusvoimien ja hyvinvointialueiden kanssa sekä NATOn resilienssikomitean alaisessa Joint Health Groupissa ja osallistumalla NATOn harjoitustoimintaan. NATOn lääkintähuollon suorituskykyvaatimuksia sekä Puolustusvoimien lääkintähuollon ja julkisen terveydenhuollon poikkeusolojen toimintakykyä käsittelevän työryhmän loppuraportti valmistui.

Yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamista ja häiriönsietokyvyn parantamista koskeva laki ns. CER-laki tuli voimaan. Lain toimeenpano käynnistettiin terveystoimialalla osallistumalla sisäministeriön johdolla CER-riskiarvion laatimiseen ja kriittisten toimijoiden tunnistamiseen.

Vuonna 2023 aloitettua tartuntatautilainsäädännön kokonaisuudistusta jatkettiin eri sidosryhmien, kuten työmarkkinaosapuolten sekä mikrobiologian laboratorio-toiminnan harjoittajien kanssa. Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kanssa jatkettiin yhteistyötä tartuntatautien torjunnan tehostamiseksi varusmiesaikana.

Kertomusvuonna julkaistiin Euroopan tautienehkäisy- ja valvontakeskuksen (ECDC) laatima ensimmäinen Suomea koskeva kansanterveyden hätätilanteisiin varautumisen arviointi (PHEPA), joka perustuu EU:n asetukseen vakavista rajat ylittävistä terveysuhista. Arvioinnin pohjalta Suomi julkaisi joulukuussa kansallisen toimintasuunnitelman.

Sosiaali- ja terveysministeriö, maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön edistävät yhdessä yhteinen terveys (One Health) -lähestymistapaa, jolla pyritään vahvistamaan ihmisten, eläinten ja ympäristön terveyttä kokonaisuutena. Pohjoismaiden ministerineuvoston Suomen puheenjohtajakaudella STM oli mukana järjestämässä ministerineuvoston alaisen mikrobilääkeresistenssin torjuntaryhmän One Health AMR vuosittaista tapaamista Helsingissä. Tapaamisessa aiheina oli mm. jäsenmaiden toimintasuunnitelmat mikrobilääkeresistenssin torjuntaan (AMR) sekä ajankohtaiset AMR-aiheet.

Terveydensuojelulain kokonaisuudistusta jatkettiin ja hankkeen arviointimuistio valmistui loppuvuodesta. Uudistusta tukeva VN Teas-hankeen ”Terveydensuojelu nyt ja tulevaisuudessa” tulokset otettiin huomioon valmistelussa.

Päihteiden- ja riippuvuuksien aiheuttamia riskejä ja haittoja ehkäistään näyttöön perustuvilla toimilla sekä tuetaan mielenterveyttä

Ministeriö osallistui valtiovarainministeriön rahapelijärjestelmän uudistamishankkeeseen. Ministeriön yhteydessä toimiva rahapeliin haittariskien ja haittojen arviointiryhmä valmisteli alkuvuonna 2026 julkaistavia suosituksia uuteen rahapelilakiin perustuvasta pelaajien suojelusta.

Ns. nikotiinipusseja koskeva laki tuli voimaan ja lain perusteella päivitettiin tarvittavat asetukset.

Alkoholijuomien rajat ylittävästä etämyynnistä, toimituksesta ja markkinoinnista annettiin hallituksen esitys. Samalla peruttiin syksyllä 2024 annettu esitys, joka koski alkoholijuomien toimittamista kotimaassa. Uuden esityksen käsittely jäi kesken eduskunnassa ja jatkuu vuonna 2026. Valmisteltiin esitykseen liittyvää kahta asetusmuutosta, joiden on tarkoitus tulla voimaan 2026.

Panimoiden, tislaamoiden ja viinitilojen ulosmyyntioikeuden laajentamista koskevaa hallituksen esitystä valmisteltiin ja esitysluonnoksen suomenkielinen lausuntokierros alkoi joulukuussa. Ruotsinkielinen lausuntokierros alkaa vuoden 2026 puolella.

Selvitys enintään 15 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävien viinien vapauttamista alkoholin vähittäismyynnin yksinoikeusjärjestelmästä valmistui keväällä.

Poikkihallinnollista huumeysteistyötä ja tiedonvaihtoa jatkettiin. Huumausaineasetuksia muutettiin muuntohuumehaittojen torjumiseksi. Huumetilanteen seurantaan ja hallituksen huumeiden vastaisen työn johtamiseen perustettiin valtiosihteeriryhmä.

Päihde- ja riippuvuusstrategian ja ehkäisevän päihdetyön toimeenpanoa jatkettiin ja uusi ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma valmisteltiin. Ehkäisevän päihdetyön ja päihde- ja riippuvuuspalveluiden laatusuosituksia valmisteltiin ja ne valmistuvat vuoden 2026 alussa.

Osana mielenterveysstrategiaa käynnistettiin kymmenen järjestölähtöistä matalan kynnyksen mielenterveysavun hanketta eri puolilla Suomea.

2.6 Vaikuttavuustavoitteita tukeva muu toiminta

Hallinnonalan viiden vaikuttavuustavoitteen ja niihin kiinnittyvän 20 tulostavoitteen lisäksi ministeriön toimintaan sisältyi viranomaistehtäviä, hallituksen päätöksiä tukevaa ja muusta toimintaympäristöstä johtuvaa lainsäädäntötyötä, toimialan ohjausta, hallinnollista työtä sekä viestintää ja sidosryhmäyhteistyötä. Näillä tehtävillä varmistetaan strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen. Tässä luvussa kuvataan vain muutaman erikseen 2025 toimintasuunnitelmaan nostettu vaikuttavuustavoitteita tukeva keskeinen tavoite. Henkilöstöön liittyvät tavoitteet käsitellään luvussa 6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen.

Tuottavuusohjelma

Tuottavuusohjelman valmistelua ja toimeenpanoa jatkettiin ministeriön ja hallinnonalan virastojen ja laitosten yhteisessä ryhmässä. Työryhmä valmisteli sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tuottavuusohjelman toimenpiteitä ja haki yhteisiä ratkaisuja hallinnonalan tuottavuussäästöjen kohdentamiseksi.

Kestävyys

Sosiaali- ja terveysministeriön strategian ”Eheä yhteiskunta ja kestävä hyvinvointi” mukaisesti ministeriön tavoitteena on turvata ihmisten toimintakykyä, toimeentuloa ja palveluja, jotta voimme elää yhdenvertaisessa, kestävässä ja vakaassa yhteiskunnassa. Tavoitteet ovat yhtenevät kestävä kehityksen tavoitteiden kanssa. Ministeriön vaikuttavuustavoitteiden 2020–2025 seurannassa mitattiin saavutettuja tuloksia ja toimenpiteiden vaikuttavuutta myös kestävä kehityksen kannalta.

Hyvinvointitalouden edistämisen toimintaohjelma on osa poikkihallinnollista valtioneuvoston kestävyystyötä, joka vahvistaa sosiaalisen kestävyuden ulottuvuutta kestävyysajattelussa. Hallinnonalojen yhteistyötä tehtiin sekä kansallisesti että kansainvälisesti osana sosiaali- ja terveysministeriön pitkäaikaisia tavoitteita. Hyvinvointitalouden ohjausmalli valmistui ja sitä esiteltiin keskeisille sidosryhmille. Ministeriö osallistui aktiivisesti kotimaiseen ja kansainväliseen keskusteluun talouden ja hyvinvoinnin vastavuoroisuudesta sekä tulevien sukupolvien huomioimisesta päätöksenteossa.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistä jatkettiin valtioneuvoston vuoteen 2030 ulottuvan periaatepäätöksen mukaisesti. Eriarvoisuuden vähentämisen toimia vietiin eteenpäin kansallisessa väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen Terveydeksi -ohjelmassa. Sosiaaliturvaan tehtiin työllisyyttä ja rahoituspuolelta kestävyttä vahvistavia uudistuksia. Sosiaaliturvakomitea työsti loppumietintöään, joka valmistuu vuonna 2026.

Kansallisen ja alueellisen kriisivalmiuden ja varautumisen kehittäminen jatkuivat sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteissa.

Mielenterveysstrategiassa 2020–2030 tunnistetut toimet jatkuivat osana hallituksen mielenterveyden edistämistyötä. Lisäksi jatkettiin itsemurhien ehkäisyohjelman toimeenpanoa. Työelämän mielenterveyden edistämistä jatkettiin osana Kestävä kasvun ohjelmaa. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöpulan helpottamiseen tähtäävän Hyvän työn ohjelman toteuttamista jatkettiin. Sosiaali- ja terveysministeriö valmisteli laatusuosituksen aktiivisen ja toimintakykyisen ikääntymisen

ja kestävien palveluiden turvaamiseksi 2024–2027. Näihin kaikkiin ohjelmiin sisältyi kestävä kehityksen tavoitteet huomioivia läpileikkaavia toimia, joilla vahvistetaan osallisuutta ja yhdenvertaisuutta, parannetaan väestön terveyden ja hyvinvoinnin edellytyksiä sekä ehkäistään syrjäytymistä.

Tiedonhallinta ja tietojohdaminen

Ministeriössä seurattiin oman sektorin kyberturvallisuuslain (NIS2) toimeenpanoa ja kyberturvallisuuden tilannekuvan ylläpitoa. Ministeriön omalla vastuulla olevat tietojärjestelmät ja palvelut toteutettiin kyberturvallisuuslain mukaisesti. Ylläpito tapahtui valtioneuvoston ohjauksessa ja yhteistyössä. Yhteisiä palveluita kehitettiin yhdessä valtioneuvoston kanssa.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan virastojen ja laitosten tiedonhallintaa ohjattiin ministeriön osastojen kanssa. Ohjauksessa varmistettiin, että ministeriön tiedonhallintamalli tukee tietojärjestelmien ja tietovarantojen yhteen toimivuutta, asiankäsittelyn ja tietoaaineistojen hallintaa, tietoturvallisuuden ylläpitämistä ja kehittämistä sekä palvelee julkisuusperiaatteen ja hyvän hallinnon toteuttamista. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tiedonhallinnan koordinoitiryhmä (Tyrmä) sekä tietohallinnon vertaiskehittämisen ryhmä kehittivät hallinnonalan tiedonhallinnan yhteistyötä.

Sosiaali- ja terveysministeriö osallistui valtion digitalisaatiohankkeiden (Digi-kompassi ja Digisalkku) ja poikkihallinnollisten tietojärjestelmien (Suomi.fi ja Kejo) valmisteluun hallinnonalan tavoitteet huomioiden. Ministeriö osallistui valtioneuvoston tiedonhallinnan, tietoturvallisuuden ja digitalisaatioasioiden yhteistyön kehittämisessä. Tiedonhallintalain mukaista yhteistyötä tuettiin osallistumalla tiedonhallinnan yhteistyöryhmien toimintaan.

Riskienhallinta

Riskienarvioinnin perusteella ministeriötasolle nostettuja riskejä seurattiin virkamiesjohtoryhmässä kolmannesvuosiseurannan yhteydessä. Kertomusvuonna valmisteltiin ohjetta ministeriön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteista. Ohje korvaa nykyisen riskienhallintapolitiikan ja laajentaa sen kattamaan myös sisäisen valvonnan toimintaperiaatteet. Ohjeen kommentointikierros ja hyväksyntä siirtyivät vuodelle 2026. Uusi riskienhallintajärjestelmä kilpailutettiin ja otettiin käyttöön marraskuussa vuoden 2026 riskienarvioinnissa.

2.7 Lainsäädäntö

Sosiaali- ja terveysministeriön lainsäädäntösuunnitelman keskeinen ydin koostuu niistä säädöshankkeista, jotka hallitus on linjannut hallitusohjelmassa tehtäväksi. Suunnitelmaan sisällytetään hallituskauden kuluessa myös muista hallituksen tai ministerin päätöksistä aiheutuvat säädösmuutokset. Säännönmukaisesti myös budjettiprosessissa tehtävistä hallituksen päätöksistä seuraa lainsäädäntömuutoksia. Säädösmuutostarpeita nousee lisäksi muun muassa EU-säätelystä, eduskunnan lausumista ja laillisuusvalvojien päätöksistä.

Hallitus hyväksyy koko hallituskauden kattavan lainsäädäntöohjelman, jossa on tiedot hallitusohjelmaa keskeisesti toteuttavista lainvalmisteluhankkeista sekä ministeriöiden muista merkittävistä lainvalmisteluhankkeista. Lisäksi eduskunnalle annetaan kaksi kertaa vuodessa hallituksen lainsäädäntösuunnitelma, joka sisältää tiedot kahdella seuraavalla istuntokaudella annettaviksi suunnitelluista hallituksen esityksistä. Eduskunnalle annetaan myös tiedot valmistelussa olevista valtioneuvoston selonteista. Hallituksen lainsäädäntösuunnitelma vahvistetaan kahdesti vuodessa, mutta se on jatkuvasti päivittyvä.

Kertomusvuonna sosiaali- ja terveysministeriö valmisteli yhteensä 29 eduskunnalle annettua hallituksen esitystä ja 30 valtioneuvoston asetusta. Lisäksi annettiin useita STM:n asetuksia. Lainsäädäntöhankkeet painottuivat syksyyn, jolloin eduskunnalle annettiin 24 sosiaali- ja terveysministeriön valmistelemaa hallituksen esitystä. Keskeisimmät valmistellut lainsäädäntöhankkeet on tuotu esiin edellä tämän luvun eri alaotsikoiden alla.

Sosiaali- ja terveysministeriö osallistui myös muiden ministeriöiden pääasiallisella valmisteluvastuulla olevien hankkeiden valmisteluun, kuten valmiuslain uudistamistyöhön, Ahvenanmaan itsehallintolain uudistamiseen sekä uuden Lupa- ja valvontaviraston perustamishankkeeseen.

3 Vaikuttavuus

3.1 Toiminnan vaikuttavuus

Sosiaali- ja terveysministeriön konsernistrategian toiminnan vaikuttavuutta mitataan vaikuttavuustavoitteisiin linkittyvien seurantaindikaattoreiden avulla. Vanhoja vaikuttavuustavoitteita käytetään kauden 2024–2027 toiminnan suunnittelussa ja seurannassa, ja uusia joulukuussa 2025 hyväksyttyjä vaikuttavuustavoitteita siirrytään käyttämään vuodesta 2028 eteenpäin. Vuoden 2025 toimintakertomuksessa vaikuttavuustavoitteet ovat seuraavat:

1. Turvaamme väestön hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden kaikissa tilanteissa,
2. Varmistamme vaikuttavat etuudet ja palvelut kestävällä tavalla,
3. Ehkäisemme ja vähennämme ihmisten eriarvoistumista,
4. Edistämme sukupuolten tasa-arvon toteutumista ja
5. Parannamme elin- ja työympäristön terveyttä ja turvallisuutta.

Vaikuttavuustavoitteiden seurantaindikaattoreiden avulla voidaan arvioida suuntaa, missä määrin tavoitteita on saavutettu ja millaisia vaikutuksia tehdyillä päätöksillä ja toimenpiteillä on mahdollisesti ollut. Vuoden 2025 toimintakertomuksessa on toimintatapaa muutettu siten, että vaikuttavuuden arviointi pohjautuu pääsääntöisesti kertomusvuotta edeltävän vuoden tarkasteluun, eikä vuoden 2025 toteumatiedoista tehdä ennakkoarvioita. Vuoden 2025 toteumatietoja on hyödynnetty niiltä osin, kuin tilastoja on toimintakertomuksen kirjoittamisen ajankohtana ollut virallisesti saatavilla. Tarkastelussa on huomioitu myös seurantaindikaattorin pidemmän aikavälin kehitys.

Vaikuttavuustavoite 1: Turvaamme väestön hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden kaikissa tilanteissa

Väestön terveyden vahvistaminen on keskeinen osa yhteiskunnan toimintakykyä ja turvallisuutta. Kun ihmisillä on mahdollisuus elää terveellistä ja toimintakykyä tukevaa elämää elämänvaiheesta tai olosuhteista riippumatta, vahvistuu sekä yksilöiden hyvinvointi että yhteiskunnan kokonaisvaltainen vakaus. Terveyttä edistävät rakenteet ja ratkaisut luovat perustan sille, että ihmiset voivat luottaa arkeensa myös muutosten keskellä. Sosiaali- ja terveysministeriö on kertomusvuoden aikana mm. edistänyt tietoperusteista yhteiskuntapolitiikkaa ja väestön ja sosiaali- ja terveydenhuollon kriisinkestävyttä, vahvistanut ihmis- ja perusoikeuksien toteutumisen edellytyksiä, tehostanut tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio (TKI)-toimintaa sekä panostanut kansainväliseen vaikuttamiseen.

Kuolleisuutta käytetään laajasti väestön terveyden, elinajanodotteen ja terveyspalvelujen tarpeen arvioinnissa. Menetettyjen elinvuosien PYLL-indikaattori on mittari, joka kertoo ennen 80 vuoden ikää sattuneista kuolemista johtuvien menetettyjen elinvuosien lukumäärän 100 000 asukasta kohden. Viimeisimmän tiedon, eli vuoden 2024 toteumatiedon sekä tätä edeltävien vuosien toteumatietojen perusteella menetetyt elinvuodet ovat olleet lyhyellä aikavälillä sekä myös pidemmällä aikavälillä laskussa. Indikaattorin kehitys antaa siis viitteitä siitä, että väestön terveydentila on ollut parantumaan päin. Menetettyjen elinvuosien ero naisten ja miesten välillä on kuitenkin edelleen suuri, mutta ero on hieman kaventunut vuosien saatossa ja menetettyjen elinvuosien kehityssuunta miesväestössä on yhä laskeva.

Elämänlaatua (EuroHIS-8) kartoittava kysely mittaa elämänlaatunsa vähintään keskimäärin hyväksi tuntevien osuutta 20–64-vuotiaasta väestöstä, ja huomio sekä psyykkisen, fyysisen, sosiaalisen ja ympäristöulottuvuuden. Vuonna 2024 vain noin alle puolet kaikista vastaajista tunsii elämänlaatunsa eri ulottuvuuksien näkökulmasta vähintään keskiarvoisesti hyväksi. Kehityssuunta on indikaattorissa ollut negatiivinen, joka antaa viitteitä siitä, että elämänlaatu on aikuisväestön keskuudessa heikentynyt. Miespuolisen aikuisväestön keskuudessa hieman harvempi kokee elämänlaatunsa hyväksi kuin naispuolisen väestön keskuudessa, mutta osuus naispuolisesta aikuisväestöstä, joka kokee elämänlaatunsa hyväksi, on laskenut pidemmällä aikavälillä voimakkaammin.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) väestön terveys- ja hyvinvointikatsauksessa (1/2025) todetaan, että mm. monisairastavuus ja lihavuus ovat väestössä yleistyneet. Sairastavuuden kasvun taustalla on erityisesti väestön ikääntymisen, joskin kaikkea sairastavuuden kasvua ei voi ikääntymisellä selittää. Merkittävät kansantaudit ovat edelleen keskeinen väestön terveyttä selittävä tekijä, joista

menetettyihin elinvuosiin (PYLL) vaikuttavat eniten syövät sekä sepelvaltimotaudit. Elämänlaatuvaikutuksiltaan merkittävimmät sairaudet ovat mielenterveyden häiriöt, alkoholisairaudet, diabetes, sekä tuki- ja liikuntaelinten sairaudet. Mielenterveyden häiriöt korostuvat erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten väestöryhmissä.

Yläkoululaisten kokema terveydentila on ollut heikkenemään päin vuosien ajan, mutta kehityssuunta on vuoden 2025 toteumatietojen perusteella taittunut positiiviseksi: edellisessä vuonna 2023 toteutetussa kyselyssä hieman alle 27 % 8. ja 9. luokkalaisista koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, vuonna 2025 vastaava lukema oli 22 %. Tulos selittyy erityisesti yläkoululaisten tyttöjen kokemuksen terveydentilan kohentumisella. Terveydentilansa heikoksi kokeneiden osuus tytöistä laski noin 22,5 % kahden vuoden takaisesta. Vaikka sukupuolten välinen ero oli selvästi kaventunut, poikia useampi tyttö kokee edelleen terveydentilansa huonoksi. Tutkimusten mukaan noin 20–25 % nuorista kärsii jostain mielenterveyden häiriöstä, ja ne ovat koululaisten ja nuorten aikuisten tavallisimpia terveysongelmia.

Menetettyjen elinvuosien jatkuva lasku viittaa siihen, että väestön terveydentila on jossain määrin kohentunut. Tosin sukupuolten väliset erot säilyvät ja sairastavuus on kasvanut erityisesti väestön ikääntymisen takia. Samaan aikaan aikuisten koettu elämänlaatu on heikentynyt, mikä toisaalta kertoo hyvinvoinnin haasteiden lisääntymisestä. Nuorten koetussa terveydentilassa näkyy kuitenkin selkeä positiivinen käänne, erityisesti tyttöjen osalta. Yhteenvetona indikaattorit viittaavat siihen, että terveyden kehitys on monelta osin ollut myönteistä, mutta koetun hyvinvoinnin haasteet erityisesti aikuisväestössä ja nuorten mielenterveydessä sekä sairastavuuden kasvu heikentävät kokonais kuvaa.

Taulukko 1. Vaikuttavuustavoitteen 1 seuraintindikaattorit.

Menetettyt elinvuodet (PYLL) ikäväliillä 0–80 vuotta/100 000 asukasta	2017	2022	2023	2024	2025
Yhteensä	5903	5745	5736	5650	N/A
Miehet	7769	7461	7370	7240	N/A
Naiset	3981	3955	4024	3982	N/A

Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus, (%) 20–64-vuotiaat	2017	2022	2023	2024	2025
Yhteensä	57,4	50,9	N/A	49,4	N/A
Miehet	54,5	49,9	N/A	48,7	N/A
Naiset	60,5	51,8	N/A	50,1	N/A

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, (%) 8. ja 9. luokan oppilaista*	2017	2022	2023	2024	2025
Yhteensä	18,8	N/A	26,6	N/A	22
Pojat	13,9	N/A	16,7	N/A	15
Tytöt	23,4	N/A	36,1	N/A	28

Lähde: Terveyden ja hyvinvoinnin laitos/Sotkanet.

* Kysely toteutetaan vain joka toinen vuosi

Vaikuttavuustavoite 2: Varmistamme vaikuttavat etuudet ja palvelut kestävällä tavalla

Hyvin toimivat etuudet ja palvelut rakentavat luottamusta ja vahvistavat yhteiskunnan resilienssiä. Kun järjestelmät ovat taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäviä, ne vastaavat ihmisten tarpeisiin myös muuttuvissa olosuhteissa. Kestävyyteen perustuvat ratkaisut tukevat sekä palvelujärjestelmän pitkäjänteisyyttä että väestön hyvinvointia. Sosiaali- ja terveysministeriö on vaikuttavuustavoitteen 2 näkökulmasta kertomusvuoden aikana mm. käynnistänyt palvelureformin valmistelun, kehittänyt lääkehuollon ja -hoidon kustannusvaikuttavuutta, uudistanut sosiaaliturvaa ja eläkejärjestelmää, sekä luonut edellytyksiä sote-henkilöstön riittävyyden, saatavuuden ja pysyvyyden varmistamiseksi.

Hoitoon pääsyn toteutumista perusterveydenhuollossa voidaan mm. mitata lasquemalla se osuus kiireettömistä avosairaanhoidon lääkärin käynneistä, joissa potilas joutui odottamaan käyntiä yli 7 päivää hoidon tarpeen arvioinnista. Tällaisten käyntien osuus perusterveydenhuollossa on vuodesta 2017 lähtien vaihdellut noin 40–55 % välillä, ja vuoden 2024 maaliskuun toteumatiedon perusteella noin vajaa 49 % käynneistä toteutui vasta yli 7 päivää hoidon tarpeen arvioinnista. On hyvä kuitenkin huomioida, että perusterveydenhuollon kiirettömään hoitoon pääsyn enimmäisaikoja koskeva lainsäädäntö muuttui vuonna 2023, jolloin hoitoon oli päästävä 14 vuorokauden kuluessa, ja uudelleen vuonna 2025, jolloin hoitotakuu oli avosairaanhoidossa 3 kuukautta. Vuonna 2025 hoitoon pääsy avosairaanhoidon lääkärin vastaanotolle (ensimmäinen hoitotapahtuma) toteutui 3 kuukauden kuluessa noin 98–99 % käynneistä, joka on noin saman verran, kuin aiempina vuosina.

Erikoissairaanhoitoa yli lain määräajan eli yli 6 kuukautta odottaneiden määrä kasvoi koronavuosina merkittävästi. 2010-luvulla erikoissairaanhoitoa yli 6 kuukautta odottaneita oli keskimäärin arviolta alle 5 potilasta 10 000 asukasta kohden. Sen jälkeen määrä moninkertaistui erityisesti koronavuosien aikana ja hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa. Vuoden 2025 huhtikuun toteumatiedot kuitenkin osoittavat, että erikoissairaanhoitoa yli määräajan odottaneiden potilaiden määrä 10 000 asukasta kohden on vähentynyt yli 20 % vuoden takaisesta, eli hoitoon pääsy erikoissairaanhoidossa on valtakunnallisesti parantunut. Eniten yli määräajan erikoissairaanhoitoa odottaneita oli Pohjois-Karjalan hyvinvointialueella, jossa oli 81,2 jonottajaa 10 000 asukasta kohden. Erot hyvinvointialueiden välillä erikoissairaanhoidon hoitoon pääsyssä ovat merkittäviä.

Sosiaalihuollon lastensuojeluilmoitusten käsittelyaikojen tilanne kohentui vuoden 2024 keskimääräistä heikommasta toteumasta, jolloin noin 17 % palvelutarpeen arvioinneista ei valmistunut 3 kuukauden määräajassa. Kertomusvuonna noin 11 % arvioinneista ei valmistunut määräajassa, mikä edustaa samaa tasoa kuin vuoden 2023 toteuma. Pidemmällä aikavälillä lastensuojelun palvelujen saatavuus on kuitenkin hieman heikentynyt, sillä esimerkiksi vuonna 2017 vain noin 6 % arvioinneista ei valmistunut määräajassa.

Sosiaaliturvaa uudistettiin kertomusvuonna rakenteellisesti yksinkertaisemmaksi ja aina työhön kannustavaksi, tavoitteena etujen vaikuttavuuden parantaminen. Yleistuki on ensi vaiheessa työttömän työnhakijan uusi sosiaaliturvaetus, joka korvaa Kelan maksamat työmarkkinatuen ja työttömän peruspäivärahan. Kela valmistelee niin sanottua yhden hakemuksen mallia, jossa asiakas voisi hakea yleistuen ja asumistuen samalla hakemuksella. Toimeentulotuen kokonaisuudistuksella on selkiytetty toimeentulotuen luonnetta viimesijaisena ja väliaikaisena tukimuotona. Tuen saajien velvoitteita hakea kokoajatöitä ja ensisijaisia etuuksia on vahvistettu.

Palvelujen saatavuudessa näkyy myönteistä kehitystä erityisesti erikoissairaanhoidossa, jossa yli kuusi kuukautta odottaneiden määrä väheni vuoteen 2024 verrattuna. Perusterveydenhuollossa 3 kuukauden hoitotakuu toteutui lähes kaikissa käynneissä ja lastensuojelussa määräaikojen noudattaminen parani edellisvuodesta. Kokonaisuutena kehitys viittaa siihen, että palvelujen saatavuus ja prosessien sujuvuus ovat vahvistuneet sekä etuuksien vaikuttavuuden eteen on tehty toimia. Hyvinvointialueuudistuksen väliarvioinnin tulokset olivat saman suuntaiset. Väliarvioinnissa huomattiin, että alueet ovat hyvinvointialueuudistuksen jälkeen onnistuneet järjestämään ja uudistamaan alueensa palveluja eikä valtakunnallisesti palvelujen saatavuudessa ei ole tapahtunut merkittäviä heikennyksiä.

Taulukko 2. Vaikuttavuustavoitteen 2 seuraintindikaattorit.

	2017	2022	2023	2024	2025
Perusterveydenhuollon avosairaanhoidon lääkärin kiireettömän käynnin odotusaika yli 7 pv. hoidon tarpeen arvioinnista, (%) toteutuneista käynneistä (lokakuun tilanne)	51,9	45,2	47,5	48,71	N/A
Erikoissairaanhoitoa yli 6 kk odottaneet 30.4. lkm/10 000 asukasta*	1,5	21,6	34,4	44,1	34,8
1.10.–31.3. välisenä aikana lakisääteisen 3 kk:n kuluessa valmistuneet lastensuojelun palvelutarpeen arvioinnit, (%)	93,6	91,6	88,4	82,9	88,7

Lähde: Terveystieteiden tutkimuskeskus/Sotkanet.

1 maaliskuun tilanne, koska tilastoa lokakuun osalta ei saatavilla

* Indikaattorin tulkinta: keskimäärin noin 35 henkilöä 10 000 asukasta kohden oli odottanut erikoissairaanhoitoa yli 6 kk huhtikuun lopussa.

Vaikuttavuustavoite 3: Ehkäisemme ja vähennämme ihmisten eriarvoistumista

Eriarvoisuuden vähentäminen on keskeistä yhteiskunnan toimivuuden, turvallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamisessa. Kun mahdollisuudet osallistua, vaikuttaa ja saada tarvitsemiaan palveluja jakautuvat tasapuolisesti, ihmisten luottamus tulevaisuuteen vahvistuu. Eriarvoistumisen ehkäisy edistää osallisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä kaikilla elämänalueilla. Kertomusvuonna muun muassa toimeenpantiin kansallista terveys- ja hyvinvointiohjelmaa, lapsistrategiaa sekä hallituksen työkykyä ja työhyvinvointia edistäviä ohjelmia.

Eriarvoisuuden syrjäytymisriskin alaisiksi lasketaan sellaiset nuoret, jotka eivät käy töissä, opiskele tai suorita varusmies- tai siviilipalvelusta. Viimeisimpien saatavilla olevien vuoden 2024 toteumatietojen perusteella syrjäytymisriskissä olevien nuorten kokonaismäärä laski noin prosentin edeltävästä vuodesta, eli lyhyen aikavälin kehityssuunta on ollut positiivinen. Syrjäytymisriskissä olevien nuorten määrässä on kuitenkin vuosien varrella tapahtunut paljon vuosittaista vaihtelua ja vuoden 2024 toteuma oli hieman heikompi kuin edellisen seitsemän vuoden keskiarvo.

Sukupuolten välinen ero syrjäytymisriskissä on suuri: syrjäytymisriskissä olevia miehiä on noin 50 % enemmän kuin naisia eikä ero ole juurikaan kaventunut. Suhteessa vastaavan ikäisiin nuoriin noin 16,2 % on syrjäytymisriskissä, mikä on suunnilleen saman verran kuin edellisen seitsemän vuoden keskiarvo.

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti sekä lyhytaikaisesti saaneiden kotitalouksien lukumäärä on jo pidemmän aikaa ollut laskusuunnassa. Vuoden 2024 toteumaan pohjautuen positiivinen kehityssuunta jatkuu ja pitkäaikaisesti toimeentulotukeen turvautuvien kotitalouksien määrä oli seitsemän vuoden tarkasteluajanjaksolla ennätysellisen alhainen. Pitkäaikaisesti toimeentulotukea saaneiden kohdalta korostuu kasautuva syrjäytymisriski, johon liittyy niin pitkäaikaistyöttömyys kuin kotitalouden jäsenten ylisukupolvisen syrjäytymisen riski. Kelan arvioiden mukaan toimeentulotuen saajien määrä ilman Ukrainan kansalaisia oli kääntynyt nousuun vuoden 2025 aikana. Kasvu näyttää johtuneen tuen käytön pitkittymisestä, koska tilastoissa ei näkynyt uusien saajien määrän kasvua.

Kelan etuustilastojen mukaan Kela maksoi etuuksia yhteensä noin 16,55 miljardia euroa, noin 0,6 % enemmän kuin vuonna 2024. Etuudensaajien määrä kasvoi noin 0,3 % vuoden takaisesta eli etuuksia maksettiin enemmän suhteessa etuuden saajien määrään. Opintotuen (+35 %) ja perustoimeentulotuen (+21 %) maksut kasvoivat eniten, ja puolestaan yleisen asumistuen maksut pienenevät eniten (-27 %). Etuudensaajien määrät kasvoivat eniten perhevapaakorvauksen (+16 %) ja mm. opintolainojen korkoavustusten piirissä (+14 %), ja vähenivät kuntoutushan piirissä (-14 %). Suhteessa etuuden saajien määrään etuusmaksut kasvoivat eniten opintuessa (+17 %), perustoimeentulotuessa (+17 %) sekä sotilasavustuksissa (+14 %), ja lasivat opintolainan korkoavustuksissa (-15 %). Opintolainan korkoavustuksia sai yhä useampi mutta euromäärä tuensaajaa kohden oli pienempi. Opintotukea ja asumislisää koskevia havaintoja selittää opiskelijoiden siirtyminen yleisen asumistuen piiristä opintotuen asumislisän piiriin elokuussa 2025.

Pitkittyneesti pienituloisten lasten lukumäärä asuntoväestössä on ollut hienoisesti laskeva 2010- ja 2020-luvulla, mutta vuoden 2024 toteuma osoittaa lähes 10 % kasvua edelliseen vuoteen. Suhteutettuna lapsiväestöön noin 5,6 % lapsista eli pitkittyneesti pienituloisessa asuntoväestössä vuonna 2024. Vuoden 2023 lukema oli noin 5,0 %, indikoiden noin 0,6 prosenttiyksikön tai 11 % kasvua vuoden takaisesta toteumasta. Myös suhteutettuna pidemmän aikavälin havaintoihin vuoden 2024 toteuma osoittaa selvää. Pitkittyneesti pienituloisiksi katsotaan lapset, jotka ovat kuuluneet pienituloisiin kotitalouksiin tilastovuoden lisäksi kahtena vuotena kolmen edellisen vuoden aikana. Kertomusvuonna julkaistussa hallituksen sosiaaliturvamuutoksia koskevassa yhteisvaikutusten arvioinnissa arvioitiin, että vuosien 2024–2025 lakimuutokset ja vuoden 2026 toimeentulotukiuudistus nostaisivat lasten pienituloisuusastetta 3 prosenttiyksikköä. Arvio kuvaa muutosten välitöntä vaikutusta ilman muutoksia käyttäytymisessä.

Vuosina 2023–2024 käynnistynyt voimakas pitkäaikaistyöttömyyden kasvutrendi jatkui toteumavuonna 2025 ja pitkäaikaistyöttömien lukumäärä nousi pitkän aikavälin ennätystasolle. Pitkäaikaistyöttömien määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna noin 25 %, naisten osalta noin 29 % ja miesten osalta 23 %. Sukupuolten välinen ero pitkäaikaistyöttömyydessä näkyy edelleen vahvasti: pitkäaikaistyöttömiä miehiä oli noin 40 % enemmän kuin naisia.

Vuonna 2024 työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi työeläkejärjestelmästä noin 1 % vähemmän kuin edeltävänä vuonna, mutta määrä on pysynyt suhteellisen vakaana pidemmällä aikavälillä. Suurin osa, noin 70 %, työkyvyttömyyseläkkeelle vuonna 2024 siirtyneistä sai täyttä työkyvyttömyyseläkettä, loput 30 % osatyökyvyttömyyseläkettä. Suurin osa työkyvyttömyyseläkkeelle vuonna 2024 siirtyneistä oli yli 60-vuotiaita ja noin 11 % alle 35-vuotiaita. Alle 35-vuotiaiden työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden määrä on pysynyt vakaana, mutta suhteellinen osuus on ollut hienoisessa kasvussa. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneiden vuosittainen määrä on vähentynyt kaikissa alle 60-vuotiaissa ja yli 60-vuotiaiden ryhmässä määrä kasvanut. Tilastosta puuttuvat Kelan kautta työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet henkilöt, joita on arviolta joitakin tuhansia henkilöitä vuosittain.

Syrjäytymisriskissä olevien nuorten määrä pieneni hieman, mutta taso on yhä korkealla ja sukupuolten välinen ero pysyy suurena. Pitkäaikaisesti toimeentulotukea saavien kotitalouksien määrän pitkän aikavälin lasku osoittaa myönteistä kehitystä, mutta lapsiperheiden pitkittyneen pienituloisuuden kasvu ja työllisyysilanteen voimakas heikentyminen heikentävät kokonaiskuvaa.

Indikaattorit viittaavat siihen, että vaikuttavuustavoitteen kehitys on osin ollut osin myönteistä, mutta erityisesti pienituloisuus, kasvava pitkäaikaistyöttömyys ja sukupuolittuneet riskit pitävät eriarvoistumisen haasteet edelleen merkittävinä.

Taulukko 3. Vaikuttavuustavoitteen 3 seurantaindikaattorit.

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18–24-vuotiaat, (lkm)	2017	2022	2023	2024	2025
Yhteensä	75 515	62 814	72 098	71 307	N/A
Miehet	43 342	37 267	44 106	42 542	N/A
Naiset	32 173	25 547	27 992	28 765	N/A

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet kotitaloudet vuoden aikana (lkm)	2017	2022	2023	2024	2025
(lkm)	85 882	78 345	73 899	72 982	N/A

Pitkittyneesti pienituloisten lasten lukumäärä asuntoväestössä (lkm)	2017	2022	2023	2024	2025
(lkm)	55 352	53 234	51 640	56 835	N/A

Pitkäaikaistyöttömät, (lkm)	2017	2022	2023	2024	2025
Yhteensä	91 568	86 160	90 608	109 597	137 695
Miehet	52 350	52 285	54 476	65 791	81 123
Naiset	39 218	33 875	36 132	43 806	56 556

Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet työeläkejärjestelmän kautta, (lkm)	2017	2022	2023	2024	2025
Yhteensä	18 597	17 869	17 705	17 480	N/A
Alle 35-v.	1923	1930	1941	1900	N/A

Lähteet: Terveystietokeskus ja hyvinvoinnin laitos/Sotkanet, Tilastokeskus ja Eläketurvakeskus.
 1 Arvio, sillä toteumatietoa ei ole saatavilla.

Vaikuttavuustavoite 4: Edistämme sukupuolten tasa-arvon toteutumista

Sukupuolten tasa-arvo on edellytys oikeudenmukaiselle ja elinvoimaiselle yhteiskunnalle. Kun kaikilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua, vaikuttaa ja edetä elämässään sukupuolesta riippumatta, vahvistuu sekä yksilöiden että yhteiskunnan kokonaisvaltainen hyvinvointi. Tasa-arvoa edistävät rakenteet ja toimintatavat lisäävät luottamusta ja turvaavat ihmisoikeuksien toteutumisen. Kertomusvuonna muun muassa hyväksyttiin hallituksen tasa-arvo-ohjelma, panostettiin lähisuhdeväkivallan ehkäisyyn. Lisäksi toimeenpantiin palkka-avoimuusdirektiiviä ja samapalkkaisuusohjelmaa sekä koordinoitiin sukupuolinäkökulman valtavirtaistamista.

Kertomusvuonna isien osuus kaikista korvatuista vanhempainpäivärahapäivistä jatkoi kasvuaan. Kasvun taustalla on erityisesti syyskuussa 2022 voimaan tullut perhevapaaudistus. Vanhempainpäivärahapäivistä korvattiin 77,5 % naisille ja 22,5 % miehille. Miesten osuus kasvoi noin 8 % vuoteen 2024 verrattuna ja vuoteen 2017 verrattuna noin 125 %. Pitkillä perhevapailla on tutkitusti vaikutusta työuriin ja palkkakehitykseen, ja jakauman tasapainottuminen tilastoissa ylliedustettujen naisten osalta edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa. Perhevapaat jakautuvat kuitenkin edelleen epätasaisesti.

Yhä useammalla kunnalla oli voimassa oleva suunnitelma sukupuolten välisen tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Vuonna 2023 noin 40 % ei ollut suunnitelmaa, kertomusvuonna tällaisia kuntia oli enää 32 %. Kuntalain mukaan kunta edistää kuntalaisten hyvinvointia ja kestävästä kehitystä alueellaan. Sukupuolten tasa-arvo ja kuntalaisten yhdenvertaisuus sekä ihmisoikeuksien toteutuminen ovat keskeisiä hyvinvoinnin ja sosiaalisesti kestävästä kehityksen kannalta.

Isien osuus vanhempainpäivärahapäivistä kasvoi kertomusvuonna, mikä vahvistaa perhevapaiden tasaisempaa jakautumista, vaikka suurin osa päivistä kertyykin yhä äideille. Myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien yleistyminen kunnissa osoittaa rakenteellisen tasa-arvotyön edistyvän. Yhteenvedona indikaattorit viittaavat siihen, että tasa-arvon kehitys etenee tasaisesti sekä perhevapaiden käytössä että kuntien tasa-arvotyössä.

Taulukko 4. Vaikuttavuustavoitteen 4 seurantaindikaattorit.

	2017	2022	2023	2024	2025
Palkansaajien säännöllisen työajan kuukausiansioiden ero sukupuolittain, (%)*	16,1	15,6	16,0	N/A	N/A
Isien osuus kaikista korvatuista vanhempainpäivärahapäivistä, (%)	10,0	12,2	15,6	20,9	22,5
Kunnilla on voimassa oleva suunnitelma sukupuolten tasa-arvon sekä yhdenvertaisuuden edistämiseksi, (%)	N/A	57	60	N/A	68

Lähteet: Tilastokeskus, Kansaneläkelaitos ja Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos/TEAvisari.

* Indikaattorin tulkinta: Naiset tienavat keskimäärin 84 % miesten vastaavasta palkasta.

Vaikuttavuustavoite 5: Parannamme elin- ja työympäristön terveyttä ja turvallisuutta

Terveellinen ja turvallinen elin- ja työympäristö luo perustan ihmisten arjen sujuvuudelle ja hyvinvoinnille. Kun ympäristö tukee terveyttä ja ehkäisee riskejä, se vahvistaa sekä yksilöiden toimintakykyä että yhteiskunnan kestävyyttä. Turvalliset ja terveelliset olosuhteet ovat keskeinen tekijä luottamuksen ja turvallisuuden tunteen rakentumisessa. Kertomusvuonna pyrittiin muun muassa edistämään ihmisten ja ympäristön yhteistä terveyttä, ehkäisemään päihteiden ja riippuvuuksien aiheuttamia riskejä ja haittoja näyttöön perustuvilla toimilla sekä edistämään työllisyyttä ja kehittämään työelämää.

Tapaturmiin ja väkivaltaan kuolleiden vuosittainen määrä on pysynyt suhteellisen vakaana eikä vuoden 2024 toteuma poikennut juurikaan normaalista vuosittaisesta vaihtelusta. Miehiä kuoli tapaturmiin ja väkivaltaan naisiin verrattuna edelleen kaksinkertainen määrä eikä ero ole vuosien varrella kaventunut. Kuitenkin vuoden 2023 tiedon mukaan uhkailun ja väkivallan kohteeksi joutuneita naisia oli 30 % enemmän kuin miehiä. Naiset kokivat myös useammin fyysisistä tai henkistä lähisuhdeväkivaltaa. Vuonna 2024 20–64-vuotiaista naisista 12 % ja miehistä 8,8 % koki lähisuhdeväkivaltaa. Lähisuhdeväkivalta ja/tai sen myöntäminen näyttää myös yleistyneen; vuodesta 2022 naisten osuus kasvoi 1,8 prosenttiyksikköä ja miesten 2,6 prosenttiyksikköä.

Henkirikoksia tehtiin 89 kappaletta vuonna 2024, mikä on hieman enemmän kuin 2020-luvulla keskimäärin. Pahoinpitelyrikosten lukumäärä on ollut suhteellisen voimakkaassa kasvussa 2020-luvulla: vuonna 2024 tuli poliisin tietoon noin 41 500 pahoinpitelyä eli noin 23 % kasvua vuodesta 2020. Vuodesta 2023 vuoteen 2024 pahoinpitelyjen lukumäärä laski muutaman prosentin mutta taso oli edelleen selvästi korkeammalla kuin 2010-luvun loppupuolella.

Tapaturmavakuutuskeskuksen mukaan työpaikkatapaturmia sattui vuonna 2024 noin 25,4 tapahtumaa jokaista miljoonaa tehtyä työtuntia kohden. Luku oli hieman korkeampi kuin vuonna 2023, mutta pidemmällä aikavälillä työtapaturmataajuus on ollut laskusuunnassa, ja työturvallisuus on ollut parantumaan päin. Vuonna 2024 sattui 115 000 työtapaturmaa, joista 91 000 oli työpaikkatapaturmia ja 24 000 työmatkatapaturmia. Työmatkatapaturmien määrä kasvoi eniten vuodesta 2023, noin 10 %. Työpaikkatapaturmat kasvoivat erityisesti kuntasektorilla sekä yksityisellä terveys ja sosiaalipalvelualalla.

Tapaturmiin ja väkivaltaan kuolleiden määrä on pysynyt suhteellisen vakaana, mutta sukupuolten väliset erot ovat edelleen merkittäviä ja lähisuhdeväkivalta koskettaa erityisesti naisia. Pahoinpitelyrikokset ovat lisääntyneet huomattavasti 2020-luvulla, vaikka pahoinpitelyjen määrä laski hieman vuodesta 2023 vuoteen 2024. Työpaikkatapaturmissa näkyy lyhyen aikavälin nousua, mutta pitkän aikavälin trendi on laskeva, mikä viittaa työturvallisuuden paranemiseen. Yhteenvetona indikaattorit osoittavat, että elin- ja työympäristöjen turvallisuudessa on sekä edistystä että edelleen merkittäviä haasteita, erityisesti väkivallan ehkäisyssä ja sukupuolten välisissä turvallisuuseroissa.

Taulukko 5. Vaikuttavuustavoitteen 5 seuraintindikaattorit.

Tapaturmiin ja väkivaltaan kuolleet tilaston peruskuolemansyyn, sukupuolen mukaan	2017	2022	2023	2024	2025
Yhteensä	3480	3276	3430	3286	N/A
Miehet	2364	2148	2288	2237	N/A
Naiset	1116	1128	1142	1049	N/A

	2017	2022	2023	2024	2025
Työpaikkatapaturmataajuus*	29	25,5	25,2	25,4	N/A

Uhkailun ja väkivallan kohteeksi joutuneet sukupuolen ja iän mukaan, (%) 15–74-vuotiaista	2017	2022	2023	2024	2025
Yhteensä	19,2	N/A	15,8	N/A	N/A
Miehet	18,5	N/A	13,7	N/A	N/A
Naiset	19,8	N/A	17,8	N/A	N/A

Lähteet: Tilastokeskus, Tapaturmavakuutuskeskus, Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti (Kansallisen rikosuhritutkimuksen tuloksia 61/2024).

* Indikaattorin tulkinta: Työpaikkatapaturmien sattumistaajuuden ennustetaan olevan n. 25,4 tapaturmaa milj. tehtyä työtuntia kohti.

3.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Avustukset terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen

Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi avustuksia yhteensä 304 088 000 euroa yleis-
hyödyllisille yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämi-
seen (momentti. 33.90.50) Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskuksen (STEA)
ehdotusten pohjalta.

Kertomusvuonna STEA:lla oli kaksi avustusten hakuaikaa. Vuodelle 2025 avustuksia haki 952 järjestöä ja yhteensä 2 262 kohteeseen. Avustuksia myönnettiin 724 hakijalle yhteensä 1 434 avustuskohdeeseen.

Avustuksia myönnettiin avustuskokonaisuuksien mukaiseen toimintaan:

- Järjestöjen toimintaedellytysten ja perusrahoituksen turvaaminen
- Terveiden edistäminen sekä työ- ja toimintakyvyn vahvistaminen
- Osallisuuden, toimijuuden ja arjenhallinnan tukeminen
- Kriisiauttaminen ja arjen turvallisuuden edistäminen

Avustusohjelmia oli kaksi: Paikka auki -ohjelmaan ja uuteen Ikävoimaa-ohjelmaan. Ohjelmien koordinaation kautta ohjelmaan kuuluvat järjestöt voivat saada tukea ja ohjausta. Paikka auki -ohjelmarahoitukseen myönnettiin yhteensä 71 Paikka auki-avustusta ja yksi avustus ohjelman koordinaatioon, yhteensä 3,2 miljoonaa euroa. Ikävoimaa-ohjelmarahoitukseen myönnettiin avustusta yhdelle koordinaatiorahastukselle ja 13 ohjelmaan osallistuvalla rahastuksella yhteensä 6,6 miljoonaa euroa.

Avustuksen saajilla on velvollisuus raportoida STEA:lle avustuksen käytöstä vuosittain. STEA valvoo avustusten asianmukaista käyttöä ja arvioi avustetun toiminnan tuloksellisuutta vuosiselvitysten, tuloksellisuusraporttien sekä tarkastuskäyntien avulla sekä tekee selvityskäyntejä. Lisäksi STEA antaa vuosittain ohjausta ja neuvontaa sekä avustusta hakeville, että avustuksen saajille. STEA järjestää myös erilaisia koulutuksia.

Hallituksen puoliväliirihikirjauksen mukaisesti STEA:n organisatorisen aseman muutosta ja STEA:n siirtoa alettiin valmistella entistä kiinteämmäksi osaksi sosiaali- ja terveysministeriötä.

Terveydeksi -ohjelma

Terveydeksi – kansallisen terveys- ja hyvinvointiohjelman (momentti 33.03.31) tavoitteena on vähentää väestöryhmien välisiä terveys- ja hyvinvointieroja sekä kansansairauksia vaikuttamalla riskitekijöihin, kuten tupakointiin, alkoholin käyttöön, ruokavalioon, liikkumattomuuteen ja ylipainoon sekä yksinäisyyteen. Terveydeksi-ohjelmasta myönnettiin 4,85 miljoonaa euroa valtionavustusta

12 hankkeelle eri puolille Suomea. Hankkeiden painopisteinä on tuetun työllistymisen edistäminen, suun terveyden ennaltaehkäisy sekä terveellisten elintapojen ja omahoidon tukeminen. Lisäksi myönnettiin 700 000 euroa hankkeille, joissa kehitetään kouluruokailua sekä työikäisten julkisia joukkoruokailu- ja ravintolapalveluja. Näiden hankkeiden tavoitteena on luoda parempia mahdollisuuksia terveyttä edistäviin ruokavalintoihin.

Terveyden edistäminen

Terveyden edistämisen määräraha (momentti 33.70.50) on tarkoitettu terveyden edistämisen kokeilu- ja kehittämishankkeisiin sekä terveyden edistämistä tukeviin tutkimushankkeisiin ja -ohjelmiin. Momentille myönnettiin 11 300 000 euroa. Hankkeiden arviointi toteutettiin hankkeiden jättämien loppuselvitysten yhteenvedolla. Lisäksi terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) teetti ulkopuolisen arvioinnin ohjelman tuloksista ja vaikutuksista vuonna 2024. Arvioinnin perusteella hankkeiden tavoitteet toteutuivat pääosin odotusten mukaisesti ja hankkeilla on edistetty terveyden edistämisen määrärahan strategisia tavoitteita. Hankkeet ovat osaltaan kaventaneen hyvinvointi- ja terveyseroja. Uusi tulosten ja vaikutusten arviointi tehdään vuoden 2026 aikana. Hankkeiden toteutumista arvioidaan kattavammin myös väliselvitysprosessin jättämisen yhteydessä. Lisäksi THL tekee osasta vuonna 2025 käynnistyneistä hankkeista vaikuttavuustutkimusta.

Tartuntatautien valvonta

Tartuntatautien valvonnan määrarahasta (momentti 33.70.22) myönnettiin kertomusvuonna 421 500 € euroa seitsemälle eri hankkeelle. Tartuntatautien valvonnan määrärahan painopistealueet vuosille 2023–2027 ovat mikrobilääkeresistenssin torjunta ja hoitoon liittyvien infektioiden ehkäisy, seksi- ja verivälitteisten tautien ehkäisy ja seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien edistäminen, korkean rokotuskattavuuden ylläpitäminen, haavoittuvassa asemassa olevien ja riskiryhmien tartuntatautien ehkäisy, hengitys teitse leviävien infektioiden ml. tuberkuloosin torjunta sekä pandemiavarautumisen kehittäminen osana kokonaisturvallisuuden yhteistoimintamallia.

Hyvän työn ohjelma

Hyvän työn ohjelman (momentti 33.03.63) tavoitteena on luoda edellytyksiä sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön riittävyydelle ja saatavuudelle sekä parantaa henkilöstön työkykyä. Ohjelman toimenpiteinä ovat muun muassa henkilöstön veto ja pitovoiman lisääminen ja työnjaon selkiyttäminen. Näiden kehittämiseen ohjelmasta myönnettiin valtionavustusta sitä hakeneille hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille yhteensä 1 386 908 euroa. Valtionavustus kohdentui työkykyä ja veto- ja pitovoimaa lisääviin valmennus- ja kehittämiskokonaisuuksiin sekä ammattiryhmien väliseen työnjakoon liittyviin pilottihankkeisiin. Valmennuskokonaisuuteen osallistui 34 moniammatillista tiimiä sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioista. Työjakoon liittyvät pilotoinnit kohdentuivat lähihoitajien ja tukipalveluiden/sairaanhoitajien väliseen työnjakoon, sosiaalityöntekijöiden ja sosionomien väliseen työnjakoon sekä lääkkeenmääräämishoitajien toimenkuvan kehittämiseen osana kansallista hoidon jatkuvuus mallia. Kaikki piloteissa ja valmennuksissa luodut toimintamallit viedään Innokylään muiden yksiköiden ja alueiden hyödynnettäväksi.

Suomen kestävän kasvun ohjelma

Suomen kestävän kasvun ohjelma rahoitetaan EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (Next Generation EU). Ohjelma vauhdittaa kilpailukykyä, investointeja, osaamistason nostoa sekä tutkimusta, kehitystä ja innovaatioita eri sektoreilla. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa (momentti 33.60.61) ohjelman pilarista 4, joka koskee sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistamista ja kustannusvaikuttavuuden lisäämistä, ja osin pilarista 3, joka koskee työllisyysasteen ja osaamistason nostamista kestävän kasvun vauhdittamiseksi. STM:n hallinnonalalle kohdentuu ohjelmasta yhteensä 381 miljoonan euron rahoitus. Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi valtionavustuksia viiden erillisen valtionavustushaun kautta yhteensä yli 300 miljoonaa euroa vuosille 2022–2025.

4 Toiminnan tehokkuus

Ministeriön toiminnan tehokkuutta käsitellään ministeriön henkilötyövuosi- ja kustannuskehityksen kautta tehtäväkokonaisuuksittain. Ministeriön valmistelmien hallitusten esitysten määrä laski edellisvuodesta (kts. kappale 5.1) noudattaen hallituskauden rytmiä, jossa hallituksen esitysten määrä on pienimmillään hallituskauden vaihdosvuotena. Ministeriötasolla seurattavat suoritteet, kuten hallituksen esitykset tai kirjalliset kysymykset, eivät ole yhteismitallisia eikä tehokkuus- tai tuottavuusvertailua voi mekaanisesti tehdä seurattavien suoritteiden perusteella.

Ministeriön virkojen määrä väheni kolmella. Virkojen vähennys liittyi monivuotisen tuottavuusohjelman toteuttamiseen. Sen sijaan henkilötyövuosien määrä kasvoi projektitehtävien vuoksi.

Tilinpäätösanalyysissä luvussa 7 käsitellään myös kuluja kululajeittain. Tilinpäätösanalyysissä tarkastellaan kaikkia ministeriön omia toiminnan kuluja kululajeittain eikä siinä huomioida VNK:n kuluja, vaikka osa ministeriöiden tukitoiminnoista on keskitetty sinne. Luvussa 4 esitettävissä euromäärissä VNK:n kulut ovat kuitenkin mukana.

4.1 Toiminnan tuottavuus

Taulukossa 6. on esitetty ministeriön toteutuneet henkilötyövuodet 2023–2025 toiminnoittain ja toimintoryhmittäin. Taulukko perustuu Kieku-järjestelmästä saatavaan työajankohdennustietoon. Kustannuslaskennan luotettavuuden varmistamiseksi ministeriössä jatkettiin työajankohdennusten kuukausittaista valvontaa.

Taulukko 6. Htv:t toiminnoittain / toimintoryhmittäin (toimintojen välittömät htv:t)

	Htv 2025	Htv 2024	Htv 2023	Muutos (%) 2024–2025
YDINTOIMINNOT	61,08	58,71	57,96	4,0 %
Terveiden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen sekä sairauksien ja sosiaalisten ongelmien ehkäisy	31,32	31,61	31,56	-0,9 %
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	7,55	5,73	4,72	31,7 %
Lääkehuolto	14,27	12,52	13,13	14,0 %
Terveysturvatoimen ja säteilyhaittojen, kemikaalien ja geeniteknologian valvonta	1,93	2,14	2,71	-9,5 %
Toimeentuloturva	0,50	0,08	0,04	547,1 %
Vakuutusmarkkinoiden toiminta	0,61	1,34	0,78	-54,4 %
Työsuojelu	0,61	0,88	0,58	-30,8 %
Sukupuolten tasa-arvo	3,31	3,50	2,33	-5,3 %
Ydintoimintojen tietojärjestelmät	0,99	0,94	2,12	4,9 %
OHJAUSTOIMINNOT	212,52	191,60	185,80	10,9 %
Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	44,15	40,60	45,50	8,7 %
Ministeriön toimialan ohjaus ja toiminta- ja taloussuunnittelu sekä seuranta	21,07	23,41	24,13	-10,0 %
Lainsäädännön valmistelu ja seuranta	83,24	68,99	54,93	20,7 %
EU- ja kansainväliset asiat	30,19	28,34	30,04	6,5 %
Muut ministeriökohtaiset erityistehtävät	33,87	30,25	31,20	12,0 %
TUKITOIMINNOT	103,88	103,47	109,02	0,4 %
PALKALLINEN POISSAOLO	84,30	84,76	87,88	-0,5 %
AVOIN TOIMINTO	3,66	3,98	8,20	-7,9 %
Yhteensä	465,44	442,51	448,87	5,2 %

Osa ministeriöiden tukitoiminnoista on keskitetty Valtioneuvoston kansliaan. Tämä osuus ei sisälly ministeriön henkilötyövuosiin.

Henkilötyövuosien määrä kasvoi 5,2 % vuoteen 2024 verrattuna. Valtiolla työajan kohdennuksessa käytettävä yhteinen toimintohierarkia koostuu ydintoiminnoista, ohjaustoiminnoista ja tukitoiminnoista. Ministeriön toiminnassa ydintoimintoa käyttävät pääasiassa vain ministeriön yhteydessä toimivat itsenäiset toimijat kuten Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) ja Lääkkeiden hintalautakunta (Hila). Ministeriön perustehtävät, kuten säädösvalmistelu, strategiset hankkeet ja tulosohjaus, ovat ohjaustoimintoa. Ministeriössä seurattiin tehostetusti työaika-kohdennuksia ja kohdentamattoman työn (avoin toiminto) sekä laskennallisten poissaolojen osuus henkilötyövuosista väheni edelleen. Kohdentamatta jäävä työ-aika lisää jakopalkkalaskennassa poissaolojen suhteellista määrää.

Ydintoiminnoille kertyi 61,1 henkilötyövuotta, mikä on 13,1 % kaikista henkilötyövuosista (2024: 58,7 htv ja 13,3 %). Ohjaustoiminnoille kertyi 212,5 henkilötyövuotta, mikä on 45,7 % kaikista henkilötyövuosista (2024: 191,6 htv ja 43,3 %). Ydin- ja ohjaustoimintojen suhteellinen kasvu 2022–2025 selittyy työaikakohdennusprosessin paranemisella. Henkilötyövuosien lisäys kohdistui aiempaa selvemmin ministeriön ydin- ja ohjaustoimintoihin tukitoimintojen sijaan. Tukitoimintojen osuus laski prosenttiyksikön edelliseen vuoteen verrattuna.

4.2 Toiminnan taloudellisuus

Ministeriössä vuonna 2021 käyttöön otetussa valtion yhteisessä kustannuslaskentamallissa kustannusten jako perustuu aiempaa enemmän toimintorakenteeseen, minkä myötä ostolaskuilla ja työajankohdennuksissa käytetyt toiminnot saavat aiempaa suuremman painoarvon. Muutoksen kustannuslaskentamallin rakenteessa arvioidaan johtavan aiempaa mallia parempaan aiheuttamisperiaatteeseen.

Kustannuslaskentamalli perustuu vyörytysjärjestykseen, jossa ensimmäisissä vaiheissa palkallisten poissaolojen, avoimen toiminnon, kiinteistöhallinnon ja tietohallinnon kustannukset vyörytetään ministeriön muille tukitoiminnoille, ministeriön ohjaustoiminnoille sekä ministeriön ydintoiminnoille. Näiden jälkeen muut tukitoiminnot vyörytetään ministeriön ohjaustoiminnoille sekä ministeriön ydintoiminnoille. Viimeisissä vyörytysvaiheissa ydintoimintojen avustavat tehtävät sekä poistot ja mahdolliset toiminnoille kirjaamattomat korot vyörytetään ministeriön ohjaus- ja ydintoiminnoille. Ministeriön osuus valtioneuvoston yhteisistä kustannuksista vyörytetään ministeriön ohjaus- ja ydintoiminnoille niissä vyörytysvaiheissa, joihin ne sisältönsä puolesta kuuluvat.

Ministeriön taulukossa 7. esittämät kustannukset sisältävät kaikki ministeriön toiminnan määrärahamomentit sekä valtioneuvoston kanslian ilmoittamat ministeriökohtaiset tukitoimintojen kustannukset ja ne on esitetty ministeriön toimintokokonaisuuksittain.

Taulukko 7. Ydin- ja ohjaustoimintojen kokonaiskustannukset (1 000 €)

	Toteuma 2025	Toteuma 2024	Toteuma 2023	Muutos (%) 2024–2025
YDINTOIMINNOT	10 278	11 116	10 952	-7,5 %
Terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen sekä sairauksien ja sosiaalisten ongelmien ehkäisy	7 011	7 549	7 272	-7,1 %
Sosiaali- ja terveyspalvelut	1 813	1 548	1 535	17,1 %
Lääkehuolto	27	334	668	-91,9 %
Terveydensuojelu sekä säteilyhaittojen, kemikaalien ja geeniteknologian valvonta	366	414	582	-11,7 %
Toimeentuloturva	91	16	9	469,1 %
Vakuutusmarkkinoiden toiminta	152	328	211	-53,7 %
Työsuojelu	127	191	134	-33,8 %
Sukupuolten tasa-arvo	693	736	542	-5,8 %
OHJAUSTOIMINNOT	109 649	113 133	112 942	-3,1 %
Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	47 821	55 241	60 826	-13,4 %
Ministeriön toimialan ohjaus ja toiminta- ja taloussuunnittelu sekä seuranta	5 830	5 178	6 078	12,6 %
Lainsäädännön valmistelu ja seuranta	16 663	14 509	12 340	14,8 %
EU- ja kansainväliset asiat	31 034	30 622	25 133	1,3 %
Muut ministeriökohtaiset erityistehtävät	8 301	7 584	8 566	9,5 %
Yhteensä	119 927	124 249	123 894	-3,5 %

Ydin- ja ohjaustoimintojen kokonaiskustannukset sisältävät ministeriön tukitoimintojen ja palkallisen poissaolon kustannukset.

Osa ministeriöiden tukitoiminnoista on keskitetty Valtioneuvoston kansliaan.

Valtioneuvoston kanslian ilmoittamat ministeriökohtaiset tukitoimintojen kustannukset on kohdistettu ministeriön ydin- ja ohjaustoimintojen kustannuksiin seuraavasti:

2025: 11 966 073 €

2024: 12 683 632 €

2023: 14 063 866 €

Kokonaiskustannukset olivat 119,9 miljoonaa euroa (2024: 124,2 miljoonaa euroa), mikä on 3,5 % vähemmän kuin edellisvuonna. Vaikka henkilöstökulut kasvoivat 2,7 miljoonalla eurolla (12,3 %), palvelujen ostot vähenivät 6,8 miljoonalla eurolla (9,3 %). Lisäksi VNK:n sosiaali- ja terveysministeriölle kohdentamat kustannukset pienenivät 0,7 miljoonalla eurolla (5,7 %) vuoteen 2024 verrattuna. VNK:n ilmoittamat toimitilakustannukset laskivat erityisesti tilankäytön tehostamisen vuoksi.

Ydintoimintojen kustannukset olivat 10,3 miljoonaa euroa (2024: 11,1 miljoonaa euroa). Kustannukset laskivat 7,5 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Ohjaustoimintojen kustannukset olivat 109,6 miljoonaa euroa (2024: 113,1 miljoonaa euroa).

4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullisen toiminnan myyntituotot olivat yhteensä 3,2 miljoonaa euroa (2024: 2,7 miljoonaa euroa). Maksullisen toiminnan kokonaistuottokertymä kasvoi 0,5 miljoonaa euroa (20 %).

Ministeriön maksullisen toiminnan tulot ovat ministeriön asetuksen (STMA 729/2024) 2 § mainittuja julkisoikeudellisia suoritteita, geenitekniikkalain mukaisia maksullisia suoritteita (VNA 1245/2023) sekä lääkkeiden hintalautakunnan tuloja (STMA 1023/2024). Vuoden 2025 osalta ei ole laadittu erikseen varainhoitovuoden tavoitteita, koska toimintatavoitteen tulee olla kustannusneutraali.

Taulukko 8. Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelma

Erillislainsäädäntöön perustuvat maksullisen julkisoikeudelliset ja muut julkisoikeudelliset suoritteet (1.000 euroa)

	HILA 2025 euroa	MUUT 2025 euroa	YHT 2025 euroa	HILA 2024 euroa	MUUT 2024 euroa	YHT 2024 euroa	HILA 2023 euroa	MUUT 2023 euroa	YHT 2023 euroa
TUOTOT									
Maksullisen toiminnan tuotot									
Maksullisen toiminnan myyntituotot	3 148	59	3 207	2 618	55	2 673	2 252	55	2 307
Maksullisen toiminnan muut tuotot	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Tuotot yhteensä	3 148	59	3 207	2 618	55	2 673	2 252	55	2 307
KOKONAISKUSTANNUKSET									
Erilliskustannukset									
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5	0	6	0	0	0	1	–	1
Henkilöstökustannukset	1 177	59	1 236	1 018	81	1 099	1 052	83	1 135
Vuokrat	0	–	0	–	–	0	–	–	0
Palvelujen ostot	350	1	351	298	0	298	266	7	274
Muut erilliskustannukset	10	–	10	13	–	13	11	–	11
Erilliskustannukset yhteensä	1 542	60	1 602	1 328	82	1 410	1 330	90	1 420
Osuus yhteiskustannuksista									
Tukitoimintojen kustannukset	1 255	54	1 309	1 212	74	1 286	1 341	97	1 439
Poistot	249	–	249	249	–	249	81	–	81
Muut yhteiskustannukset	269	13	282	270	20	290	257	23	279
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 773	67	1 840	1 731	94	1 825	1 679	120	1 799
Kokonaiskustannukset yhteensä	3 315	127	3 442	3 060	175	3 235	3 009	210	3 218
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot – kustannukset)	-167	-68	-235	-441	-121	-562	-756	-155	-912
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki									
Kustannusvastaavuus-%	95 %	47 %	93 %	86 %	31 %	83 %	75 %	26 %	72 %

Ministeriön maksuasetuksen (STMA 729/2024) mukaisia maksullisia suoritteita sekä Geeniteknikan lautakunnan (VNA 1245/2023) mukaisia maksullisia suoritteita koskevat yhteiskustannukset on laskettu samassa suhteessa kuin suoritteita tuottaville osastoille ja toiminnoille on vyörytetty yhteiskustannuksia suhteessa niiden erilliskustannuksiin.

Lääkkeiden hintalautakunnan tuotot 3,15 miljoonaa euroa (2024: 2,62 miljoonaa euroa) muodostivat suurimman osan julkisoikeudellisten suoritteiden tuotoista (98,2 %). Lääkkeiden hintalautakunnan kustannusvastaavuus 95 % toteutui edellistä vuotta (2024: 86 %) paremmin. Vuosien 2023–2025 keskimääräinen kustannusvastaavuus oli 85 %. Vaihtelu aiheutuu toiminnan luonteesta. Tarkasteluvuonna Hilassa ratkaistiin yhteensä 924 hakemusta, kun vuonna 2024 ratkaistiin 669 hakemusta. Keskimääräinen vuosittainen hakemusk määrä oli noin 800.

Liiketaloudellisten suoritteiden laskutusta ei ministeriössä ole ollut tai se on ollut vähäistä. Vuonna 2025 liiketaloudellisten suoritteiden laskutus oli alle 2 000 euroa.

4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Taulukko 9. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma

	Rahapelihaitat		
	2025	2024	2023
	euroa	euroa	euroa
YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN TUOTOT			
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus			
EU:lta saatu rahoitus			
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	3 252	3 230	3 134
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot			
Tuotot yhteensä	3 252	3 230	3 134
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Henkilöstökustannukset	84	85	101
Palvelujen ostot	3 049	3 014	2 872
Muut erilliskustannukset	18	12	7
Erilliskustannukset yhteensä	3 152	3 112	2 979
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus			
Tukitoimintojen kustannukset	77	93	126
Muut yhteiskustannukset	22	25	29
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	100	118	155
Kokonaiskustannukset yhteensä	3 251	3 230	3 134
OMARAHOITUSOSUUS			
(Tuotot – Kustannukset)	1	0	0
Omarahoitusosuus, %	0 %	0 %	0 %

Ministeriön yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot muodostuivat valtaosin peliriippuvuuden seurannasta (92 %), jonka tuotot olivat 3,3 miljoonaa euroa. Muut yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat 0,3 miljoonaa euroa. Yhteisrahoitteisen toiminnan hankkeet ovat pääasiassa vuosikohtaisia ja vuosittainen vaihtelu on suurta. Kertomusvuonna hankkeita oli enemmän muun muassa Pohjoismaiden ministerineuvoston Suomen puheenjohtajuuden vuoksi. Hankkeiden tulot on kohdennettu tulo menon kohdalle – periaatteen mukaisesti. Tällöin rahoittajien rahoitusosuudesta on kohdennettu tuotoksi vain hankkeen tilikauden kustannuksia vastaava osuus. Valtion yhteiseen kustannuslaskentamalliin perustuvaa kustannuslaskentaa ei ministeriössä tehdä projektitasoisesti toiminnan vähäisyyden ja vaihtelevuuden vuoksi, minkä vuoksi lukuja ei esitetä yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmassa.

Kokonaisuudessaan yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot nousivat 0,3 miljoonaa euroa ja olivat vuonna 3,5 miljoonaa euroa (2024: 3,2 miljoonaa euroa).

Peliriippuvuuden osalta vuoden 2024 kokonaiskustannukset eivät olleet selvillä ennen vuoden 2024 tilinpäätöksen valmistumista, joten erotus hyvitettiin Veikkaukselle vuonna 2025 (16 000 euroa). Koska kustannuslaskentaa vastaavat kustannukset ovat oikealla tilikaudella 2024, on myös tulot kohdennettu taulukkoon vuoden 2024 kohdalle.

Vuonna 2025 Veikkaukselta laskutettiin yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannuksia 90 % vuoden 2024 yhteiskustannuksista. Kustannuslaskennan osoittamat lopulliset yhteiskustannukset laskutetaan tai palautetaan tilinpäätöstä seuraavana vuonna.

5 Tuotokset ja laadunhallinta

5.1 Tuotokset ja laadunhallinta

Taulukko 10. Keskeiset tuotokset vuosina 2022–2025

Keskeiset tuotokset	2025	2024	2023	2022
Esiteltyjen säädösten määrä				
– hallituksen esitykset	29	39	21	56
– HE:iin sisältyvät lait	102	111	50	217
– valtioneuvoston asetukset	30	23	28	58
Kirjallisten kysymysten määrä	89	123	93	175
Julkaisut	13	37	35	21
Tiedotteet, suomenkieliset, <i>(joista koronaan liittyviä)*</i>	355	295	298	442 (55)
Tiedotteet, ruotsinkieliset	328	290	294	424
Tiedotteet, englanninkieliset	68	55	110	134
Tiedotteet, venäjänkieliset	0	3	18	31
Tiedotustilaisuudet ja toimittajatapaamiset, <i>(joista koronaan liittyviä)*</i>	18	11	9	40 (20)
Verkkouutiset, suomenkieliset	47	52	57	78
Verkkouutiset, ruotsinkieliset	45	44	43	58
Verkkouutiset, englanninkieliset	7	11	10	6
Verkkouutiset, venäjänkieliset	0	0	0	1
Videot	46	67	59	106

*ei eritellä enää 2023 alkaen

Ministeriön viestintä keskittyi hallitusohjelman toimeenpanoon ja säädösvalmisteluun. Sosiaaliturvan ja eläkejärjestelmän uudistaminen, hoitolupaus sekä Sote 2040 olivat viestinnän keskeisiä painopisteitä. Painotuksissa näkyivät myös Suomen Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajakauden teemat.

Ministeriön viestintää toteutettiin linjausten mukaisesti. Teemaviestinnän konseptin toteuttaminen aloitettiin, työyhteisöviestinnän linjaukset päivitettiin ja sisäisen viestinnän kanavaopas laadittiin. Myös striimaus-, videointi- ja tekstityspalvelut kilpailutettiin.

Syyskauden pääteemaksi viestinnässä nousi ministeriöiden viestinnän kokoaminen valtioneuvoston kansliaan. Muutosten valmisteluun osallistuttiin aktiivisesti ja vahvistettiin viestintäyksikön muutoksyvykkyyttä.

Viestinnän mittaamista kehitettiin edelleen, tekoälyä otettiin käyttöön suunnitelmallisesti, toteutettiin verkkopalvelun osittaisuudistus, lakkautettiin venäjänkielinen sivusto, kotiutettiin erillissivustoja osaksi ministeriön verkkopalvelua ja valmistauduttiin koko valtioneuvostoa koskevaan verkkopalvelu-uudistukseen.

Kertomusvuonna Facebook nousi tavoittavimmaksi kanavaksi ja Instagramin kasvu jatkui. X:n tavoittavuus jatkoi laskuaan. Vuoden aikana luovuttiin työyhteisöviestinnästä, johtoryhmävideoista ja kansliapäällikön videotervehdyksistä. Niiden tilalla käynnistettiin Pinnalla STM:ssä -juttusarja, kansliapäällikön vuorovaikutteinen ajankohtaiskatsaus sekä viestintävärtit. Lisäksi perustettiin työyhteisöviestinnän verkosto.

5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Säädösvalmistelun kehittämiseksi ministeriössä toimii säädösvalmistelun kehittämistyöryhmä (SÄKE). Kehittämistyöryhmän tehtävänä on ollut osaltaan tukea valtioneuvostotason säädösvalmistelun kehittämistä sekä kehittää ministeriön omia säädösvalmistelussa noudatettavia toimintatapoja ja menettelyjä.

Ministeriö osallistuu myös valtioneuvoston yhteisen lainvalmistelun kehittämisen yhteistyöryhmän (LAKE) toimintaan. Lainvalmistelun kehittämisen yhteistyöryhmän tehtävänä on seurata hallituksen lainsäädäntöohjelman ja -suunnitelmien toteutumista, keskustella ajankohtaisista lainvalmisteluun ja kehittämiseen liittyvistä asioista, yhteensovittaa tarvittaessa ministeriöiden näkemyksiä lainvalmistelun

kehittämisestä, seurata lainvalmistelun kehittämistoimia ja niiden toteuttamista sekä tehdä tarvittaessa kehittämisehdotuksia hyvien lainvalmistelukäytäntöjen edistämiseksi.

Kertomusvuonna laadittiin useita säädösvalmisteluun liittyviä STM:n ohjeita, jotka on koottu Kampuksen ”Prosessiohjeet STM” -sivulle.

Kertomusvuonna toteutettiin sisäinen tarkastus, jonka tavoitteena oli arvioida lailisuuden ja hyvän hallinnon toteutumista sosiaali- ja terveysministeriön säädösvalmisteluprosessissa. Tarkastuksessa kiinnitettiin huomiota muun muassa säädöshankkeiden seurantajärjestelmiin, riskienhallintaan sekä itse- ja jälkiarvioinnin kehittämiseen.

Sosiaali- ja terveysministeriön lainvalmisteluun liittyen oikeuskansleri kiinnitti 30.4.2025 antamassaan päätöksessä opetusministerin huomiota lainvalmistelun asianmukaisuuteen. Saamiensa selvitysten perusteella oikeuskansleri katsoi entisen ministerin vaarantaneen menettelyllään tupakkalain lainvalmistelun asianmukaisuuden. Sosiaaliturvaministerin tai tupakkalain muutoksen esitelleen virkamiehen menettely ei antanut aihetta toimenpiteisiin.

Apulaisoikeuskansleri antoi 29.7.2025 ratkaisun, joka koski palvelutarpeen arviointijaksosta säätämistä lailla, ja saattoi sosiaali- ja terveysministeriön tietoon käsityksensä, että vammaispalvelulaissa – ja mahdollisesti myös laajemmin sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalaan kuuluvassa lainsäädännössä – tulee olla nimenomaiset säännökset niistä edellytyksistä, jolloin viranomaiset voivat esimerkiksi arviointijakson kaltaisissa asioissa tehdä selvityksiä kotirauhan piirissä. Apulaisoikeuskansleri pyysi sosiaali- ja terveysministeriötä ilmoittamaan viimeistään 30.1.2026, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt oman hallinnonalansa lainsäädännön perustuslain mukaiseksi saattamiseksi kotirauhan piiriin puuttuvia viranomais-toimia koskevassa sääntelyssä.

Eduskunnan apulaisoikeusasiamies otti omasta aloitteestaan tutkittavaksi vankien psykiatrisen hoidon saatavuuden ja hoitoon pääsyn. Apulaisoikeusasiamies totesi 25.4.2025 antamassaan ratkaisussa muun muassa, että vankien tarve psykiatriselle hoidolle ja erityisesti neuropsykiatrisille tutkimuksille on huomattavasti suurempi kuin mitä heille voidaan tarjota. Hän lähetti päätöksensä tiedoksi muun muassa sosiaali- ja terveysministeriölle ja oikeusministeriölle sen selvittämiseksi, miten vankien mielenterveyden hoitoon ohjautuvuutta ja hoidon saatavuutta voitaisiin parantaa, ja pyysi ministeriötä ilmoittamaan 28.11.2025 mennessä, mihin toimenpiteisiin hänen päätöksensä on antanut aihetta.

Apulaisoikeusasiamies totesi 30.12.2025 antamassaan kanteluratkaisussa pitävänsä muun muassa oikeusturvaan liittyvistä syistä tärkeänä, että alkoholilain 23 §:ssä Alkolle säädetyn erityistehtävän ja mahdollisesti myös muiden yhtiön hoidettavina olevien tehtävien valtiosääntöoikeudellisesta luonteesta saataisiin lainsäätäjän kannanotto. Hän esitti, että STM harkitsisi ryhtymistä tarpeellisiin lainsäädäntötoimiin alkoholiyhtiön tehtävien luonteen selkeyttämiseksi alkoholilaissa ja pyysi ministeriötä ilmoittamaan 27.3.2026 mennessä, mihin toimenpiteisiin hänen esityksensä on antanut aihetta.

Lainsäädännön arviointineuvoston tehtävänä on antaa lausuntoja hallituksen esityksistä ja niiden vaikutusarvioinneista, tavoitteena lisätä lainvalmistelun ja erityisesti hallituksen esitysten vaikutusarviointien laatua. Arviointineuvoston lausunnoissa arvioidaan taloudellisten vaikutusten arviointia ja muita vaikutusalueita. Lainsäädännön arviointineuvosto antoi lausunnon kuudesta sosiaali- ja terveysministeriön valmistelemasta lakiesityksestä. Arviointineuvosto antaa arvioimistaan esityksistä yhteenvedoarvion standardilausumana asteikolla 1–5. Esityksistä neljän arvioitiin noudattavan tyydyttävästi lainvalmistelun vaikutusarviointiohjetta (3). Yksi esitys noudatti ohjeita hyvin (4) ja yksi kiitettävästi (5).

6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Kertomusvuonna jatkettiin ministeriön henkilöstöstrategian 2023–2028 toteuttamista. Strategian teemana on koko ministeriön tasoinen yhteistyö organisaation eri tasoilla: Yhdessä paremmin. Henkilöstöstrategiassa korostuu erityisesti työhyvinvoinnin kehittäminen eri näkökulmien kautta: henkilöstöjohtaminen, työn ja tekijöiden määrän ja osaamisen tasapaino sekä työn tekemisen tavat ja käytännöt. Henkilöstöstrategian toimenpiteet konkretisoidaan kunkin vuoden henkilöstö- ja koulutussuunnitelmassa, johon myös henkilöstöpoliittiset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimenpiteet sisältyvät. Kertomusvuonna muun muassa toteutettiin esihenkilöiden johtamisarviointi, ja tunnistettiin sen pohjalta ministeriön yhteiset johtamisen kehittämisen osa-alueet sekä laadittiin yksilölliset kehittämissuunnitelmat.

Taulukko 11. Ministeriön virat vuosina 2021–2025 (suluissa vuoden htv-määrä)

Virat	31.12.2025 (htv 2025)	31.12.2024 (htv 2024)	31.12.2023 (htv 2023)	31.12.2022 (htv 2022)	31.12.2021 (htv 2021)
Johto ja erillisyyksiköt	77 (83)	77 (78)	83 (86)	89 (96)	89 (95)
Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto	34 (48)	35 (44)	35 (44)	26 (48)	26 (48)
Sosiaaliturva- ja vakuutusosasto	66 (78)	65 (70)	63 (68)	65 (69)	63 (66)
Turvallisuus ja terveys-osasto	45 (63)	46 (61)	47 (55)	43 (61)	42 (59)
Yhteisöt ja toimintakyky -osasto *	83 (85)	84 (86)	88 (89)	82 (100)	81 (97)
Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaat ja palvelut -osasto	36 (45)	37 (40)	39 (43)	38 (50)	34 (45)
Työ- ja tasa-arvo-osasto	62 (63)	62 (63)	64 (64)	64 (67)	66 (70)
Yhteensä	403 (465)	406 (442)	419 (449)	407 (491)	401 (482)

* Sisältää ministeriön yhteydessä toimivan Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskuskuksen

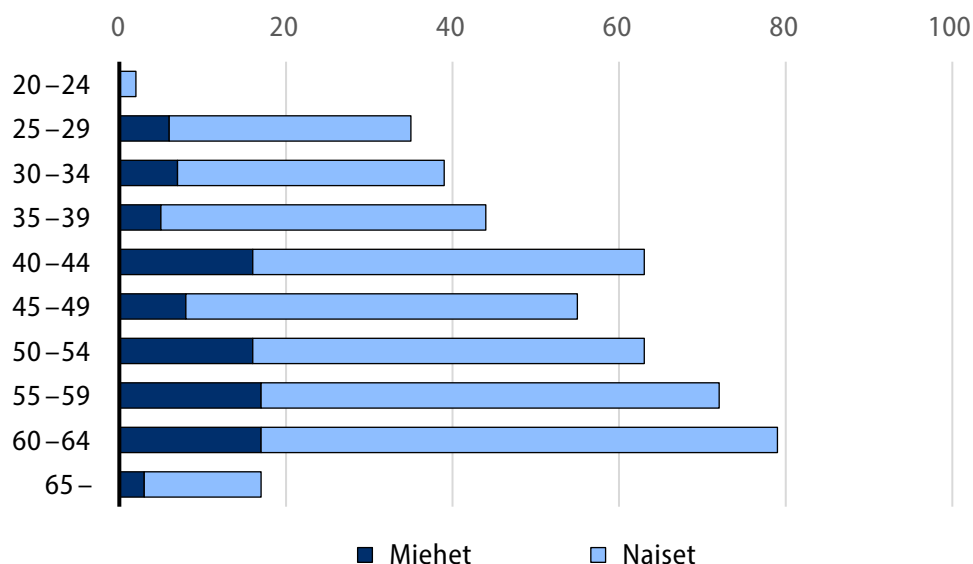
Ministeriön virkojen määrä väheni kolmella. Nykyinen hallitus kohdentaa edellisen hallituksen tapaan erillismäärärahoja projektitehtäviin, minkä vuoksi henkilötyövuosimäärä oli selvästi suurempi kuin virkojen määrä. Projektitehtävien määrä kasvoi edelleen kertomusvuonna.

Ministeriö jatkoi virkarakenteen kehittämistä osaamistarpeiden ja painopisteiden mukaan sekä toimintamenojen riittävyys varmistamiseksi. Kertomusvuoden aikana lakkautettiin 7 avoimeksi tullutta virkaa. Valtaosa virkojen vähennyksistä liittyi syksyllä sovitun monivuotisen tuottavuusohjelman toteuttamiseen sekä siihen, että vapautuvan viran tilalle oli perustettu jo aiemmin uusi virka lyhytaikaisen päällekkäisen työn mahdollistamiseksi. Samaan aikaan perustettiin uusia tehtäviä varten kolme uutta virkaa sekä siirrettiin yksi henkilö virkoineen toisesta ministeriöstä. Lisäksi siirrettiin muutamia virkoja yksiköistä toisiin sekä muutettiin useiden virkojen nimiä tehtävien muutosten vuoksi.

Taulukko 12. Ministeriön henkilöstövoimavarat vuosina 2021–2025

Henkilöstövoimavarat	2025	2024	2023	2022	2021
Henkilöstön määrä (lkm 31.12.)	469	459	445	483	496
naiset	374	364	351	381	398
miehet	95	95	94	102	98
Henkilöstö htv	465	442	449	491	482
naiset	373	349	356	393	385
miehet	93	93	93	98	96
Määräaikaisten määrä	134	121	102	153	165
naiset	109	100	87	127	139
miehet	25	21	15	26	26
%-osuus henkilöstöstä	29	26	23	32	33
Osa-aikaisten määrä	22	24	26	33	20
naiset	16	18	21	27	17
miehet	6	6	5	6	3
%-osuus henkilöstöstä	5	5	6	7	4
Henkilöstön keski-ikä	48,0	47,7	47,5	46,7	46,8
naiset	47,7	47,2	47,0	46,5	46,7
miehet	49,2	49,7	49,5	47,7	47,1

Henkilöstövoimavarat	2025	2024	2023	2022	2021
Sukupuolijakauma, naiset/ miehet %-osuus	80/20	79/21	79/21	79/21	80/20
johto	69/31	57/43	58/42	53/47	61/39
esittelijät	78/20	78/22	76/24	77/23	78/22
avustava henkilöstö	95/5	95/5	98/2	94/6	97/3
Koulutustaso, indeksiluku	6.8	6.7	6.8	6.7	6.6
naiset	6.7	6.7	6.7	6.6	6.5
miehet	7.0	7.1	7.1	7.0	7.0
Kokonaispoistuma	12,2	18,4	22,2	19,0	18,9
Tulovaihtuvuus	13,9	18,2	12,0	14,7	21,1
Sairauspoissaolot, pv/htv	6,7	7,6	7,5	8,1	5,4
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet, % henkilöstöstä	0,2	0,2	0	0,2	0
Keskimääräinen eläkkeellesiirtymisikä	64,8	65,7	64,8	65,4	65,3
Henkilöstökoulutus					
pv/htv	3,6	3,6	1,8	4,0	2,1
Työterveyshuolto, euroa/htv	943	794	700	596	502
Työtyytyväisyys	3,1	75.2	73.2	72.2	71.6
	(asteikko 1–4)				

Kuvio 1. Henkilöstö ikäryhmittäin ja sukupuolen mukaan vuonna 2025 (lkm)

Ministeriön henkilöstömäärä vuoden lopussa kasvoi edellisestä vuodesta, vaikka virkojen määrä väheni. Myös henkilötyövuosien määrä koko vuoden aikana kasvoi. Kasvu aiheutui kertomusvuoden ja edellisen vuoden aikana täytetyistä uusista projektitehtävistä, joista valtaosaan saatiin erillisrahoitus.

Työn ja työtuntien määrään on kiinnitetty viime vuosina erityistä huomiota. Ministeriön virkamiesjohdon ja muiden esihenkilöiden roolia töiden priorisoinnissa ja henkilöstön tukena on korostettu. Säännöllisen työajan ylittäviä työtunteja oli yhtä paljon kuin edellisenä vuonna. Ylitöitä korvattiin vähän enemmän kuin edellisenä vuonna, yhteensä noin neljää ja puolta henkilötyövuotta vastaava määrä. Työn ruuhkautumista aiheutti erityisesti se, että valmisteltavana oli paljon hallituksen esityksiä ja osa niistä poikkeuksellisen vaativia.

Määräaikaisten osuus henkilöstöstä kasvoi edelleen projektirekrytointien myötä. Määräaikaisia oli vuoden lopussa 29 % henkilöstöstä. Lukuun sisältyvät myös henkilöt, joilla on vakinainen virka tai työpaikka ministeriössä tai muualla. Niin sanottuna aitoja määräaikaisia, joilla ei ole vakinaista työpaikkaa muualla, oli 19 % henkilöstöstä.

Osa-aikaisten määrä säilyi lähes ennallaan. Osa-aikatyössä oli vuoden lopussa 5 % henkilöstöstä eli 22 henkilöä. Valtaosa osa-aikatyötä tekevistä on nimitetty koko-aikatyöhön, mutta he olivat osa-aikaisesti virkavapaalla. Osa-aikaisuuden yleisimpiä perusteita olivat osittainen hoitovapaa ja muu osittainen virkavapaa. Osa-aikatyön yleisyydessä – kaikki osa-aikaisuuden perusteet huomioon ottaen – ei ollut merkittävää eroa naisten ja miesten välillä.

Ministeriön henkilöstön keski-ikä oli vuoden lopussa hieman korkeampi kuin vuotta aiemmin. Miesten keski-ikä oli korkeampi kuin naisten, mutta ero pieneni. Suurin ikäryhmä vuoden lopussa oli edellisvuoden tapaan 60–65-vuotiaat ja toiseksi suurin 55–59-vuotiaat. Vaikka ministeriön ikärakenne painottuu kokeneimpiin, myös ikäryhmissä 25 ja 55 vuoden välillä on runsaasti virkamiehiä. Vuoden lopussa ministeriön palveluksessa oli 17 vähintään 65 vuotta täyttänyttä – seitsemän enemmän kuin vuotta aiemmin. Alle 30-vuotiaita oli vuoden lopussa 37 henkilöä – muutama vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Naisten osuus ministeriön henkilöstöstä oli vuoden lopussa edelleen suuri (80 %). Naisten osuus asiantuntijoista (78 %) ja avustavissa tehtävissä toimivista (95 %) pysyi ennallaan ja kasvoi vähän myös johtamistehtävissä (61 %). Kaikissa ikäryhmissä naisia oli selvästi enemmän kuin miehiä.

Sairauspoissaolojen määrä väheni, ja oli 6,7 päivää/henkilötyövuosi.

Eläkkeelle jäi vain 8 henkilöä – selvästi vähemmän kuin edellisenä vuonna. Työkyvyttömyyseläkkeelle jäi yksi henkilö. Keskimääräinen eläkkeellesiirtymisikä oli vähän alempi kuin viime vuonna, mutta edelleen korkea (kaikki 64,8 vuotta ja vanhuuseläke 65,4 vuotta). Ministeriön ikärakenteen seurauksena eläkkeelle jää lähivuosina edelleen paljon työntekijöitä.

Ministeriön henkilöstön kokonaispoistuma oli selvästi pienempi kuin edellisenä vuonna. Tähän vaikuttivat sekä eläkkeelle jääneiden tavanomaista pienempi määrä että määräaikaisten projektitehtävien jatkuminen yli vuodenvaihteen. Tulovaihtuvuus ei ollut niin korkea kuin edellisenä vuonna, koska edelleen palkattiin virkamiehiä hallituskauden määräaikaisiin projektitehtäviin.

Koulutustasoindeksi oli muiden ministeriöiden tapaan edelleen korkea ja sekä miehillä että naisilla suunnilleen ennallaan.

Ministeriön työtyytyväisyyden arvioinnissa käytetty väline vaihtui, joten vertailua edellisiin vuosiin ei ole. Uuden henkilöstöbarometrin mukaan tyytyväisyys on edelleen hyvällä tasolla.

7 Tilinpäätösanalyysi

7.1 Rahoituksen rakenne

Vuonna 2025 sosiaali- ja terveysministeriön käytettävissä olleet määrärahat olivat edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat mukaan lukien 15 347,3 miljoonaa euroa (2024: 16 072,6 miljoonaa euroa). Käytettävissä olevat määrärahat laskivat 4,5 %. Suurin osa käytettävissä olleista määrärahoista oli sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan määrärahoja. Muiden hallinnonalojen määrärahoja oli käytettävissä 7,0 miljoonaa euroa eli 0,05 % kaikista käytettävissä olleista määrärahoista.

Ministeriön kaikkien määrärahojen kokonaiskäyttö oli, peruutetut määrärahat pois lukien, yhteensä 14 402,7 miljoonaa euroa (2024: 15 215,2 miljoonaa euroa). Muiden, kuin sosiaali- ja terveysministeriön, hallinnonalojen määrärahoja käytettiin 3,5 miljoonaa euroa, joka on 0,02 % kaikkien määrärahojen kokonaiskäytöstä.

Kirjanpitoyksikön menot (14 402,7 miljoonaa euroa) jakautuivat menomomenttilajeittain seuraavasti:

- Kulutusmenot (momentin numerotunnus 01–29) 80,2 miljoonaa euroa (0,56 %)
- Siirtomenot (30–69) 14 322,5 miljoonaa euroa (99,44 %)
- Sijoitusmenoja (70–89) tai muita menoja (90–99) ei ollut.

Määrärahaa siirrettiin seuraavalle vuodelle 540,4 miljoonaa euroa, mikä oli 44,3 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisvuonna (2024: 496 miljoonaa euroa). Muiden, kuin sosiaali- ja terveysministeriön, hallinnonalojen määrärahoja siirrettiin 3,4 miljoonaa euroa.

Ministeriö kohdensi vastuullaan olevia vuoden 2025 jakamattomia määrärahoja seuraavasti:

Määrärahaa momentilta 33.02.07. Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot kohdennettiin 27 miljoonaa euroa aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueiden käyttöön.

Määrärahaa momentilta 33.20.31. Valtion korvaus hyvinvointialueille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä kohdennettiin 18,5 miljoonaa euroa ELY-keskuksille.

Määrärahaa momentilta 33.70.50. Terveiden edistäminen kohdennettiin 11,3 miljoonaa euroa Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle.

Määrärahaa momentilta 33.70.52. Valtionavustus UKK-instituutin toimintaan kohdennettiin 0,9 miljoonaa euroa Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle, joka huolehtii valtionavustuksen maksatuksesta Urho Kekkosen Kuntoinstituuttisäätiölle.

7.2 Talousarvion toteutuminen

Tulot

Muiden valtionapujen ja valtion osuuksien palautukset momentilla 12.33.98.5. olivat yhteensä 78,9 miljoonaa euroa. Palautukset vähenivät noin 25,0 miljoonaa euroa. Palautuksista 68,2 miljoonaa euroa aiheutui KELA:n maksaman perustointitulotuen ennakoiden palautuksesta. Työllisyysrahastolle suoritettavan työttömyysturvan ansiopäivärahojen ja vuorottelukorvausten sekä hallintokulujen valtionosuuden ennakkoa vuodelta 2024 palautettiin 7,7 miljoonaa euroa.

Momentille 12.33.99. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot kertyi 34,3 miljoonaa euroa vuonna 2025 ja laskua edellisestä vuodesta oli 12,1 miljoonaa euroa. Momentille on kirjattu aiemmin myönnettyjen, maksamatta jääneiden, valtionavustusten alaskirjauksia taseesta sekä avustusten takaisinperintöjä ja vanhentumisia. Lisäksi taseesta purettiin Raha-automaattiyhdistyksen vuoden 2016 jakamattomia voittovaroja 25,8 miljoonaa euroa.

Peruutetut siirretyt määrärahat (12.39.04.) on esitetty tilinpäätöksen liitteellä 4. Peruutettuja siirrettyjä määrärahoja oli yhteensä 58,1 miljoonaa euroa, kun edellisenä vuonna niitä oli 143,1 miljoonaa euroa. Momentin 33.60.61. Elpymys- ja palautumissuunnitelman rahoitus sosiaali- ja terveydenhuoltoon vuoden 2023 määrärahoista peruutettiin 56,2 miljoonaa euroa, jotka uudelleenbudjetoitiin vuodelle 2025 vuoden toisessa lisätalousarviossa. Uudelleenbudjetoinnin tarve aiheutuu siitä, että hanke on viisivuotinen, mutta määräraha on kolmevuotinen.

Tulomomentille 13.03.01. kirjattiin vuonna 2025 Alko Oy:n osinkotuloja 57 miljoonaa euroa tilikaudelta 2024. Osingot nousivat 17 miljoonaa euroa verrattuna vuonna 2024 saatuun 40 miljoonaan euroon. Alko maksoi lisäosinkoa 27 miljoonaa euroa vuodelta 2024.

Tulomomentille 13.03.02. ei enää 1.1.2024 voimaan tulleen arpajaislain muutoksen mukaisesti tule rahapelitoiminnan tuottoja sosiaali- ja terveysministeriölle vaan Veikkaus tilittää voitot valtioneuvoston kanslialle.

Menot

Momentin 23.01.01.2. Valtioneuvoston yhteinen toiminta ja hankkeet määrärahassa kyse on vuonna 2024 aloitetusta toimintamallista, jonka avulla voimavaroja kohdennetaan joustavasti hallitusohjelman toteutusta keskeisesti tukeviin määräraikaisiin hankkeisiin tai toimenpiteisiin. Sosiaali- ja terveysministeriölle myönnettiin 1 481 000 euroa valtioneuvoston yhteisen toiminnan määrärahaa vuonna 2025.

Momentilta 29.90.51. Liikunnallisen elämäntavan ja liikuntaolosuhteiden edistäminen siirtyi 2,5 miljoonaa euroa seuraavalle vuodelle. Hallitusohjelman mukainen Suomi liikkeelle -ohjelma on monivuotinen, joten määrärahan käyttö jaksottuu useammalle vuodelle.

Momentin 33.01.01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot käyttö lisääntyi 3,3 miljoonaa euroa. Toiminnan kulut kasvoivat 3,1 miljoonaa euroa, joissa henkilöstökulut nousivat noin 1,7 miljoonaa euroa ja muut kuin henkilöstökulut 1,4 miljoonaa euroa. Toimintamenomäärärahoja siirtyi 14,0 miljoonaa euroa vuodelle 2026. Siirtyvä erä pieneni noin 0,2 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Siirtyvän erän tasoon vaikuttivat vaikuttavuus toimenpiteiden aikataulujen viivästyminen ja lääkkeiden hintalautakunnan tuottojen lisääntyminen 0,5 miljoonalla eurolla. Muilta osin valmistauduttiin edelleen vuosien 2026–2027 toimintamenomäärärahojen leikkauksiin, jotka tulevat kiristämään taloustilannetta. Ennakollisella säästämisellä mahdollistetaan hallitut säästötoimet tulevina vuosina.

Momentti 33.01.25. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallinen tiedonhallinta on alajaoteltu vuoden 2025 talousarvioon seuraavasti: 01. Kansalliset sähköiset asiakastietojärjestelmät sekä sote-tiedonhallinnan suunnittelu ja ohjaus, 02. DigiFinland Oy kehittämishankkeet, 03. Digitaalinen sosiaali- ja terveydenhuolto -ohjelma, 04. Vaikuttavuustiedon tietotuotanto, 05. Korkean varautumisen viestintä- ja tietojärjestelmät ja 06. Kriittisten palveluiden toimintavarmuuden parantaminen Kanta-palveluissa, 07. Tietojohdamisen kehittäminen, 08. Chat-palvelujen vaikuttavuus-projekti.

Momentin 33.01.25.(01.) Kansalliset sähköiset asiakastietojärjestelmät sekä sote-tiedonhallinnan suunnittelu ja ohjaus siirtyvää osuutta käytettiin vuoden 2025 aikana Kanta-palvelujen suunnitellun kehitystyön ja kehyksen välisen eron kattamiseksi. Tämä pienensi siirtyvän erän osuutta merkittävästi koko momentilla (muutos: siirtyvä vuoden 2025 alussa 21,3 milj. euroa ja vuoden 2026 alussa 14,7 milj. euroa). Alajaottelulle 01. on jätetty siirtyvää erää käytettäväksi tasoittamaan huomattavasti niukkenevaa Kanta-palvelujen kehittämisen budjettia vuonna 2026, jotta kehitystyöt ja resursointi jakaantuisivat tasaisemmin eri vuosille. Alajaottelun 03. Digitaalinen sosiaali- ja terveydenhuolto -ohjelma on hallitusohjelmahanke, jonka määrärahan käyttö on suunniteltu koko hallituskauden ajalle ja määräraha on sidottu jo käynnistyneille projekteille. Alajaottelulla 04. olevan Vaikuttavuustiedon tiedontuotannon määrärahan käytön kustannukset painottuvat hankkeella myöhemmille kehysvuosille. Sama määrärahan käytön loppupainotteisuus koskee myös alajaottelulla 06. olevan Kanta-palvelujen kriittisten palveluiden toimintavarmuuden parantamisen hankkeessa.

Momentin 33.02.07. Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot siirtyvä erä aiheutuu siitä, että vuodenvaihteessa lakkautettu aluehallintoviraston kirjanpitoyksikkö palautti momentin siirtyvän erän STM:n kirjanpitoyksikölle, joka siirtää erän takaisin perustetulle Lupa- ja valvontavirastolle vuonna 2026.

Momentille 33.02.09. Lääkeasioiden tiekartan toimeenpano ei myönnetty vuoden 2025 talousarviossa määrärahaa, mutta edellisiltä vuosilta siirtyi seuraavalle vuodelle 2,5 miljoonaa euroa. Siirtyvää erää varten on käyttösuunnitelma, jonka mukaan määrärahat käytetään vuoden 2026 aikana.

Momentin 33.03.25. Kansalliset osaamiskeskittymät vuoden 2024 määrärahat käytetään vuoden 2026 aikana suunnitelman mukaisesti ja vuoden 2025 määrärahoista (Terveys- ja hyvinvointialan kasvuohjelma) myönnetään valtionavustuksia vuoden 2026 aikana.

Momentilta 33.03.31. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen myönnetään valtionavustuksia vuoden 2026 alkupuolella ja määrärahoja käytetään suunnitelman mukaisesti Terveystieteiden ohjelman toteuttamiseen.

Momentilta 33.03.63. Eräät erityishankkeet siirtyi seuraavalle vuodelle 7,2 miljoonaa euroa. Suurin osa hankkeista on monivuotisia, joten määrärahan käyttö jaksottuu useammalle vuodelle. Momentin määrarahasta valtaosa oli varattu hyvän työn edellytysten ohjelmaan, kaksiportaisen psykoterapeuttikoulutuksen kehittämiseen sekä vaikuttavuuden kehittämiseen palvelujärjestelmässä. Hallitusohjelmahankkeiden toteutukset käynnistyivät viiveellä, joka edelleen vaikuttaa siirtyvään erään.

Momentin 33.10.54. Asumistuki määrärahan käyttö laski 483,6 miljoonaa euroa vuodesta 2024. Muutos johtui asumistukeen tehdyistä lakimuutoksista.

Momentin 33.10.57. Perustoimeentulotuki määrärahan käyttö kasvoi 255,9 miljoonaa euroa vuodesta 2024. Kasvu johtui pääosin ensisijaisiin etuuksiin tehdyistä säästöistä, jotka lisäsivät toimeentulotuen tarvetta. Määrärahan käyttö kuitenkin alitti budjetoidun summan 42,5 miljoonalla eurolla, johtuen toimeentulotukimenojen ennakoitua pienemmästä kasvusta.

Momentilla 33.10.60. Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut syntyi säästöjä kasvaneista omaisuuden tuotoista (korkotuotot, toimitilojen myyntituotot), etupainotteisesta tuottavuusohjelman säästövelvoitteiden toteutuksesta sekä Kansaneläkelaitoksen etuuskäsittelyn kokonaisuudistuksen siirtymisestä vuodelta 2025 eteenpäin. Momentille myönnettiin valtuus tehdä sopimuksia ja antaa sitoumuksia Kansaneläkelaitoksen etuuskäsittelyn kokonaisuudistuksen hankkeiden rahoitukseksi siten, että niistä aiheutuvat menot voivat olla vuosina 2025–2035 enintään 233 miljoonaa euroa. Myönnetty valtuus käytettiin kokonaisuudessaan vuoden 2025 aikana. Valtuuden käytöstä aiheutuvat menot otetaan huomioon myöhempien vuosien talousarvioissa.

Momentin 33.20.50. Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta käyttö laski 161,6 miljoonaa euroa vuodesta 2024. Muutos johtui ansioturvaan tehdyistä lakimuutoksista.

Momentin 33.20.55. Valtionosuudet työllisyysrahastolle määrärahan käyttö laski 2,6 miljoonaa euroa. Muutos johtuu siitä, että aikuiskoulutustukea ei myönnetty enää uusiin opintoihin 1.8.2024 alkaen.

Momentin 33.30.60. Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista menojen aleneminen edellisvuodesta aiheutui lääkekorvauksiin ja kuntoutusrahoihin kohdentuvista lainsäädäntömuutoksista sekä sosiaaliturvarahastojen säästöjen ohjaamisesta valtion ja kuntien talouden vahvistamiseen.

Momentin 33.40.52. Valtion osuus yrittäjän eläkeläistä johtuvista menoista menot kasvoivat 12 % edellisvuodesta, mikä johtui arvioitua pienemmistä vakuutusmaksutuloista sekä avointen maksujen määrän kasvusta.

Momentin 33.40.53. Valtion korvaus lapsen hoidon ja opiskelun ajalta kertyvästä eläkkeestä menot kasvoivat 16 % edellisvuodesta, mikä johtui eläkkeensaajien määrän kasvusta.

Momentin 33.40.54. Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista käyttö pieneni 15 % edellisvuodesta sijoitustoiminnan korkean tuoton vuoksi.

Momentin 33.50.50. Rintamalisä menot laskivat edellisvuodesta 23 % lähes miljoonalla eurolla, mikä johtuu veteraanien määrän pienenemisestä.

Momentin 33.60.30. Valtion korvaus terveydenhuollon ja sosiaalihuollon valtakunnallisen valmiuden kustannuksiin käyttö kasvoi 6,3 miljoonaa euroa. Määrärahaa käytettiin Suomen Punaisen Ristin Veripalvelulle maksettaviin valtionavustuksiin kansallisen verihuollon varautumisen tason nostamiseksi.

Momentin 33.60.35. Valtion rahoitus korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuoltoon määrärahan kasvu johtui opiskelijamäärän kasvusta. Siirtyvän erän kasvu aiheutui opiskelijoiden terveydenhuoltomaksun tuottokertymän arvioitua suuremmasta tuotosta useamman vuoden ajalta.

Momentin 33.60.37. Valtion korvaus hyvinvointialueille kielteisten turvapaikkapäätösten saaneiden henkilöiden kiireellisen sosiaalihuollon kustannuksiin. taso perustuu arvioon korvausten määrästä, ja palveluiden tarve ei ole muodostunut niin suureksi kuin oli arvioitu.

Momentille 33.60.38. Valtion korvaus Puolustusvoimien terveydenhuollon valmiuden ja varautumisen kustannuksiin myönnettiin kolmannessa lisätalousarviossa 104,3 miljoonaa euroa. Rahoituksesta siirtyi seuraavalle vuodelle 101,3 miljoonaa euroa. Momentilta tullaan myöntämään korvauksia vuoden 2026 alkupuolella ko. tarkoituksiin.

Momentin 33.60.39. Palvelurakenteen kehittäminen vuodelta 2025 siirtyneistä määrärahoista myönnetään valtionavustuksia vuoden 2026 aikana.

Momentin 33.60.40. Valtion rahoitus lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan menoihin edellisvuotta pienempi määräraha johtui vuoden 2024 budjetissa huomioituissa kertaluonteisista tukikohtien rakentamiskustannuksista.

Momentin 33.60.61. Elpymis- ja palautumissuunnitelman rahoitus sosiaali- ja terveydenhuoltoon määrärahoista tehtyjen valtionavustusten maksatus on hoidettu Lounais-Suomen aluehallintovirastossa ja ko. määrärahat oli osoitettu AVI:n käyttöön. Koska vuoden 2026 alussa uusi Lupa- ja valvontavirasto (LVV) aloitti toimintansa ja AVI:en toiminta lakkautettiin, AVI palautti heille osoitetut määrärahat STM:lle. Ko. määrärahat osoitetaan vuonna 2026 LVV:n käyttöön, joka hoitaa

STM:ssä myönnettyjen valtionavustusten maksatusta hankkeiden loppuun asti. Ko. valtionavustukset on myönnetty maksatuspäätösperusteisena ja rahoista on tehty myös sopimuksia, joten rahat tulevat käytetyksi viivästyneesti.

Momentin 33.70.50. Terveiden edistäminen määrärahoja varten on käyttösuunnitelma vuodelle 2026. Siirtyneet määrärahat vuodelta 2024 ja 2025 tullaan käyttämään suunnitelman mukaisesti.

Momentin 33.70.51. Valtion korvaus työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin määrärahasta siirtyi seuraavalle vuodelle 1,0 miljoonaa euroa. Siirtyvä erä selittyy vuoden 2023 määrärahan käytön jaksottumisesta kahdelle varainhoitovuodelle.

Momentin 33.80.41. Valtion korvaus turkistuottajien lomituspalvelujen kustannuksiin määrärahasta siirtyi seuraavalle vuodelle 1,2 miljoonaa euroa. Määrärahan vähäistä käyttöä selittävät turkisalan vientituotteiden vähentynyt kysyntä. Momentin määrärahasoia on alennettu vuosien 2024 ja 2025 talousarvioissa mitoitettua vähäisemmän käytön vuoksi.

Momentin 33.90.50. Avustukset yhdistyksille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen käyttö pieneni 79,5 miljoonaa euroa. Avustustason lasku aiheutui momentille kohdennetuista säästötoimista.

7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Sosiaali- ja terveysministeriön kirjanpitoyksikön tilikauden kulujäämä laski edellisen vuoden tasosta. Kertomusvuoden kulujäämä oli 14 187 miljoonaa euroa, mikä on 741 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Merkittävimmin kulujäämän laskuun vaikuttivat siirtotalouden kulujen vähentyminen.

Toiminnan tuotot, 7,2 miljoonaa euroa, kasvoivat 2,2 % edelliseen vuoteen verrattuna. Maksullisen toiminnan tuotot, 3,2 miljoonaa euroa, kasvoivat 0,5 miljoonaa euroa eli 20 % edelliseen vuoteen verrattuna. Maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan tuottojen muutoksia edelliseen tilikauteen verrattuna on tarkasteltu edellä luvuissa 4.3. ja 4.4.

Muut toiminnan tuotot laskivat 0,4 miljoonaa euroa (8,7 %) 4 miljoonaan euroon. Yhteisrahoitteisen toiminnan tuottojen osuus oli noin 3,5 miljoonaa euroa ja laskua edelliseen vuoteen verrattuna oli noin 0,6 miljoonaa euroa. Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista Veikkaukselta laskutettu osuus oli 3,2 miljoonaa euroa ja osuus on pienentynyt STEA:n siirryttyä budjettirahoitteiseksi vuodesta 2024 alkaen.

Kulut

Taulukko 13. Sosiaali- ja terveysministeriön toiminnan kulut 2023–2025

STM:n toiminnan kulut 1 000 €	2025	2024	2023	Muutos 2024–2025	Muut. % 2024–2025
Aineet ja tarvikkeet	100	132	370	-32	-25
Henkilöstökulut	40 550	37 448	36 563	3 103	8
Vuokrat	142	189	438	-46	-25
Palvelujen ostot	69 229	76 039	78 187	-6 810	-9
Muut kulut	5 033	4 835	4 529	198	4
Valmistus omaan käyttöön	0	0	-605	0	0
Poistot	249	249	81	0	0
Toiminnan kulut yhteensä	115 304	118 891	119 563	-3 588	-3

Toiminnan kulut laskivat 3,6 miljoonaa euroa (3 %). Euromääräisesti suurin lasku tapahtui palvelujen ostoissa. Palvelujen ostot vähentyivät 6,8 miljoonaa euroa (9 %). Palvelujen ostoista suurin osa oli asiantuntija- ja tutkimuspalveluiden sekä tietotekniikan asiantuntija- ja ylläpitopalveluiden ostoja, yhteensä 42,6 miljoonaa euroa (2024: 49,5 miljoonaa euroa). Suuri osa asiantuntijapalveluista ostettiin Kelalta, Digi-Finland Oy:lta ja Työterveyslaitokselta. Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset eli valtion sisäiset palvelujen ostot kasvoivat 1,5 miljoonaa euroa ja niitä maksettiin yhteensä 22,8 miljoonaa euroa, joista suurin osa (19,2 miljoonaa euroa) maksettiin Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle. Yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitus väheni 1,6 miljoonaa euroa vuoteen 2024 verrattuna ollen 0,7 miljoonaa euroa vuonna 2025 THL:lle.

Henkilöstökulut kasvoivat 3,1 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintamenoista momentilta 33.01.01. maksettiin henkilöstökuluja vuoden aikana 36,3 miljoonaa euroa, mikä oli 1,7 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2024.

Vuokrakulut vähenivät, koska Hilan vuokrakulut lähes puolittuivat sen muutettua Meritullinkadulle. Vuokrat (pl. Hila) sekä aineet, tarvikkeet ja tavarat siirtyivät pääosin jo vuonna 2015 valtioneuvoston kanslian yhteiseen hallintoyksikköön ja sen jälkeen kululajien merkitys sosiaali- ja terveysministeriön kirjanpitoyksikössä on ollut vähäinen. Aineiden ja tarvikkeiden kulut vähenivät.

Muut kulut kasvoivat 0,2 miljoonaa euroa. Matkustuskulut kasvoivat hieman edellisen vuoden tasosta 1,4 miljoonaan euroon. Jäsenmaksut ulkomaille kasvoivat 0,1 miljoonaa euroa 3,5 miljoonaan euroon. Suurin maksujen saaja oli Maailman terveysjärjestö WHO.

Poistot johtuvat Hilan tietojärjestelmä uudistuksista, joista viimeisin valmistui vuoden 2023 lopussa.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot olivat 57,1 miljoonaa euroa, kasvua 16,9 miljoonaa euroa. Rahoitustuotoista 57 miljoonaa syntyi Alkon osingoista, joita Alko maksoi vuoden 2024 tuloksestaan. Alko maksoi lisäosinkoa 2,7 euroa/osake vuodelta 2024 ja ministeriö sai lisäosinkoja 27 miljoonaa euroa normaalin 30 miljoonan euron lisäksi.

Siirtotalouden tuotot ja kulut

Siirtotalouden kulut hyvinvointialuehallinnolle olivat 17,1 miljoonaa euroa. Eniten hyvinvointialueille myönnettiin valtionavustuksia momentilta 33.60.31. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kansallinen kehittäminen.

Siirtotalouden kulut sosiaaliturvarahastoille laskivat 719 miljoonaa euroa, yhteensä 13,8 miljardiin euroon. Suurin osa maksettiin Kelalle, muita saajia olivat maatalousyrittäjien eläkelaitos, työllisyysrahasto, eläketurvakeskus ja merimieseläkekassa.

Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille ovat suurelta osin STEA:n avustuksia sosiaali- ja terveysjärjestöille. Avustuksia voittoa tavoittelemattomille yhdistyksille maksettiin 71,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2024. Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle koostuvat lähinnä työterveyslaitoksen sekä lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan rahoituksesta.

Tuotot veroista ja pakollisista maksuista

Verojen ja veronluonteisten maksujen tuottojen merkittävä pieneneminen johtui Veikkaus Oy:n voittojen tilityksen siirtymisestä valtioneuvoston kanslian tuotoiksi arpajaislain muutoksen mukaisesti (voimaan 1.1.2024). Veikkaus tilitti vielä vuonna 2024 ministeriölle vuoden 2023 voittojen viimeiset erät. Vuonna 2025 taseesta purettiin talousarvion mukaisesti Raha-automaattiyhdistyksen vuoden 2016 jakamattomia voittovaroja 25,8 miljoonaa euroa.

7.4 Tase

Sosiaali- ja terveysministeriön taseen loppusumma oli 728 miljoonaa euroa, mikä on 78 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisenä tilikautena.

Vastaavaa

Taseen vastaavaa-puolen aineettomiin hyödykkeisiin sisältyvät Hilan tietojärjestelmien uudistamiseen aktivoidut menot, joiden arvo pieneni tilikauden poistojen verran. Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset (FinnHEMS) pysyivät ennallaan 18,5 miljoonassa eurossa. Käyttöomaisuusarvopapereissa on Alkon, STUK International Oy:n, FinnHEMS Oy:n sekä rokotetutkimusyhtiö Finvac Oy:n osakkeet.

Lyhytaikaisten saamisten (685 miljoonaa euroa) määrä laski 78 miljoonaa euroa. Muutos aiheutui ennakkomaksujen (681 miljoonaa euroa) laskusta 78 miljoonalla eurolla. Summaan sisältyy Kansaneläkelaitokselle maksettuja eri etuuksiin liittyviä tammikuun vuoden 2026 eriä, joita maksettiin joulukuussa 2025 Kelalle. Esimerkiksi asumistukilain 53 §:n mukaan valtion tulee suorittaa Kansaneläkelaitokselle sen ilmoittama rahamäärä sinä kuukautena maksussa olevista asumistuista viimeistään yhtä pankkipäivää ennen asumistuen maksupäivää. Kelan 2.1.2026 maksamista asumistuista STM suoritti maksun Kelalle (82,2 miljoonaa euroa) edellisenä pankkipäivänä 31.12.2025 etukäteisvarojen maksuna vuoden 2026 menoista.

Muut lyhytaikaiset saamiset (myyntisaamiset, siirtosaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset) laskivat hieman. Saamisten määrä johtuu vuoden 2025 maksuista, joiden eräpäivä oli vuoden 2026 puolella. Veikkauksen laskun (korvaus peliriippuvuuden seurannasta ja tutkimuksesta) osuus saamisista oli 2,3 miljoonaa euroa.

Vastattavaa

Valtion tilikartan muutoksen vuoksi pitkäaikaiset velat esitetään ensimmäisen ker-
ran tilinpäätöksessä taseen vastattavaa puolella pitkäaikaisen vieraan pääoman
veloissa. Pitkäaikaiset velat ovat avustuksia, jotka on jo myönnetty, mutta niitä ei ole
vielä maksettu avustuksensaajille, ja jotka erääntyvät maksettavaksi yhden vuoden
tai sitä pidemmän ajan kuluttua. Aiemmin jakoa pitkäaikaisiin ja lyhytaikaisiin vel-
koihin ei ollut. Pitkäaikaisista veloista (38,6 miljoonaa euroa) STEA:n maksamatto-
mia avustuksia oli 30,6 miljoonaa euroa ja muita avustuksia 8,1 miljoonaa euroa.

Taseen vastattavaa puolella lyhytaikaisen vieraan pääoman saaduissa ennakoissa oli
26 miljoonan euron vähennys edellisestä vuodesta. Erään sisältyy Raha-automaatti-
yhdistyksen jakamattomat voittovarot 31,1 miljoonaa euroa. Vastaava määrä oli
vuoden 2024 päättyessä 56,9 miljoonaa euroa.

Ostovelat kasvoivat 4,8 miljoonalla eurolla ollen yhteensä 27,4 miljoonaa euroa.
Ostovelat johtuvat vuodelle 2025 kuuluvista laskuista, jotka maksetaan vuoden
2026 puolella. Ostoveloista 12,4 miljoonaa euroa oli THL:lle (36 laskua).

Siirtovelat laskivat 6,5 miljoonaa euroa. Lähes koko siirtovelka, 7,9 miljoonaa euroa,
on lomapalkkavelkaa.

Muut lyhytaikaiset velat (39,5 miljoonaa euroa) laskivat 79,2 miljoonalla eurolla.
Lasku johtuu suurelta osin siitä, että aiempina vuosina lyhytaikaisissa veloissa oli
myös pitkäaikaiset velat. Summa sisältää STEA:n maksamattomia avustuksia (23,6
miljoonaa euroa), eli avustuksia ei ole vielä maksettu avustuksensaajille, mutta ne
on jo myönnetty. Lisäksi summa sisältää muita myönnettyjä, mutta ei vielä makset-
tuja valtionavustuksia, joiden talousarviossa varainhoitovuoteen kohdennusperuste
on myöntöpäätösperuste (15,4 miljoonaa euroa).

8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Sosiaali- ja terveysministeriön sisäinen valvonta on järjestetty valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n edellyttämällä tavalla. Kansliapäällikkö vastaa ministeriön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisestä toteuttamisesta. Osastojen, yksiköiden ja erillisyksiköiden sekä tulosryhmien johto vastaa siitä, että toimintayksiköissä on niiden talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukainen, riittävä ja tehokas sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Jokainen työntekijä vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudesta omien tehtäviensä osalta noudattamalla toimintaohjeita päivittäisessä työssään. Tarkemmat määräykset sisäisestä valvonnasta ovat ministeriön taloussäännön luvussa 1.3.

Ministeriön sisäisen valvonnan arviointi toteutettiin vuoden 2025 toimintakertomuksen valmistelun yhteydessä osastojen ja erillisyksiköiden päälliköiden itsearviointina käyttäen valtiovarain controller -toiminnon suosittelemaa arviointikehikkoa. Arviointikehikko perustuu sisäisen valvonnan kansainväliseen COSO 2013 -malliin ja se koostuu viidestä osa-alueesta: ohjausympäristö, riskien arviointi, valvontatoimenpiteet, tieto ja viestintä sekä seurantatoimenpiteet.

Tehdyn arvioinnin perusteella todetaan, että kokonaisuutena ministeriön sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta täyttävät talousarvioasetuksen 69 §:n mukaiset toiminnan laajuuteen ja sisältöön nähden riittävät menettelyt, jotka varmistavat talouden ja toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden, hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaamisen sekä johtamisen ja ulkoisen ohjauksen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot taloudesta ja toiminnasta.

Sisäisen valvonnan keskeisiksi kehittämiskohteiksi tunnistettiin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteiden tunnettuuden lisääminen tiedottamisen ja ohjauksen avulla sekä sisäisen laskennan ja johdon raportoinnin edelleen kehittäminen. Lisäksi ministeriössä otettiin käyttöön uusi riskienhallintajärjestelmä, jonka käyttöönottoa jatketaan vaiheittain siten, että riskien tunnistamisen, arvioinnin ja raportoinnin menettelyt yhdenmukaistuvat sekä integroituvat osaksi ministeriön toiminnan ja talouden ohjausta.

Osana normaalia toimintasuunnittelua ministeriön osastot ja yksiköt ovat arvioineet riskinsä ja suunnitelleet niille hallintatoimet ministeriön riskienhallintapolitiikan sisältämän riskienhallintamallin mukaisesti. Mallissa riskit on jaoteltu toiminnallisten riskien osalta viiteen eri riskialueeseen: strategia, operatiivinen toiminta, talous ja resurssit, henkilöstö sekä turvallisuus.

Lisäksi osastot ja yksiköt ovat arvioineet toiminnallisten riskien yhteydessä myös työsuojelu- ja työturvallisuusriskinsä, jotka on jaoteltu viiteen riskialueeseen: psykososiaaliset kuormitustekijät, fyysinen kuormittuminen, fysikaaliset vaaratekijät, tapaturman vaarat sekä kemialliset ja biologiset vaaratekijät.

Varsinaisessa riskin arvioinnissa käytetään asteikkoa 1–5. Sekä riskien toteutumisen todennäköisyys että niiden aiheuttamien seurausten vaikutukset arvioidaan erikseen. Riskiluku muodostuu vaikutuksen ja todennäköisyyden tulona. Mitä suurempi riskiluku on, sitä suurempi on myös riski.

Riskien arvioinnissa tunnistettiin toiminnallisten riskien osalta osastotasolla yhteensä 46 riskiä. Ne jakautuivat riskialueittain seuraavasti: strategia 11, operatiivinen toiminta 13, talous ja resurssit 3, henkilöstö 15 ja turvallisuus 4. Työsuojelu- ja työturvallisuusriskien osalta tunnistettiin osastotasolla 35 riskiä, jotka jakaantuivat riskialueittain seuraavasti: psykososiaaliset kuormitustekijät 30, fyysinen kuormittuminen 3 ja fysikaaliset vaaratekijät 2.

Riskienarvioinnin tuloksena ministeriön johtoryhmä päätti sisällyttää vuoden 2026 toimintasuunnitelmaan seuraavien riskien seurannan ja niitä koskevien hallintatoimien valmistelun sekä seurannan vastuuosastot. Riskit koskevat kaikkia osastoja ja yksiköitä ja niitä koskevat hallintatoimet toimeenpannaan yhteistyössä:

- Operatiivinen toiminta: Toimialan ohjaus ja yhteistyö tehotonta (Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto sekä muut tulos- ja omistajaohjaavat osastot ja yksiköt)
- Talous ja resurssit: Toimintamenosäästöt ja tuottavuusohjelman toteutus vaarantavat kriittisiä toimintoja (Henkilöstö- ja hallintoyksikkö ja Strategia- ja talousyksikkö)
- Turvallisuus: Puolustusvoimien terveydenhuollon toimeenpano yhteistyössä hyvinvointialueiden kanssa ei toteudu suunnitellusti (Turvallisuus- ja terveysosasto, Sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto sekä Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaat ja palvelut-osasto)

- Psykososiaaliset kuormitustekijät: Häirintä ja epäasiallinen kohtelu (Henkilöstö- ja hallintoyksikkö)
- Psykososiaaliset kuormitustekijät: Työn määrä ja työtahti (Henkilöstö- ja hallintoyksikkö)
- Psykososiaaliset kuormitustekijät: Työajat (Henkilöstö- ja hallintoyksikkö).

9 Arvioinnin tulokset

Toukokuussa 2025 julkaistiin alivaltiosihteeri Erholan toimeksiannon ensimmäisen tehtävän loppuraportti, Hyvinvointialuereformin etenemisen ja siihen liittyvän ohjauskokonaisuuden kehittämistyö.

Joulukuussa 2025 julkaistiin hyvinvointialueuudistuksen väliarviointi, jossa todettiin yksimielisesti hyvinvointialueiden ohjauskokonaisuuden olevan vielä hajanaista.

10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot

Ministeriöllä ei ollut tilikautena raportoituja väärinkäytöksiä.

10.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

EU-rakennerahastohankkeisiin myönnettyä rahoitusta perittiin takaisin yhdessä tapauksessa yhteensä 64 995,30 euroa. Takaisinperinnöistä ei ollut saatavia jäljellä 31.12.2025.

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen toimintaan myönnettyjä STEA-avustuksia perittiin takaisin kohtuullistamisten jälkeen 19 avustuksen osalta yhteensä 1 647 008 euroa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden osalta ei ollut takaisinperintöjä.

11 Talousarvion toteutumalaskelma

Sosiaali- ja terveysministeriön talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2025	Vertailu Tilinpäätös – Talousarvio	Toteuma %
11.	VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	70,54	563	563,07	0,00	100
11.04.01.	Arvonlisävero	70,54	563	563,07	0,00	100
12.	SEKALAISET TULOT	338 394 289,53	217 135 227	217 135 226,69	0,00	100
12.33.98.	Valtionapujen palautukset	148 897 583,83	124 730 073	124 730 073,49	0,00	100
	12.33.98.4. Takaisinperityt elatusavut	45 013 705,73	45 798 732	45 798 732,04	0,00	100
	12.33.98.5. Muut valtionavut ja valtion osuudet	103 883 878,10	78 931 341	78 931 341,45	0,00	100
12.33.99.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan muut tulot	46 428 177,43	34 283 501	34 283 500,53	0,00	100
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	143 056 629,05	58 050 628	58 050 628,43	0,00	100
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	11 899,22	71 024	71 024,24	0,00	100
13.	KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYyntITULOT JA VOITON TULOUTUKSET	92 467 522,52	57 000 000	57 000 000,00	0,00	100
13.03.01.	Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	40 000 000,00	57 000 000	57 000 000,00	0,00	100
13.03.02.	Rahapelitoiminnan tuotto	52 467 522,52	-	-	-	-
Tuloarviotilit yhteensä		430 861 882,59	274 135 790	274 135 789,76	0,00	100

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Määrä- rahalaji	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2025 määrärahojen		Tilinpäätös 2025	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
					käyttö vuonna 2025	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2025	Käyttö vuonna 2025 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23.	VALTIONEUVOSTON KANSLIA	-	816 623,09	1 117 625	735 716,67	381 908,75	1 117 625,42	0,00	999 855,85	2 103 855,85	1 526 173,82	565 596,73
23.01.01.	Valtioneuvoston kanslian toimintamenot	Siirto- määräraha 3 v.	570 000,00	934 000	552 091,25	381 908,75	934 000,00	0,00	831 125,55	1 765 125,55	1 199 528,82	565 596,73
	23.01.01.2. Valtioneuvoston yhteinen toiminta ja hankkeet (EK) (varattu)	-	570 000,00	934 000	552 091,25	381 908,75	934 000,00	0,00	831 125,55	1 765 125,55	1 199 528,82	565 596,73
23.01.03.	Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot	Siirto- määräraha 2 v.	225 392,94	170 000	170 000,00	-	170 000,00	0,00	-	170 000,00	170 000,00	-
	23.01.03.1. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaus- ja muut menot	-	225 392,94	170 000	170 000,00	-	170 000,00	0,00	-	170 000,00	170 000,00	-
23.01.25.	Terveet tilat 2028	Siirto- määräraha 3 v.	-	-	-	-	-	-	168 730,30	168 730,30	156 645,00	-
	23.01.25.1. Terveet tilat 2028 (KPY)	-	-	-	-	-	-	-	168 730,30	168 730,30	156 645,00	-
23.01.29.	Arvonlisäveromenot	Arvio- määräraha	21 230,15	13 625	13 625,42	-	13 625,42	0,00	-	-	-	-
24.	ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA	-	-	-	-	-	-	-	110 000,00	110 000,00	-	110 000,00
24.90.20.	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö	Siirto- määräraha 3 v.	-	-	-	-	-	-	110 000,00	110 000,00	-	110 000,00
26.	SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	-	511 283,27	499 339	287 151,51	212 187,51	499 339,02	0,00	130 346,86	616 346,86	355 286,13	212 187,51
26.01.23.	EU:n pelastuspalvelumekanismi lääkinnällisten materiaalien CBRN-varastointi	Siirto- määräraha 2 v.	206 000,00	236 000	177 590,07	58 409,93	236 000,00	0,00	65 340,67	301 340,67	240 966,85	58 409,93

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Määrä- rahalaji	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2025 määrärahojen		Tilinpäätös 2025	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
					käyttö vuonna 2025	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2025	Käyttö vuonna 2025 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26.01.27.	EU:n pelastuspalvelumekanismi CBRN-varastointi	Siirto- määräraha 2 v.	294 000,00	250 000	96 222,42	153 777,58	250 000,00	0,00	65 006,19	315 006,19	114 319,28	153 777,58
26.01.29.	Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	Arvio- määräraha	11 283,27	13 339	13 339,02	-	13 339,02	0,00	-	-	-	-
28.	VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	-	621 110,29	1 138	1 137,94	-	1 137,94	0,00	37 316,49	37 316,49	4 462,50	32 853,99
28.01.29.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	Arvio- määräraha	121 110,29	1 138	1 137,94	-	1 137,94	0,00	-	-	-	-
28.70.05.	Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus	Siirto- määräraha 3 v.	500 000,00	-	-	-	-	-	37 316,49	37 316,49	4 462,50	32 853,99
	28.70.05.1. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus	-	500 000,00	-	-	-	-	-	37 316,49	37 316,49	4 462,50	32 853,99
29.	OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	-	225 000,00	3 760 000	1 234 190,47	2 525 809,53	3 760 000,00	0,00	167 337,96	3 927 337,96	1 370 873,54	2 525 809,53
29.90.51.	Liikunnallisen elämäntavan ja liikuntaolosuhteiden edistäminen	Siirto- määräraha 2 v.	225 000,00	3 760 000	1 234 190,47	2 525 809,53	3 760 000,00	0,00	167 337,96	3 927 337,96	1 370 873,54	2 525 809,53
	29.90.51.5. Liikunnallisen elämäntavan edistäminen (KPY)	-	225 000,00	3 760 000	1 234 190,47	2 525 809,53	3 760 000,00	0,00	167 337,96	3 927 337,96	1 370 873,54	2 525 809,53
	29.90.51.5.4. Suomi liikkeelle -ohjelma (EK) (enintään)	-	225 000,00	3 760 000	1 234 190,47	2 525 809,53	3 760 000,00	0,00	167 337,96	3 927 337,96	1 370 873,54	2 525 809,53

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Määrä- rahalaji	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2025 määrärahojen		Tilinpäätös 2025	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
					käyttö vuonna 2025	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2025	Käyttö vuonna 2025 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
32.	TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	-	1 010 909,72	-	-	-	-	-	-	-	-	-
32.30.64.	EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin	Arvio- määräraha	1 010 909,72	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	32.30.64.09. ESR 2014-2020 (KPY)	-	1 010 909,72	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33.	SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	-	15 405 358 445,77	14 941 477 605	14 102 306 691,24	492 967 954,47	14 595 274 645,71	346 202 959,08	398 830 335,03	1 348 651 236,87	753 782 024,86	536 911 448,79
33.01.01.	Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot	Siirto- määräraha 2 v.	40 527 000,00	40 454 000	26 487 229,10	13 966 770,90	40 454 000,00	0,00	14 163 013,93	54 617 013,93	40 650 243,03	13 966 770,90
	33.01.01.01. STM toimintamenot (KPY)	-	40 027 000,00	40 454 000	26 487 229,10	13 966 770,90	40 454 000,00	0,00	14 008 590,31	54 462 590,31	40 495 819,41	13 966 770,90
	33.01.01.02. Lapsistrategia (EK) (enintään)	-	500 000,00	-	-	-	-	-	154 423,62	154 423,62	154 423,62	0,00

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Määrä- rahalaji	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2025 määrärahojen		Tilinpäätös 2025	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
					käyttö vuonna 2025	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2025	Käyttö vuonna 2025 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.01.25.	Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallinen tiedonhallinta	Siirto- määräraha 3 v.	34 270 000,00	26 050 000	12 473 842,07	13 576 157,93	26 050 000,00	0,00	20 638 137,84	46 688 137,84	31 897 811,47	14 786 668,41
	33.01.25.01. Kansalliset sähköiset asiakastietojärjestelmät sekä sote-tiedonhallinnan suunnittelu ja ohjaus	-	22 970 000,00	15 050 000	10 468 025,68	4 581 974,32	15 050 000,00	0,00	7 320 928,77	22 370 928,77	17 788 954,45	4 581 974,32
	33.01.25.02. DigiFinland Oy kehittämishankkeet	-	-	-	-	-	-	-	578 279,09	578 279,09	574 621,13	0,00
	33.01.25.03. Digitaalinen sosiaali- ja terveydenhuolto -ohjelma	-	4 000 000,00	4 000 000	180 763,78	3 819 236,22	4 000 000,00	0,00	3 289 829,52	7 289 829,52	2 681 159,06	4 608 670,46
	33.01.25.04. Vaikuttavuustiedon tietotuotanto	-	2 500 000,00	2 500 000	-	2 500 000,00	2 500 000,00	0,00	1 909 549,41	4 409 549,41	1 488 473,17	2 921 076,24
	33.01.25.05. Korkean varautumisen viestintä- ja tietojärjestelmät	-	1 800 000,00	1 500 000	765 289,35	734 710,65	1 500 000,00	0,00	483 257,61	1 983 257,61	1 248 546,96	734 710,65
	33.01.25.06. Kriittisten palveluiden toimintavarmuuden parantaminen Kanta-palveluissa	-	3 000 000,00	3 000 000	1 059 763,26	1 940 236,74	3 000 000,00	0,00	3 227 626,68	6 227 626,68	4 287 389,94	1 940 236,74
	33.01.25.07. Tietojohtamisen kehittäminen	-	-	-	-	-	-	-	2 571 755,29	2 571 755,29	2 571 755,29	0,00
	33.01.25.08. Chat-palvelujen vaikuttavuus -projekti	-	-	-	-	-	-	-	1 256 911,47	1 256 911,47	1 256 911,47	0,00
33.01.29.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan arvonnlisäveromenot	Arvio- määräraha	1 607 607,98	2 133 703	2 133 702,95	-	2 133 702,95	0,00	-	-	-	-
33.01.66.	Kansainväliset jäsenmaksut ja maksuosuudet	Siirto- määräraha 2 v.	5 969 000,00	5 879 000	5 736 228,44	142 771,56	5 879 000,00	0,00	301 449,23	6 180 449,23	6 037 677,67	142 771,56
33.02.07.	Työsuojelun aluehallintoviranomaisten toimintamenot	Siirto- määräraha 2 v.	-	2 474 439	-	2 474 438,84	2 474 438,84	0,00	-	2 474 438,84	-	2 474 438,84

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Määrä- rahalaji	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2025 määrärahojen		Tilinpäätös 2025	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
					käyttö vuonna 2025	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2025	Käyttö vuonna 2025 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.02.09.	Lääkeasioiden tiekartan toimeenpano	Siirto- määräraha 3 v.	5 400 000,00	-	-	-	-	-	3 189 445,39	3 189 445,39	695 686,34	2 493 759,05
33.03.25.	Terveys- ja hyvinvointialan kasvuohjelma	Siirto- määräraha 3 v.	5 000 000,00	5 000 000	602 310,94	4 397 689,06	5 000 000,00	0,00	3 935 417,26	8 935 417,26	1 778 570,00	7 156 847,26
33.03.31.	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	Siirto- määräraha 3 v.	2 000 000,00	3 500 000	2 846 563,19	653 436,81	3 500 000,00	0,00	1 964 719,47	5 464 719,47	4 656 534,77	808 184,70
33.03.50.	Valtionosuus Työterveyslaitoksen toimintaan	Siirto- määräraha 2 v.	24 418 000,00	23 556 000	23 556 000,00	-	23 556 000,00	0,00	-	23 556 000,00	23 556 000,00	0,00
	33.03.50.01. Työterveyslaitoksen menot	-	24 068 000,00	23 206 000	23 206 000,00	-	23 206 000,00	0,00	-	23 206 000,00	23 206 000,00	0,00
	33.03.50.02. Työterveyshuollon koulutus ja työterveyshenkilöstön kehittäminen (EK) (enintään)	-	350 000,00	350 000	350 000,00	-	350 000,00	0,00	-	350 000,00	350 000,00	0,00
33.03.63.	Eräät erityishankkeet	Siirto- määräraha 3 v.	8 337 000,00	7 472 000	2 532 431,51	4 939 568,49	7 472 000,00	0,00	4 099 039,28	11 571 039,28	4 247 109,83	7 247 101,56
33.10.50.	Perhe-etuudet	Arvio- määräraha	1 613 771 457,27	1 626 400 000	1 594 781 777,83	-	1 594 781 777,83	31 618 222,17	-	-	-	-
33.10.53.	Sotilasavustus	Arvio- määräraha	21 700 000,00	23 000 000	22 996 632,65	-	22 996 632,65	3 367,35	-	-	-	-
33.10.54.	Asumistuki	Arvio- määräraha	1 696 100 000,00	1 331 300 000	1 212 431 733,35	-	1 212 431 733,35	118 868 266,65	-	-	-	-
33.10.56.	Vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelut	Arvio- määräraha	57 985 826,41	64 900 000	60 027 755,82	-	60 027 755,82	4 872 244,18	-	-	-	-
33.10.57.	Perustoimeentulotuki	Arvio- määräraha	789 805 000,00	1 088 220 000	1 045 700 000,00	-	1 045 700 000,00	42 520 000,00	-	-	-	-

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Määrä- rahalaji	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2025 määrärahojen		Tilinpäätös 2025	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
					käyttö vuonna 2025	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2025	Käyttö vuonna 2025 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.10.60.	Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut	Siirto- määräraha 2 v.	520 050 000,00	495 900 000	243 914 533,78	251 985 466,22	495 900 000,00	0,00	216 765 466,22	712 665 466,22	460 680 000,00	251 985 466,22
	33.10.60.01. Sosiaaliturvarahastojen toimintakulut	-	-	481 800 000	237 434 533,78	244 365 466,22	481 800 000,00	0,00	-	481 800 000,00	237 434 533,78	244 365 466,22
	33.10.60.02. Eepos-ohjelma	-	-	14 100 000	6 480 000,00	7 620 000,00	14 100 000,00	0,00	-	14 100 000,00	6 480 000,00	7 620 000,00
33.20.50.	Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta	Arvio- määräraha	759 440 829,32	622 800 000	597 800 000,00	-	597 800 000,00	25 000 000,00	-	-	-	-
	33.20.50.03. Valtionosuus ansiopäivärahasta	-	759 440 829,32	-	0,00	-	0,00	0,00	-	-	-	-
33.20.52.	Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta	Arvio- määräraha	1 270 900 000,00	1 366 000 000	1 309 600 000,00	-	1 309 600 000,00	56 400 000,00	-	-	-	-
	33.20.52.03. Työmarkkinatuki ja peruspäiväraha	-	1 270 900 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33.20.55.	Valtionosuudet Työllisyysrahastolle	Arvio- määräraha	5 126 166,44	2 485 000	2 482 085,95	-	2 482 085,95	2 914,05	-	-	-	-
33.30.50.	Korvaukset rajat ylittävästä terveydenhuollosta	Arvio- määräraha	368 457,55	2 000 000	43 668,65	-	43 668,65	1 956 331,35	-	-	-	-
33.30.60.	Valtion osuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista	Arvio- määräraha	2 206 019 385,91	1 864 380 000	1 842 464 210,93	-	1 842 464 210,93	21 915 789,07	-	-	-	-
33.40.50.	Valtion osuus merimieseläkekassan menoista	Arvio- määräraha	65 897 000,00	68 000 000	65 819 508,62	-	65 819 508,62	2 180 491,38	-	-	-	-

Päälukon, momentin ja tilijaoittelun numero ja nimi	Määrä- rahallaji	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2025 määrärahojen		Tilinpäätös 2025	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2025	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2025	Käyttö vuonna 2025 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.40.51.	Valtion osuus maatalousyrittäjän eläkelaista johtuvista menoista	Arvio- määräraha	835 678 300,84	842 000 000	841 400 000,00	-	841 400 000,00	600 000,00	-	-	-
	33.40.51.01. Maatalousyrittäjän eläkelaista johtuvat menot	-	-	840 000 000	839 400 000,00	-	839 400 000,00	600 000,00	-	-	-
	33.40.51.02. Varhaisen tuen palvelut (EK) (enintään)	-	-	2 000 000	2 000 000,00	-	2 000 000,00	0,00	-	-	-
33.40.52.	Valtion osuus yrittäjän eläkelaista johtuvista menoista	Arvio- määräraha	535 053 699,00	601 600 000	598 900 997,00	-	598 900 997,00	2 699 003,00	-	-	-
33.40.53.	Valtion korvaus lapsen hoidon ja opiskelun ajalta kertyvästä eläkkeestä	Arvio- määräraha	24 096 732,95	28 600 000	27 969 078,03	-	27 969 078,03	630 921,97	-	-	-
33.40.54.	Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista	Arvio- määräraha	13 390 000,01	14 000 000	11 328 335,24	-	11 328 335,24	2 671 664,76	-	-	-
33.40.60.	Valtion osuus kansaneläkelaista ja eräistä muista laeista johtuvista menoista	Arvio- määräraha	4 058 200 531,24	4 015 100 000	3 987 193 694,11	-	3 987 193 694,11	27 906 305,89	-	-	-
33.50.50.	Rintamalisät	Arvio- määräraha	4 252 774,14	3 500 000	3 266 109,63	-	3 266 109,63	233 890,37	-	-	-
33.60.30.	Valtion korvaus terveydenhuollon ja sosiaalihuollon valtakunnallisen valmiuden kustannuksiin	Siirto- määräraha 3 v.	350 000,00	6 650 000	6 639 680,00	10 320,00	6 650 000,00	0,00	-	6 650 000,00	6 611 234,57
	33.60.30.01. Valtion korvaus terveydenhuollon ja sosiaalihuollon valtakunnallisen valmiuden kustannuksiin	-	-	-	-	-	-	-	-	-26 609,46	0,00

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Määrä- rahalaji	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2025 määrärahojen		Tilinpäätös 2025	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
					käyttö vuonna 2025	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2025	Käyttö vuonna 2025 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.60.31.	Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittäminen	Siirto- määräraha 3 v.	6 242 000,00	6 395 000	6 205 663,17	189 336,83	6 395 000,00	0,00	3 118 347,80	9 513 347,80	8 275 798,88	544 934,42
	33.60.31.01. Lastenasiantalo- toimintamallien kehittäminen ja valtakunnallistaminen	-	1 990 000,00	1 990 000	1 950 663,17	39 336,83	1 990 000,00	0,00	618 347,80	2 608 347,80	1 828 478,20	87 255,10
	33.60.31.02. Hyvinvointialueen lakisääteisiä tehtäviä tukevat määräaikaiset tutkimus- ja kehittämishankkeet (EK) (enintään)	-	552 000,00	1 105 000	1 105 000,00	-	1 105 000,00	0,00	-	1 105 000,00	1 105 000,00	0,00
	33.60.31.03. Nuorten huumekuolemien ehkäisy	-	3 700 000,00	3 300 000	3 150 000,00	150 000,00	3 300 000,00	0,00	2 500 000,00	5 800 000,00	5 342 320,68	457 679,32
33.60.35.	Valtionosuus korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuoltoon	Siirto- määräraha 2 v.	68 712 000,00	72 732 000	64 078 674,00	8 653 326,00	72 732 000,00	0,00	5 701 687,84	78 433 687,84	69 780 361,84	8 653 326,00
	33.60.35.01. Valtion rahoitus korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuoltoon (EK) (enintään)	-	67 712 000,00	71 732 000	63 078 674,00	8 653 326,00	71 732 000,00	0,00	5 701 687,84	77 433 687,84	68 780 361,84	8 653 326,00
	33.60.35.02. Valtionavustus korkeakouluopiskelijoiden hyvinvoinnin tukemiseen (EK) (varattu)	-	1 000 000,00	1 000 000	1 000 000,00	-	1 000 000,00	0,00	-	1 000 000,00	1 000 000,00	0,00
33.60.36.	Valtionavustus sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaamiseksi	Kiinteä määräraha	2 100 000,00	2 100 000	2 100 000,00	-	2 100 000,00	0,00	-	-	-	-
	33.60.36.02. Valtionavustus Pohjanmaan hyvinvointialueelle (EK) (enintään)	-	1 100 000,00	1 100 000	1 100 000,00	-	1 100 000,00	0,00	-	-	-	-
	33.60.36.03. Valtionavustus Itä-Uudenmaan ja Länsi- Uudenmaan hyvinvointialueiden ruotsinkielisten palveluiden kehittämiseen (EK) (enintään)	-	1 000 000,00	1 000 000	1 000 000,00	-	1 000 000,00	0,00	-	-	-	-

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Määrä- rahalaji	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2025 määrärahojen		Tilinpäätös 2025	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
					käyttö vuonna 2025	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2025	Käyttö vuonna 2025 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.60.37.	Valtion korvaus hyvinvointialueille kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden henkilöiden kiireellisen sosiaalihuollon kustannuksiin	Arvio- määräraha	1 036 015,85	2 000 000	455 027,88	-	455 027,88	1 544 972,12	-	-	-	-
33.60.38.	Valtion korvaus Puolustusvoimien terveydenhuollon valmiuden ja varautumisen kustannuksiin	Siirto- määräraha 2 v.	-	104 300 000	3 000 000,00	101 300 000,00	104 300 000,00	0,00	-	104 300 000,00	3 000 000,00	101 300 000,00
33.60.39.	Palvelurakenteen kehittäminen	Siirto- määräraha 3 v.	300 000,00	2 800 000	2 140 152,03	659 847,97	2 800 000,00	0,00	300 000,00	3 100 000,00	2 268 074,70	831 925,30
	33.60.39.01. Itsemurhien ehkäisyohjelma (EK) (enintään)	-	-	300 000	140 152,03	159 847,97	300 000,00	0,00	-	300 000,00	140 152,03	159 847,97
	33.60.39.02. Lastensuojelun hybridimallin käynnistäminen (EK) (enintään)	-	-	500 000	-	500 000,00	500 000,00	0,00	-	500 000,00	-	500 000,00
	33.60.39.03. Matalankynnyksen mielenterveysapu ja -palvelu (EK) (enintään)	-	-	2 000 000	2 000 000,00	-	2 000 000,00	0,00	-	2 000 000,00	2 000 000,00	0,00
33.60.40.	Valtion rahoitus lääkäri- ja lääkintähelikopteroiminnan menoihin	Siirto- määräraha 2 v.	47 500 000,00	40 400 000	40 400 000,00	-	40 400 000,00	0,00	2 815 000,00	43 215 000,00	43 215 000,00	0,00

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Määrä- rahalaji	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2025 määrärahojen		Tilinpäätös 2025	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
					käyttö vuonna 2025	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2025	Käyttö vuonna 2025 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.60.61.	Elpymis- ja palautumissuunnitelman rahoitus sosiaali- ja terveydenhuoltoon	Siirto- määräraha 3 v.	146 367 000,00	85 528 463	383 076,44	85 145 386,56	85 528 463,00	0,00	105 981 768,30	191 510 231,30	21 802 367,69	113 481 766,72
	33.60.61.01. Edistetään hoitotakuun toteuttamista ja puretaan hoitovelkaa (RRF P4C111) (EK) (enintään)	-	79 500 000,00	34 670 360	1 366,75	34 668 993,25	34 670 360,00	0,00	56 184 343,84	90 854 703,84	1 651 778,23	54 317 222,23
	33.60.61.02. Edistetään hoitotakuun toteuttamista (palvelut jaennaltaehkäisy) (RRF P4C112) (EK) (enintään)	-	11 500 000,00	7 503 956	-	7 503 956,00	7 503 956,00	0,00	11 464 226,15	18 968 182,15	1 087 555,81	10 281 623,82
	33.60.61.03. Sosiaali- ja terveydenhuollon tietopohjan vahvistaminen (RRF P4C113) (EK) (enintään)	-	10 586 000,00	13 248 069	51 747,84	13 196 321,16	13 248 069,00	0,00	6 494 418,47	19 742 487,47	3 027 042,41	13 407 260,54
	33.60.61.04. Hoitotakuuta edistävät digitaaliset palvelut (RRF P4C114) (EK) (enintään)	-	25 600 000,00	29 476 078	327 367,04	29 148 710,96	29 476 078,00	0,00	18 399 723,98	47 875 801,98	8 927 091,02	29 148 710,96
	33.60.61.05. Työkykyohjelman ja IPS Sijoita ja valmenna- mallin toimenpiteiden laajentamiseen (RRF P3C111.2) (EK) (enintään)	-	3 981 000,00	25 000	2 594,81	22 405,19	25 000,00	0,00	1 645 019,15	1 670 019,15	412 149,73	1 231 362,48
	33.60.61.06. Mielenterveyden ja työkyvyn vahvistamiseen työelämässä (RRF P3C111.3) (EK) (enintään)	-	15 200 000,00	605 000	-	605 000,00	605 000,00	0,00	11 794 036,71	12 399 036,71	6 696 750,49	5 095 586,69
33.60.63.	Valtionavustus sosiaalialan osaamiskeskusten toimintaan	Kiinteä määräraha	2 450 000,00	1 450 000	1 450 000,00	-	1 450 000,00	0,00	-	-	-	-

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Määrä- rahalaji	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2025 määrärahojen		Tilinpäätös 2025	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
					käyttö vuonna 2025	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2025	Käyttö vuonna 2025 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.70.21.	Terveysvalvonta	Siirto- määräraha 2 v.	460 000,00	430 000	332 125,01	97 874,99	430 000,00	0,00	153 360,32	583 360,32	485 485,33	97 874,99
33.70.22.	Tartuntatautien valvonta	Siirto- määräraha 2 v.	460 000,00	460 000	421 500,00	38 500,00	460 000,00	0,00	-	460 000,00	418 308,48	38 500,00
33.70.50.	Terveyden edistäminen	Siirto- määräraha 3 v.	9 725 000,00	0	0,00	-	0,00	0,00	8 405 498,07	8 405 498,07	2 253 603,49	6 151 894,58
33.70.51.	Valtion korvaus työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin	Siirto- määräraha 3 v.	2 900 000,00	2 900 000	1 900 000,00	1 000 000,00	2 900 000,00	0,00	1 000 000,00	3 900 000,00	2 900 000,00	1 000 000,00
33.80.40.	Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin	Arvio- määräraha	110 493 660,86	115 600 000	111 021 425,23	-	111 021 425,23	4 578 574,77	-	-	-	-
	33.80.40.01. Korvaus lomituspalvelujen käyttökustannuksiin	-	110 329 044,86	115 180 000	110 601 425,23	-	110 601 425,23	4 578 574,77	-	-	-	-
	33.80.40.02. Oppisopimuskoulutuksen nettokustannusten korvaaminen (EK) (enintään)	-	164 616,00	420 000	420 000,00	-	420 000,00	0,00	-	-	-	-
33.80.41.	Valtion korvaus turkistuottajien lomituspalvelujen kustannuksiin	Siirto- määräraha 2 v.	1 700 000,00	1 300 000	119 554,45	1 180 445,55	1 300 000,00	0,00	1 441 368,00	2 741 368,00	632 157,45	1 180 445,55
33.80.42.	Valtion korvaus poronhoitajien sijaisavun kustannuksiin	Siirto- määräraha 2 v.	450 000,00	500 000	500 000,00	-	500 000,00	0,00	-	500 000,00	500 000,00	0,00

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Määrä- rahalaji	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2025 määrärahojen		Tilinpäätös 2025	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
					käyttö vuonna 2025	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2025	Käyttö vuonna 2025 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.80.50.	Valtion korvaus maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen hallintomenoihin	Siirto- määräraha 2 v.	15 160 000,00	15 140 000	12 583 383,24	2 556 616,76	15 140 000,00	0,00	4 856 616,08	19 996 616,08	17 439 999,32	2 556 616,76
	33.80.50.01. Korvaus lomituspalvelujen hallintomenoihin	-	15 046 000,00	15 046 000	12 489 383,24	2 556 616,76	15 046 000,00	0,00	4 856 616,08	19 902 616,08	17 345 999,32	2 556 616,76
	33.80.50.02. Harkinnanvarainen lisäkorvaus paikallisyksiköille(EK) (enintään)	-	94 000,00	94 000	94 000,00	-	94 000,00	0,00	-	94 000,00	94 000,00	0,00
	33.80.50.04. Turkistuottajien jaksamisen hanke	-	20 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
33.90.50.	Avustukset yhdistyksille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen	Arvio- määräraha	383 588 000,00	304 088 000	304 088 000,00	-	304 088 000,00	0,00	-	-	-	-
35.	YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	-	200 000,00	1 252	1 251,80	-	1 251,80	0,00	177 699,08	177 699,08	176 447,28	-
35.01.01.	Ympäristöministeriön toimintamenot	Siirto- määräraha 2 v.	200 000,00	-	-	-	-	-	177 699,08	177 699,08	176 447,28	0,00
	35.01.01.01. Yhteiset menot (KPY)	-	200 000,00	-	-	-	-	-	177 699,08	177 699,08	176 447,28	0,00
35.01.29.	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonnlisäveromenot	Arvio- määräraha	-	1 252	1 251,80	-	1 251,80	0,00	-	-	-	-
Määrärahatilit yhteensä		-	15 408 743 372,14	14 946 856 959	14 104 566 139,63	496 087 860,26	14 600 653 999,89	346 202 959,08	400 452 891,27	1 355 623 793,11	757 215 268,13	540 357 896,55

Sosiaali- ja terveysministeriön talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) ¹⁾								Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrärahatarve (1 000 €)					
Momentti (numero ja nimi), johon valtuus liittyy ²⁾	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö ³⁾	Vuoden 2025 valtuudet						Talous- arvio- menot 2025	Määrä- raha- tarve 2026	Määräraha- tarve 2027	Määrä- rahatarve 2028	Määräraha- tarve myöhemmin	Määrä- rahatarve yhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittu 2026 TA:ssa						
33.10.60. Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut	0	233 000	0	233 000	233 000	0	0	6 480	17 220	62 200	48 500	98 600	226 520
Aikaisempien vuosien valtuudet	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Vuonna 2025 käytettävissä olleet valtuudet	-	233 000	-	233 000	233 000	-	-	6 480	17 220	62 200	48 500	98 600	226 520
Yhteensä	0	233 000	0	233 000	233 000	0	0	6 480	17 220	62 200	48 500	98 600	226 520
Aikaisempien vuosien valtuudet	0	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	0	0
Vuonna 2025 käytettävissä olleet valtuudet	-	233 000	0	233 000	233 000	0	0	6 480	17 220	62 200	48 500	98 600	226 520

1) Valtuuden ja sen käytön määräksi merkitään tehdyn tilauksen sopimushinta tai sitoumuksen määrä silloin, kun valtuus on rajattu alun perin muulla tavalla, mutta valtuuden käytön johdosta annetaan euromääräinen sitoumus. Korkotuetun lainakannan enimmäismääränä määritellyt korkotukivaltuudet ja muut vastaavat valtuudet eritellään lisäksi omilla riveillään.

2) Myös pääluokan tai luvun päätösosassa myönnetty valtuudet sisällytetään taulukkoon. Tällöin luvun tai momentin numerotunnukseksi merkitään "00".

3) Esitetään yhteismäärä niistä aikaisempina varainhoitovuosina käytetyistä valtuuksista, joista varainhoitovuotena on aiheutunut menoja tai joista aiheutuu menoja tulevana varainhoitovuosina.

12 Tuotto- ja kululaskelma

Sosiaali- ja terveysministeriön tuotto- ja kululaskelma	1.1.2025–31.12.2025	1.1.2024–31.12.2024	Muutos-%
TOIMINNAN TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot	3 208 308,26	2 673 265,52	20,0 %
Muut toiminnan tuotot	3 981 905,00	4 362 517,21	-8,7 %
TOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	7 190 213,26	7 035 782,73	2,2 %
TOIMINNAN KULUT			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	99 729,48	132 255,11	-24,6 %
Henkilöstökulut	40 550 478,90	37 447 656,35	8,3 %
Vuokrat	142 393,90	188 581,84	-24,5 %
Palvelujen ostot	69 229 204,66	76 039 201,35	-9,0 %
Muut kulut	5 033 069,06	4 834 882,74	4,1 %
Poistot	248 812,26	248 812,26	0,0 %
TOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	-115 303 688,26	-118 891 389,65	-3,0 %
JÄÄMÄ I	-108 113 475,00	-111 855 606,92	-3,3 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			
Rahoitustuotot	57 126 006,14	40 212 952,94	42,1 %
Rahoituskulut	-41,25	-17,62	134,1 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	57 125 964,89	40 212 935,32	42,1 %
JÄÄMÄ II	-50 987 510,11	-71 642 671,60	-28,8 %

Sosiaali- ja terveysministeriön tuotto- ja kululaskelma	1.1.2025–31.12.2025	1.1.2024–31.12.2024	Muutos-%
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT			
Kulut			
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle pl. hyvinvointialuehallinto	-14 319,45	146 436,74	-109,8 %
Siirtotalouden kulut hyvinvointialuehallinnolle	17 076 583,81	-4 864 965,30	-451,0 %
Siirtotalouden kulut sosiaaliturvarahastoille	13 758 849 380,41	14 477 764 130,00	-5,0 %
Siirtotalouden kulut yrityksille	-25 338,76	573 431,00	-104,4 %
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	309 747 367,24	381 169 762,50	-18,7 %
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	2 833 232,50	2 853 494,55	-0,7 %
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	70 660 983,34	73 681 156,30	-4,1 %
Kulut yhteensä	-14 159 127 889,09	-14 931 323 445,79	-5,2 %
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT YHTEENSÄ	-14 159 127 889,09	-14 931 323 445,79	-5,2 %
JÄÄMÄ III	-14 210 115 399,20	-15 002 966 117,39	-5,3 %
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA			
Verot ja veronluonteiset maksut	25 788 000,00	78 255 522,52	-67,0 %
Perityt arvonlisäverot	563,07	70,54	698,2 %
Suoritetut arvonlisäverot	-2 987 591,24	-3 310 695,30	-9,8 %
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA YHTEENSÄ	22 800 971,83	74 944 897,76	-69,6 %
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	<u>-14 187 314 427,37</u>	<u>-14 928 021 219,63</u>	<u>-5,0 %</u>

13 Tase

Sosiaali- ja terveysministeriön tase	31.12.2025	31.12.2024	Muutos-%
VASTAAVAA			
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET			
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET			
Muut pitkävaikutteiset menot	535 421,91	784 234,17	-31,7 %
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	535 421,91	784 234,17	-31,7 %
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET			
Käyttöomaisuusarvopaperit	24 464 510,00	24 464 510,00	0,0 %
Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	18 499 964,76	18 499 964,76	0,0 %
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ	42 964 474,76	42 964 474,76	0,0 %
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ	43 499 896,67	43 748 708,93	-0,6 %
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS			
LYHYTAIKAISET SAAMISET			
Myyntisaamiset	568 854,72	406 714,74	39,9 %
Siirtosaamiset	64 181,64	110 021,22	-41,7 %
Muut lyhytaikaiset saamiset	2 819 056,04	2 960 723,06	-4,8 %
Ennakkomaksut	681 092 148,31	758 898 279,83	-10,3 %
LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	684 544 240,71	762 375 738,85	-10,2 %
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT			
Maksuliiketil	-249,99	-257,43	-2,9 %
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT YHTEENSÄ	-249,99	-257,43	-2,9 %
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ	684 543 990,72	762 375 481,42	-10,2 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>728 043 887,39</u>	<u>806 124 190,35</u>	<u>-9,7 %</u>

Sosiaali- ja terveysministeriön tase	31.12.2025	31.12.2024	Muutos-%
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Valtion pääoma 1.1.1998	-296 297 206,17	-296 297 206,17	0,0 %
Edellisten tilikausien pääoman muutos	888 040 859,74	575 742 660,95	54,2 %
Pääoman siirrot	14 177 010 559,09	15 240 319 418,42	-7,0 %
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	-14 187 314 427,37	-14 928 021 219,63	-5,0 %
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	581 439 785,29	591 743 653,57	-1,7 %
VIERAS PÄÄOMA			
PITKÄAIKAINEN			
Muut pitkäaikaiset velat	38 640 627,39	0,00	-
PITKÄAIKAINEN YHTEENSÄ	38 640 627,39	0,00	-
LYHYTAIKAINEN			
Saadut ennakot	31 329 186,16	57 064 465,04	-45,1 %
Ostovelat	27 434 935,00	22 638 335,18	21,2 %
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	957 567,99	831 286,54	15,2 %
Edelleen tilittävät erät	788 695,52	725 265,66	8,7 %
Siirtovelat	7 916 240,78	14 427 219,25	-45,1 %
Muut lyhytaikaiset velat	39 536 849,26	118 693 965,11	-66,7 %
LYHYTAIKAINEN YHTEENSÄ	107 963 474,71	214 380 536,78	-49,6 %
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	146 604 102,10	214 380 536,78	-31,6 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>728 043 887,39</u>	<u>806 124 190,35</u>	<u>-9,7 %</u>

14 Liitteet

Liite 1 Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Momentin 33.01.01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot perusteluja täydennettiin siten, että määrärahaa voidaan käyttää lapsistrategian arvioinnista ja seurannasta sekä hallituskausittain laadittavan toimeenpanosuunnitelman koordinoinnista ja johtamisesta aiheutuvien kustannusten rahoittamiseen.

Momentilta 33.01.06. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankiterveydenhuollon yksikön toimintamenoista saa korvata pitkäaikaishankkeiden vapauttamismenettelystä annetun lain (781/2005) 1 §:n mukaisten elinkautisvangeille tehtävien riskiarvioiden kustannuksia.

Momentin 33.01.25. Sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallinen tiedonhallinta perusteluja muutettiin niin, että määrärahaa saa käyttää sosiaali- ja terveysministeriön hankintoihin DigiFinland Oy:ltä, joilla toteutetaan julkisten palvelutarjoajien sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnan kehittämis- ja ylläpito-hankkeita.

Momentti 33.02.09. Lääkeasioiden tiekartan toimeenpano on poistettu vuonna 2025. Momentin perusteluja muutettiin niin, että vuodelta 2023 siirtynyt määrärahaa saa käyttää enintään kahdeksaa henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön, myös virkaan nimettyjen, palkkaamiseen vuodessa toimenpideohjelman ohjaus- ja asiantuntijatehtäviin.

Momentin 33.03.25. nimike on muutettu muotoon Terveys- ja hyvinvointialan kasvuohjelma.

Momentin 33.10.60. Kansaneläkelaitoksen sosiaaliturvarahastojen toimintakulut perusteluja täydennettiin siten, että vuonna 2025 saa tehdä sopimuksia ja antaa sitoumuksia Kelan järjestelmäkokonaisuudistuksen (Eepos-ohjelma) hankkeiden rahoituksesta siten, että niistä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2025–2035 enintään 233 miljoonaa euroa.

Momentin 33.20.50. Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta perusteluista poistettiin määrärahan käyttö työllisyyden edistämisen kuntakokeiluihin osallistuvien kuntien tekemiin palkkatuki- ja starttirahapäätösten maksamiseen sekä valtiolle työllistämisen, työnantajalle maksettavan palkkatuen ja yrittäjäksi ryhtyvälle maksettavan starttirahan työttömyyspäivärahan valtionosuutta vastaavan osuuden maksamiseen.

Momentin 33.20.52. Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta perusteluista poistettiin määrärahan käyttö työllisyyden edistämisen kuntakokeiluihin osallistuvien kuntien tekemiin palkkatuki- ja starttirahapäätösten maksamiseen sekä valtiolle työllistämisen, työnantajalle maksettavan palkkatuen ja yrittäjäksi ryhtyvälle maksettavan starttirahan peruspäivärahan ja työmarkkinatuen valtionosuutta vastaavan osuuden maksamiseen.

Momentin 33.30.60. Valtionosuus sairausvakuutuslaista johtuvista menoista perusteluja täydennettiin siten, että määrärahaa saa käyttää myös lääkkeiden vuosiomavastuun osittamiseen.

Momentin 33.40.51. Valtion osuus maatalousyrittäjän eläkelaista johtuvista menoista perusteluja täydennettiin siten, että määrärahaa saa käyttää myös maatalousyrittäjien varhaisen tuen palvelujen tuotannon kustannuksiin.

Momentin 33.60.30. Valtion korvaus terveydenhuollon ja sosiaalihuollon valtakunnallisen valmiuden kustannuksiin perusteluja täydennettiin siten, että määrärahaa saa käyttää Suomen Punaisen Ristin Veripalvelulle maksettaviin valtionavustuksiin kansallisen verihuollon varautumisen tason nostamiseksi.

Momentin 33.60.31. perusteluja täydennettiin siten, että määrärahaa saa käyttää nuorten huumekuolemien ehkäisyyn liittyvien valtionavustusten maksamiseen. Lisäksi momentin perusteluja täydennettiin siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 1 105 000 euroa valtionavustuksina HUS-yhtymän, Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja Pirkanmaan hyvinvointialueen lakisääteisiä tehtäviä tukeviin määräaikaisiin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin. Lisäksi momentin perusteluja muutettiin niin, että määrärahaa saa käyttää enintään kolmeatoista ja puolta henkilötyövuotta vuosittain vastaavan henkilöstön, myös virkaan nimitettyjen virkamiesten palkkausmenoihin, lastenasiainalojen perustamiseen, nuorten huumekuolemien ehkäisyyn ja edellä mainittujen toimien kehittämiseen, ohjaukseen, tukeen ja viestinnän sekä palkkauksesta aiheutuvien muiden menojen maksamiseen.

Momentin 33.60.34. perusteluja muutettiin siten, että momentilta ei enää voi korvata pitkäaikaisvankien vapauttamismenettelystä annetun lain (781/2005) 1 §:n mukaisten elinkautisvangeille tehtävien riskiarvioiden kustannuksia.

Momentti 33.60.38. Valtion korvaus Puolustusvoimien terveydenhuollon valmiuden ja varautumisen kustannuksiin lisättiin talousarvioon.

Momentin 33.60.39. Palvelurakenteen kehittäminen perusteluja muutettiin siten, että määrärahaa saa käyttää lastensuojelun hybridimallin käynnistämiseen sekä matalan kynnyksen mielenterveysavun- ja palvelujen saatavuuden lisäämiseen.

Momentin 33.60.40. perusteluista poistettiin määrärahan käyttöoikeus Kouvolan, Oulun ja Pirkkalan tukikohtien rakentamiskustannuksiin. Aiempien vuosien määrarahasta myönnettyjen valtionavustusten käyttämättä olevaa määrää ei myöskään saa käyttää Kouvolan, Oulun ja Pirkkalan tukikohtien rakentamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Momentti 33.70.54. Valtionavustukset ruoka-aputoiminnan tukeen lisättiin talousarvioon.

Momentin 33.80.40. Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin perusteluja täydennettiin siten, että määrärahaa saa käyttää myös uusien maatalouslomittajien perehdyttämiseen.

Momentin 33.80.50. Valtion korvaus maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen hallintomenoihin perusteluista poistettiin määrärahan käyttö maatalousyrittäjien työssä jaksamista tukevaan hankkeeseen.

Valuuttakurssit muutettaessa ulkomaanrahan määräisiä saamisia ja velkoja Suomen rahaksi

Sosiaali- ja terveysministeriö kuuluu Valtiokonttorin keskitettyjen valuuttatilien käyttäjiin ja järjestelmään kuuluvien valuuttojen maksut maksetaan Valtiokonttorin pankkitileiltä ja näihin valuuttoihin liittyvät kurssierot kirjautuvat Valtiokonttorille.

Kirjanpitoyksiköllä oli siirtovelkana ulkomaan valuutan määräisiä eriä, joita Euroopan keskuspankki ei noteeraa, seuraavasti:

UAH (Ukrainan hryvnia) 96 853,00: kurssi 49,947 31.12.2025

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet eivät ole olennaisilta osin muuttuneet eivätkä vaikuta tilikauden tuotto- ja kulujäämään eivätkä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen.

Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden oikaisut, jotka eivät ole merkitykseltään vähäisiä

Ei esitettävää tietoa

Tilinpäätöstietojen vertailtavuus edelliseen vuoteen

Valtiovarainministeriön uusi määräys kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen kaavoista ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista annettiin joulukuussa 2025. Määräyksessä kirjanpitoyksikön tuotto- ja kululaskelman kaavasta poistettiin satunnaisia tuottoja ja kuluja koskevat erittelyt, jolla oli vaikutusta STM:n tuotto- ja kululaskelmaan. Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin kirjatut tuotot ja kulut kohdistetaan sisältönsä mukaisesti ensimmäisen kerran kirjanpitoyksikön varainhoitovuodelta 2025 laadittavassa tilinpäätöksessä. Taseen osalta aiemmin erillisinä riveinä Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat -ryhmässä esitetyt kirjanpitoyksikön tulotilit ja kirjanpitoyksikön menotilit on yhdistetty yhdeksi riviksi, jonka nimi on maksuliiketililit. STM on muuttanut tiedot myös vertailuvuoden 2024 osalta vastaamaan raportointivuotta. VM määräyksen mukaisesti, laatimisvelvoitteen laajennuttua, STM esittää nyt tietoja myös liitteillä 6 ja 7. Liitteen 12 osalta on tietojen esittämistapaan tullut muutoksia vuoden 2025 tilinpäätökseen.

Valtion liikekirjanpidon tilikarttaan tuli muutoksia vuoden 2025 alussa. STM:n osalta merkittävä muutos oli kirjauskäytännön muutos lyhyt- ja pitkäaikaisten velkojen osalta. Tilille 26270 Siirtotalouden vastikkeettomiin kuluihin liittyvät velat (T) kirjattiin aiemmin vaikutusajaltaan useamman vuoden kestäviä eriä, vaikka tili kuuluu lyhytaikaisiin velkoihin. Vuoden 2025 alussa on perustettu valtion liikekirjanpidon tilikarttaan uusi muita pitkäaikaisia velkoja vastaava tili: 24991 Muut pitkäaikaiset velat (T). Ensimmäisen kerran kirjanpitoyksikön varainhoitovuodelta 2025 laadittavassa tilinpäätöksessä myöntöpäätösperusteella kirjatut avustukset on vuodenvaihteessa jaettu lyhyt- ja pitkäaikaisiin velkoihin. Pitkäaikaisiin velkoihin on siirretty avustukset, joiden käyttöaika eräännyy myöhemmin kuin 31.12.2026. STM:n osalta lyhytaikaisista veloista on siirretty pitkäaikaisiin 38,6 miljoonaa euroa. Muutoksella on vaikutusta taseen vastattavaa puolen pitkä- ja lyhytaikaiseen vie-raaseen pääomaan sekä tilinpäätöksen liite 11 täytyy nyt esittää.

Selvitys tilinpäätösvuoden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista

Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestintä kootaan valtioneuvoston kansliaan, jonne viestinnän virkamiehet siirtyvät virkoineen ja palvelussuhteen ehtoineen. Uuden valtioneuvoston viestintäosaston on määrä aloittaa toimintansa 1.7.2026. Ministeriön toimintamenoista on siirretty vuoden 2026 talousarviossa viestinnän osuus 1.7.2026 alkaen valtioneuvoston kanslian toimintamenoihin.

Liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Brutto/ Netto	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2025 määrärahojen		Tilinpäätös 2025	Vertailu Talousarvio – Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2025	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2025	Käyttö vuonna 2025 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23.01.01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (Siirtomääräraha 3 v)	Bruttomenot	570 000,00	-	552 091,25	-	934 000,00	-	-	-	1 199 528,82	-
	Bruttotulot	0,00	-	0,00	-	0,00	-	-	-	0,00	-
	Nettomenot	570 000,00	934 000	552 091,25	381 908,75	934 000,00	0,00	831 125,55	1 765 125,55	1 199 528,82	565 596,73
33.01.01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	47 521 771,94	47 554 000	33 646 312,07	-	47 613 082,97	-	-	-	47 824 472,00	-
	Bruttotulot	6 994 771,94	7 100 000	7 159 082,97	-	7 159 082,97	-	-	-	7 174 228,97	-
	Nettomenot	40 527 000,00	40 454 000	26 487 229,10	13 966 770,90	40 454 000,00	0,00	14 163 013,93	54 617 013,93	40 650 243,03	13 966 770,90
33.02.07. Työsuoje- lun aluehallintoviran- omaisten toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	-	-	0,00	-	2 474 438,84	-	-	-	0,00	-
	Bruttotulot	-	-	0,00	-	0,00	-	-	-	0,00	-
	Nettomenot	-	2 474 439	0,00	2 474 438,84	2 474 438,84	0,00	-	2 474 438,84	0,00	2 474 438,84
33.20.52. Valtionosuus työttömyysetuuk- sien perusturvasta (Arviomääräraha)	Bruttomenot	1 270 900 000,00	1 366 000 000	1 309 600 000,00	-	1 309 600 000,00	-	-	-	-	-
	Bruttotulot	0,00	0	0,00	-	0,00	-	-	-	-	-
	Nettomenot	1 270 900 000,00	1 366 000 000	1 309 600 000,00	-	1 309 600 000,00	56 400 000,00	-	-	-	-
35.01.01. Ympäristöministeriön toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	200 000,00	-	-	-	-	-	-	-	176 447,28	-
	Bruttotulot	0,00	-	-	-	-	-	-	-	0,00	-
	Nettomenot	200 000,00	-	-	-	-	-	177 699,08	177 699,08	176 447,28	0,00

Liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Sosiaali- ja terveysministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 3.

Liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
23. Valtioneuvoston kanslia	-	12 085,30
Vuosi 2023	-	12 085,30
23.01.25.1. Terveet tilat 2028	12 085,30	-
26. Sisäministeriön hallinnonala	-	48 873,22
Vuosi 2024	-	48 873,22
26.01.23. EU:n pelastuspalvelumekanismi lääkinnällisten materiaalien CBRN-varastointi	1 963,89	-
26.01.27. EU:n pelastuspalvelumekanismi CBRN-varastointi	46 909,33	-
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	-	30 654,89
Vuosi 2024	-	30 654,89
29.90.51.5.4. Suomi liikkeelle -ohjelma	30 654,89	-
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	-	57 957 763,22
Vuosi 2023	-	57 025 806,70
33.01.25.02. DigiFinland Oy kehittämishankkeet	3 657,96	-
33.03.63. Eräät erityishankkeet	76 827,89	-
33.60.30.01. Valtion korvaus terveydenhuollon ja sosiaalihuollon valtakunnallisen valmiuden kustannuksiin	26 609,46	-
33.60.31.01. Lastenasiantalo- toimintamallien kehittäminen ja valtakunnallistaminen	692 614,50	-
33.60.61.01. Edistetään hoitotakuun toteuttamista ja puretaan hoitovelkaa (RRF P4C1I1)	34 885 703,38	-
33.60.61.02. Edistetään hoitotakuun toteuttamista (palvelut ja ennaltaehkäisy) (RRF P4C1I2)	7 599 002,52	-
33.60.61.03. Sosiaali- ja terveydenhuollon tietopohjan vahvistaminen (RRF P4C1I3)	3 308 184,52	-
33.60.61.04. Hoitotakuuta edistävät digitaaliset palvelut (RRFP4C1I4)	9 800 000,00	-
33.60.61.05. Työkykyohjelman ja IPS Sijoita ja valmenna- mallin toimenpiteiden laajentamiseen (RRF P3C1I1.2)	26 506,94	-
33.60.61.06. Mielenterveyden ja työkyvyn vahvistamiseen työelämässä (RRF P3C1I1.3)	606 699,53	-

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi.
Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.

	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
Vuosi 2024	-	931 956,52
33.70.22. Tartuntatautien valvonta	3 191,52	-
33.80.41. Valtion korvaus turkistuottajien lomituspalvelujen kustannuksiin	928 765,00	-
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	-	1 251,80
Vuosi 2024	-	1 251,80
35.01.01.01. Yhteiset menot (KPY)	1 251,80	-
Pääluokat yhteensä		58 050 628,43
Vuosi 2023		57 037 892,00
Vuosi 2024		1 012 736,43

Liite 5: Henkilöstökulujen erittely

Henkilöstökulujen erittely	2025	2024	Muutos-%
Henkilöstökulut	33 993 518,68	31 628 489,61	7,48 %
Palkat ja palkkiot	33 651 958,56	31 244 684,87	7,70 %
Tulosperusteiset erät	0,00	25 867,00	-100,00 %
Lomapalkkavelan muutos	341 560,12	357 937,74	-4,58 %
Henkilösivukulut	6 556 960,22	5 819 166,74	12,68 %
Eläkekulut	5 779 197,85	5 359 447,95	7,83 %
Muut henkilösivukulut	777 762,37	459 718,79	69,18 %
Yhteensä	40 550 478,90	37 447 656,35	8,29 %
Johdon palkat ja palkkiot	4 335 644,87	4 179 863,88	3,73 %
joista tulosperusteiset erät	0,00	25 867,00	-100,00 %
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	2 260,00	2 300,00	-1,74 %
Johto	1 780,00	1 820,00	-2,20 %
Muu henkilöstö	480,00	480,00	0,00 %

Liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen käyttöiän mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Käyttöomaisuushyödykkeille ei ole määritelty jäännösarvoa. Poistojen tekeminen on aloitettu käyttöönottokuukautta seuraavasta kuukaudesta. Omaisuuden myynnin yhteydessä tehdään viimeinen poisto omaisuuden viimeiseltä käyttökuukaudelta. Omaisuushankinnat, joiden arvonalennusarvo on alle 10.000,00 euroa, on poistettu kokonaisuudessaan hankintavuonna. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Omaisuusryhmä	Poistomenetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
114 Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	5	20	0 %
119 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	-	-	-
130 Käyttöomaisuusarvopaperit	ei poistoa	-	-	-

Liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Aineettomat hyödykkeet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2025	1 244 061,29	1 244 061,29
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2025	1 244 061,29	1 244 061,29
Kertyneet poistot 1.1.2025	-459 827,12	-459 827,12
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-248 812,26	-248 812,26
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2025	-708 639,38	-708 639,38
Arvonkorotukset	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2025	535 421,91	535 421,91

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	130 Käyttöomaisuusarvopaperit	136 Muut pitkäaikaiset euromääräiset sijoitukset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2025	24 464 510,00	18 499 964,76	42 964 474,76
Lisäykset	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2025	24 464 510,00	18 499 964,76	42 964 474,76
Kertyneet poistot 1.1.2025	0,00	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2025	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2025	24 464 510,00	18 499 964,76	42 964 474,76

Liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2025	2024	Muutos 2025–2024
Korot euromääräisistä saamisista	126 006,14	219 527,94	-93 521,80
Osingot ja muu voitonjako	57 000 000,00	40 000 000,00	17 000 000,00
Muut rahoitustuotot	0,00	-6 575,00	6 575,00
Rahoitustuotot yhteensä	57 126 006,14	40 212 952,94	16 913 053,20

Rahoituskulut	2025	2024	Muutos 2025–2024
Korot euromääräisistä veloista	41,25	17,62	23,63
Rahoituskulut yhteensä	41,25	17,62	23,63
Netto	57 125 964,89	40 212 935,32	16 913 029,57

Liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Sosiaali- ja terveysministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 9.

Liite 10: Arvopaperit ja muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit	31.12.2025						31.12.2024		
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistusosuus %	Myynti-oikeuksien alaraja %	Saadut osingot vuonna 2025	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Saadut osingot vuonna 2024
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet	-	-	24 464 510,00	-	-	57 000 000,00	-	24 464 510,00	40 000 000,00
Alko Oy	10 000 000	-	16 818 792,65	100,0	-	57 000 000,00	-	16 818 792,65	40 000 000,00
STUK International Oy	1 000	-	1 000 000,00	100,0	-	0,00	-	1 000 000,00	0,00
FinnHEMS Oy	100	-	5,00	100,0	-	0,00	-	5,00	0,00
Rokotetutkimuskeskus Finvac Oy	102	-	6 645 712,35	51,0	-	0,00	-	6 645 712,35	0,00
Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit yhteensä	-	-	24 464 510,00	-	-	57 000 000,00	-	24 464 510,00	40 000 000,00

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	Kirjanpitoarvo 31.12.2025	Kirjanpitoarvo 31.12.2024
Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	18 499 964,76	18 499 964,76
FinnHEMS Oy	18 499 964,76	18 499 964,76
Yhteensä	18 499 964,76	18 499 964,76

Liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2025

31.12.2025	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	-	-	-	-249,99	-	-	-249,99
Vastaavien rahoituserät yhteensä	-	-	-	-249,99	-	-	-249,99
joista valtion liikelaitoksilta tai talousarvion ulkopuolella olevilta valtion rahastoilta	-	-	-	0,00	-	-	0,00
Vastattavien rahoituserät							
Muut pitkäaikaiset velat ¹⁾	-	-	-	-	38 640 627,39	-	38 640 627,39
joista velat valtion liikelaitoksille tai talousarvion ulkopuolella oleville valtion rahastoille	-	-	-	-	0,00	-	0,00
Vastattavien rahoituserät yhteensä	-	-	-	-	38 640 627,39	-	38 640 627,39
joista valtion liikelaitoksille tai talousarvion ulkopuolella oleville valtion rahastoille	-	-	-	-	0,00	-	0,00

1) Velat myöntöpäätösperusteisista avustuksista

Liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Voimassa olevat takaukset ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

Ei voimassa olevia takauksia.

Voimassa olevat takuut ja niiden käytettävissä oleva enimmäismäärä

Sektorit	Voimassa 31.12.2025	Voimassa 31.12.2024	Muutos 2025–2024	Käytettävissä enimmäismäärä 31.12.2025
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	29 900 000,00	29 900 000,00	0,00	10 300 000 000,00
Poikkeusolojen vakuutustakuu vakuutuslaitoksille ¹⁾	0,00	0,00	0,00	10 000 000 000,00
<i>Laki poikkeusolojen vakuutustakuusta (408/2007)</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
Covid-19 rokotteiden vakuutustakuut ²⁾	0,00	0,00	0,00	300 000 000,00
Suomen Keskinäinen Lääkehinkovakuutusyhtiö VNp 19.12.2024 ³⁾	29 900 000,00	29 900 000,00	0,00	0,00
<i>Laki valtiontakuusta covid-19-rokotteen vakuuttamiseksi (1058/2020)</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
Takuut yhteensä	29 900 000,00	29 900 000,00	0,00	10 300 000 000,00
Takaukset ja takuut yhteensä	29 900 000,00	29 900 000,00	0,00	10 300 000 000,00

1) Käytettävissä olevana enimmäismääränä esitetään poikkeusolojen vakuutustakuusta annetun lain (408/2007) mukainen valtion vastuun enimmäismäärä.

2) Eduskunta hyväksyi lain valtiontakuusta covid-19-rokotteen vakuuttamiseksi 11.12.2020. Laki tuli voimaan 1.1.2021. Lain tarkoituksena on varmistaa, että covid-19-taudin ehkäisemiseksi tarkoitetut rokotteet pysyvät vastaavan vakuutusturvan piirissä kuin muut lääkkeet ja rokotteet. Lain mukaan valtioneuvosto voi myöntää määräämillään ehdoilla ja vastavakuutta vaatimatta valtiontakuun (vakuutustakuun) vakuutusyhtiön antamalle henkilövakuutukselle sitä osin kuin siitä korvataan covid-19-tautiin sairastumisen ehkäisemiseksi Suomessa annettavien rokotteiden aiheuttamia henkilövahinkoja. Vakuutustakuu voidaan antaa ainoastaan, jos olosuhteisiin nähden asianmukaista jälleenvakuutusta ei ole saatavilla ja se voidaan antaa enintään kalenterivuodeksi kerrallaan. Yhdelle vakuutusyhtiölle myönnetyn vakuutustakuun perusteella valtion vastuun määrä voi olla enintään 30 milj. euroa kalenterivuotta kohti. Myönnettyjen vakuutustakuiden yhteenlaskettu vastuu saa olla samanaikaisesti enintään 300 milj. euroa.

3) Valtioneuvosto on ensimmäisen kerran 14.1.2021 tekemällään päätöksellä antanut 27 milj. euron suuruisen vakuutustakuun Suomen Keskinäiselle Lääkehinkovakuutusyhtiölle covid-19-rokotteiden vakuuttamiseksi ajalle 1.1.2021–31.12.2021. Tämän jälkeen vakuutustakuu on myönnetty vuosittain. Ajalle 1.1–31.12.2025 on myönnetty 29,9 milj. euron suuruinen vakuutustakuu.

Voimassa olevat takaukset ja takuut valuutoittain

Valuutta	Vasta-arvo €	Jakauma %	Tilinpäätöspäivän kurssi €
Euro	29 900 000,00	100,0	1,000
Yhteensä	29 900 000,00	100,00	-

Muut monivuotiset vastuut

Taseen ulkopuoliset sopimukset ja sitoumukset, joiden arvo tilinpäätöshetkestä eteenpäin laskettuna on vähintään 500 000 euroa.

Euroa	Talousarviomenot 2025	Määrärahatarve 2026	Määrärahatarve 2027	Määrärahatarve 2028	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset¹⁾	3 920 192,90	3 710 079,82	4 544 000,00	4 584 000,00	4 584 000,00	17 422 079,82
World Health Organization	2 288 633,90	2 329 079,82	3 163 000,00	3 203 000,00	3 203 000,00	11 898 079,82
International Agency for Research on Cancer (IARC)	631 559,00	631 000,00	631 000,00	631 000,00	631 000,00	2 524 000,00
Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI)	1 000 000,00	750 000,00	750 000,00	750 000,00	750 000,00	3 000 000,00
Sopimukset ja sitoumukset yhteensä	3 920 192,90	3 710 079,82	4 544 000,00	4 584 000,00	4 584 000,00	17 422 079,82

1) Velvoitteet perustuvat Suomen jäsenyyteen ylläolevissa järjestöissä. Sarakkeessa Määrärahatarve myöhemmin olevat summat ovat arvio vuositason tulevista jäsenmaksuvelvoitteista. WHOn ja IARC:n osalta tulevien vuosien summat tarkentuvat, kun järjestöjen budjetit ja jäsenmaksusuudet vahvistetaan hallintoelimissä. CEPI:n osalta tehdään viisivuotinen sopimus ohjelmakausi kerrallaan (seuraava ohjelmakausi 2027–2031).

Eläkevastuut

Milj. euroa	31.12.2025	31.12.2024	Muutos 2025–2024
Valtion eläkerahastosta annetussa laissa (1297/2006) tarkoitettu valtion eläkevastuu	0,00	0,00	0,00
Valtion rahoitusvastuu muista työeläkkeistä	39 662,00	38 194,73	1 467,27
Yrittäjäeläkkeet, YEL ^{1–2)}	13 469,94	12 931,03	538,91
Maatalousyrittäjien eläkkeet, MYEL ^{1) ja 3)}	14 889,14	14 892,29	-3,15
Merimieseläkkeet, MEL ^{1) ja 4)}	1 390,38	1 356,32	34,06
Alle 3-vuotiaan lapsen hoidon ja opiskelun ajalta karttuva eläke, VEKL ^{1) ja 5)}	8 773,52	7 910,44	863,08
Kelan toimihenkilöeläkkeet ^{1) ja 6)}	1 139,02	1 104,65	34,37

- 1) Eläkevastuu tarkoittaa niiden eläkeoikeuksien pääoma-arvoa, jotka ovat karttuneet 31.12.2025 mennessä kunkin eläkejärjestelmän piirissä. Eläkeoikeuksien pääoma-arvoja laskettaessa diskonttokorkona on käytetty 2,7 %, jonka katsotaan olevan eläkeoikeuksiin tehtävät tulevat indeksikorotukset ylittävä reaalikorko. Eläkevastuu esitetään tilinpäätösvuotta seuraavan vuoden indeksitasossa. Eläkevastuut lasketaan erikseen eri eläkelakien mukaisille eläkkeille. Eläkevastuissa huomioidaan vain vuoden 2025 loppuun mennessä karttuneet eläkeoikeudet. Palkattomien aikojen perusteella karttuneet eläkkeet on jaettu eläkelakien tulojen perusteella ja eläkkeet sisältyvät kunkin erillisen eläkelain mukaiseen eläkevastuuseen.
- 2) Valtion rahoitusvastuu eroaa eläkevastuusta. Yrittäjien eläkkeistä valtio rahoittaa puuttuvan osan, jos eläkelaitosten keräämät vakuutusmaksut eivät riitä eläkkeiden, etuuksien ja hoitokulujen kustannuksiin. Valtion rahoitusvastuu YEL:n perusteella karttuneista eläkkeistä saadaan yhdistämällä laskelma YEL:n karttuneista eläkeoikeuksista ja YEL:n rahoituslaskelma. Rahoituslaskelma kertoo valtionosuuden tarpeesta tulevina vuosina ja tämä valtionosuus jaetaan jo karttuneiden eläkkeiden ja tulevaisuudessa karttuvien eläkkeiden kesken. Näin saatu vanhojen karttumien osuus koko valtionosuudesta diskontataan halutulle hetkelle valtion rahoitusvastuun laskemiseksi.
- 3) Valtion rahoitusvastuu eroaa eläkevastuusta. Maatalousyrittäjien eläkkeistä valtio rahoittaa puuttuvan osan, jos eläkelaitosten keräämät vakuutusmaksut eivät riitä eläkkeiden, etuuksien ja hoitokulujen kustannuksiin. MYEL:n piirissä olevista apurahansaajista ei lähivuosisikymmeninä aiheudu valtion rahoitusvastuuta. Tästä syystä apurahansaajien eläkevastuuta ei huomioida valtion rahoitusvastuun laskennassa. Valtion rahoitusvastuu MYEL:n perusteella karttuneista eläkkeistä saadaan yhdistämällä laskelma MYEL:n karttuneista eläkeoikeuksista ja MYEL:n rahoituslaskelma. Rahoituslaskelma kertoo valtionosuuden tarpeesta tulevina vuosina ja tämä valtionosuus jaetaan jo karttuneiden eläkkeiden ja tulevaisuudessa karttuvien eläkkeiden kesken. Näin saatu vanhojen karttumien osuus koko valtionosuudesta diskontataan halutulle hetkelle valtion rahoitusvastuun laskemiseksi.
- 4) Valtion rahoitusvastuu eroaa eläkevastuusta. Merimiesten eläkelain mukaisesta eläkemenosta valtio rahoittaa 29 %.
- 5) Valtion rahoitusvastuu kattaa kokonaisuudessaan VEKL:n perusteella karttuneet etuudet.
- 6) Valtion rahoitusvastuu eroaa eläkevastuusta. Valtio rahoittaa Kelan toimintamenoista vuosittain vajaa 80 %. Toimintamenoilla rahoitetaan Kelan toimihenkilöiden eläkevastuuta kannatusmaksuna siltä osin, jos työntekijöiden eläkemaksut, omaisuuden tuotot ja muut tulot eivät riitä kattamaan eläkemenoa ja muuta katettavaa eläkevastuuta. Valtion rahoitusvastuusuutena on käytetty 72,7 %, joka vastaa vuoden 2024 toteutunutta osuutta.

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Sosiaali- ja terveysministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 13.

Liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Sosiaali- ja terveysministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 14.

Liite 15: Velan muutokset

Sosiaali- ja terveysministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 15.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Sosiaali- ja terveysministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 16.

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Sosiaali- ja terveysministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 17.

Liite 18: Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

Sosiaali- ja terveysministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 18.

15 Allekirjoitukset

Tilinpäätöslaskelmat ja toimintakertomus on hyväksytty Helsingissä 27.helmikuuta 2026.

Wille Rydman
Sosiaali- ja terveysministeri

Sanni Grahn-Laasonen
Sosiaaliturvaministeri

Veli-Mikko Niemi
Kansliapäällikkö

Tilintarkastajan merkintä

Kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa Valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

ISSN pdf: 2242-0037
ISBN pdf: 978-952-00-7518-7

Sosiaali- ja
terveysministeriö

stm.fi/julkaisut
julkaisut.valtioneuvosto.fi